

Projekt návrhu portfolia produktů pro zajištění konkrétních klientů na důchodový věk

Bc. Aneta Vyoralková

Diplomová práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Aneta VYORÁLKOVÁ**
Osobní číslo: **M10493**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Projekt návrhu portfolia produktů pro zajištění
konkrétních klientů na důchodový věk**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši vztahující se k důchodovému systému, penzijnímu a životnímu pojištění a k ostatním možnostem zabezpečení se na důchodový věk.

II. Praktická část

- Proveďte analýzu penzijních fondů, nabídky a změn v penzijním připojištění.
- Analyzujte současnou nabídku životního pojištění a podílových fondů.
- Vypracujte projekt zabezpečení se na důchodový věk pro konkrétní klienty.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. Pojistné trhy: změny v postavení pojišťovnictví v globální éře. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2012. 252 s. ISBN 78-80-7431-078-2.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. Principy pojištění a pojišťovnictví. 3. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2009. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.

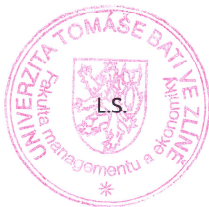
SLEPECKÝ, Jaroslav a Jiří POLÁCH. Pojišťovnictví v České a Slovenské republice. 1. vyd. Žilina: GEORG, 2010. 102 s. ISBN 978-80-89401-11-6.

ŠULC, Jaroslav. Penzijní připojištění. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0772-1.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jiří Polách**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: **22. února 2013**
Termín odevzdání diplomové práce: **2. května 2013**

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vyrobené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 30. 4. 2013

M. J. Morávková

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá problematikou důchodového systému a finančního zabezpečení se na stáří. Teoretická část obsahuje přehled o současném důchodovém systému v České republice, jeho jednotlivých pilířích a informace o důchodové reformě. Dále se věnuji základní charakteristice penzijního připojištění, doplňkovému penzijnímu spoření, životnímu pojištění a nakonec kolektivnímu investování. Praktická část diplomové práce se zabývá analýzou třetího pilíře důchodového systému a jednotlivých penzijních společností. Následuje zhodnocení životního pojištění a podílových fondů. V projektové části jsou popsány tři modelové situace konkrétních klientů a návrh portfolia produktů s cílem zabezpečení se na stáří s ohledem na věk, dobu možného spoření a individuální situaci.

Klíčová slova: důchodový systém, starobní důchod, důchodová reforma, penzijní připojištění, doplňkové penzijní připojištění, životní pojištění, podílové fondy

ABSTRACT

The Master's thesis deals with pension system and financial security in old age. The theoretical part contains an overview of current pension system in the Czech Republic, its pillars and information about pension reform. Later it concerns with basic characteristics of pension insurance, supplementary pension savings, life insurance and collective savings. The analytical part of the Master's thesis deals with an analysis of the third pillar of the pension system and individual pension companies and evaluates life insurance and mutual funds. The project part describes three scenarios of certain clients and drafts product portfolio aiming to secure them in their old age regarding the age, possible saving period and individual situation.

Keywords: pension system, old age pension, pension reform, pension insurance, supplementary pension savings, life insurance, mutual funds

Děkuji panu Ing. Jiřímu Poláchovi za poskytnuté cenné rady, připomínky a odborné vedení v průběhu zpracování této diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Motto:

„Čas jsou peníze.“

BENJAMIN FRANKLIN

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 SYSTÉM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A DŮCHODOVÝ SYSTÉM V ČR	13
1.1 SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ.....	13
1.2 STAROBNÍ DŮCHOD	14
1.3 DŮCHODOVÝ SYSTÉM V ČR	14
1.3.1 Demografický vývoj v ČR.....	15
1.3.2 Důchodová reforma v ČR	15
1.4 SOUČASNÝ DŮCHODOVÝ SYSTÉM	16
1.4.1 1. pilíř – Stát.....	16
1.4.2 2. pilíř – Důchodové spoření.....	17
1.4.3 3. pilíř – Doplnkové penzijní spoření.....	18
2 PENZIJNI PŘIPOJIŠTĚNÍ A DOPLŇKOVÉ PENZIJNI SPOŘENÍ	19
2.1 DOPLŇKOVÉ PENZIJNI SPOŘENÍ.....	20
2.2 DÁVKY A DRUHY PENZÍ	20
2.2.1 Jednorázové vyrovnání.....	21
2.2.2 Odbytné	21
2.2.3 Penze	21
2.3 STÁTNÍ PODPORA.....	22
2.4 PŘEDDŮCHODY.....	24
3 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	25
3.1 DRUHY ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	26
3.1.1 Kapitálové životní pojištění	26
3.1.2 Investiční životní pojištění	27
3.1.3 Rizikové životní pojištění	28
3.1.4 Důchodové životní pojištění	29
3.1.5 Univerzální životní pojištění.....	29
3.2 PŘIPOJIŠTĚNÍ K ŽIVOTNÍMU POJIŠTĚNÍ.....	29
3.3 DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ	30
3.4 VÝHODY A NEVÝHODY ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	30
3.5 UNISEX SAZBY.....	31
4 KOLEKTIVNÍ INVESTOVÁNÍ	33
4.1 PODÍLOVÉ FONDY	33
4.2 DRUHY FONDŮ	34
4.2.1 Fondy peněžního trhu (Money Market Funds).....	34
4.2.2 Dluhopisové fondy (Bond Funds).....	35
4.2.3 Akciové fondy (Equity Funds, Stock Funds)	35

4.2.4	Smíšené fondy (Balanced Funds).....	35
4.2.5	Fondy fondů (Funds of Funds).....	35
4.2.6	Zajištěné fondy (Guaranteed Funds, Capital-protected Funds).....	35
4.2.7	Nemovitostní fondy (Real Estate Funds, Realty Funds).....	36
4.2.8	Fondy životního cyklu (Lifecycle Funds).....	36
II	PRAKTICKÁ ČÁST	37
5	ANALÝZA III. PILÍŘE.....	38
5.1	PENZIJNÍ SPOLEČNOSTI V ČR.....	38
5.1.1	AEGON Penzijní společnost.....	39
5.1.2	Allianz Penzijní společnost.....	39
5.1.3	AXA Penzijní společnost.....	40
5.1.4	Conseq penzijní společnost.....	40
5.1.5	Penzijní společnost České spořitelny.....	40
5.1.6	ČSOB Penzijní společnost.....	40
5.1.7	Generali Penzijní společnost.....	41
5.1.8	ING Penzijní společnost.....	41
5.1.9	Penzijní společnost Komerční banky.....	41
5.1.10	Penzijní společnost České pojišťovny.....	41
5.1.11	Raiffeisen Penzijní společnost.....	42
5.2	HODNOCENÍ PENZIJNÍCH SPOLEČNOSTÍ.....	42
5.2.1	Výnosy penzijních společností.....	43
5.2.2	Náklady příštích období.....	45
5.2.3	Podíl na trhu.....	46
5.3	DO ČEHO INVESTUJÍ PENZIJNÍ SPOLEČNOSTI.....	47
5.4	NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ZMĚNY VE III. PILÍŘI.....	48
5.4.1	Rozdíl mezi penzijním připojištěním a DPS.....	49
5.5	NABÍDKA ÚČASTNICKÝCH FONDŮ.....	50
6	ANALÝZA NABÍDKY ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	52
6.1	NABÍDKA KONKRÉTNÍCH PRODUKTŮ INVESTIČNÍHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	53
6.1.1	AXA životní pojišťovna – Bonus for Life.....	53
6.1.2	Česká podnikatelská pojišťovna – Maximum Evolution.....	54
6.1.3	AEGON pojišťovna - Invest&Live.....	54
6.1.4	MetLife pojišťovna - Vision.....	54
6.1.5	Pojišťovna České spořitelny - Flexi.....	55
6.1.6	UNIQA - Logika.....	55
6.1.7	Allianz – F1.....	55
6.2	ANALÝZA VYBRANÝCH PRODUKTŮ IŽP.....	55
6.2.1	Nákladovost.....	56
6.2.2	Pojištění úmrtí.....	57
6.2.3	Pojištění invalidity.....	58
6.2.4	Pojištění trvalých následků úrazu.....	60
6.3	SHRNUTÍ INVESTIČNÍHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	61
6.4	RIZIKOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	62
7	ANALÝZA PODÍLOVÝCH FONDŮ.....	63

7.1	JAK VYBRAT VHODNÝ PODÍLOVÝ FOND	63
7.2	ČP INVEST INVESTIČNÍ SPOLEČNOST, A.S.	64
7.3	NABÍDKA PODÍLOVÝCH FONDŮ	64
7.3.1	Fond korporátních dluhopisů ČP INVEST	65
7.3.2	Smíšený fond ČP INVEST	66
7.3.3	Fond globálních značek ČP INVEST	67
7.3.4	PARTNER Invest	68
7.4	SHRNUTÍ PODÍLOVÝCH FONDŮ	70
8	PROJEKT ZABEZPEČENÍ SE NA DŮCHODOVÝ VĚK.....	72
8.1	MODELOVÝ PŘÍPAD A	73
8.1.1	Důchod z I. a II. pilíře	73
8.1.2	Výpočet limitů pro životní pojištění.....	74
8.1.3	Další navrhované produkty	78
8.1.4	Shrnutí	80
8.2	MODELOVÝ PŘÍPAD B.....	80
8.2.1	Důchod z I. a II. pilíře	81
8.2.2	Výpočet limitů pro životní pojištění.....	81
8.2.3	Další navrhované produkty	82
8.2.4	Shrnutí	83
8.3	MODELOVÝ PŘÍPAD C.....	84
8.3.1	Důchod z I. a II. pilíře	85
8.3.2	Výpočet limitů pro životní pojištění.....	85
8.3.3	Další navrhované produkty	86
8.3.4	Shrnutí	87
8.4	SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ.....	88
	ZÁVĚR	93
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	95
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	101
	SEZNAM OBRÁZKŮ	102
	SEZNAM TABULEK.....	103
	SEZNAM PŘÍLOH.....	106

ÚVOD

Téma své diplomové práce jsem zvolila z důvodu jeho aktuálnosti. Důchodová reforma je už několik let hodně diskutovaným námětem a myslím, že každý by se měl zamyslet nad tím, z čeho bude své živobytí financovat v době, kdy nebude ekonomicky aktivní a jakým způsobem se na tuto situaci připravit. Neměli bychom se spoléhat na to, že se o nás postará stát a raději vzít odpovědnost do vlastních rukou. Při zpracování této práce jsem se setkala s řadou názorů svých známých, většinou se opakovaly. Nejednou jsem slyšela stanovisko, že nevíme, co bude za několik desítek let nebo že se důchodu ani nedožijí. Samozřejmě nevíme, co nastane například za 30 nebo 40 let, ale nedostačující budoucí důchod a jeho neustálý pokles je realitou a neměli bychom na to zapomínat. S největší pravděpodobností se ho však dožijeme a v případě, že nad touto myšlenkou jen mávneme rukou, nemusí naše penze být vůbec šťastná.

Cílem práce je navrhnoutí zajištění konkrétních klientů na stáří. Nejprve v teoretické části popíši základní problematiku týkající se našeho důchodového systému, jeho jednotlivých pilířů a životního pojištění. Zmíním se i o investování, jednou z dalších možných variant připravení se na důchod.

Praktická část bude věnována analýze penzijních společností, díky kterým si můžeme v důchodě přilepšit. Jelikož od roku 2013 nastaly určité změny ve třetím pilíři, rozhodla jsem se ve stručnosti vymezit nejdůležitější z nich.

Další část se zaměřuje na problematiku životního pojištění, kterým lze zajistit určitá rizika, jako je smrt, úraz nebo dožití. Rozebírám zde i konkrétní produkty investičního životního pojištění.

Spoření v druhém a třetím pilíři není jediná možnost jak se zaopatřit. Nabízí se rovněž i různé varianty dlouhodobého investování, ať už do podílových fondů nebo přímo do různých aktiv. Proto zmíním i fondy, do kterých můžeme své prostředky investovat a přijít tak k zajímavému zhodnocení.

Na konci projektové části se zabývám třemi zjednodušenými modelovými situacemi budoucích důchodců a jejich možnostmi spoření s ohledem na jejich věk a očekávání. Navrhuji možnosti vhodného portfolia, jak by mohli využít své volné finanční prostředky, aby jim v budoucnu přinesly určitou rentu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SYSTÉM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A DŮCHODOVÝ SYSTÉM V ČR

Sociální zabezpečení, které tvoří součást sociální politiky, můžeme vymezit jako soubor institucí, zařízení a opatření, jejichž prostřednictvím a pomocí se uskutečňuje předcházení, zmírňování a odstraňování sociální události občana.

System sociálního zabezpečení tedy představuje podporu státu při nepříznivých událostech občanů, které sami nezvládnou vyřešit. Zahrnuje zabezpečení při krátké (dočasné) pracovní neschopnosti, dlouhodobé pracovní neschopnosti (sociální důchodové pojištění), státní sociální podporu, pomoc v případě nezaměstnanosti a také sociální služby. (Čevela, Kalvach, Čeledová, 2012)

1.1 Sociální pojištění

Občané a firmy odvádějí ze svého dosaženého příjmu do státního rozpočtu sociální pojištění. Vybrané peníze jsou následně přerozděleny do třech hlavních oblastí:

- pojistné na důchodové pojištění (důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí),
- pojistné na nemocenské pojištění (nemocenské dávky, mateřská, podpora při ošetřování člena rodiny apod.)
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. (Ducháčková, 2009)

V následující tabulce můžete vidět odvody na sociální zabezpečení zaměstnance, zaměstnavatele a osoby samostatně výdělečně činné. Vyjádřeno v procentním podílu z vyměřovacího základu.

Tab. 1 – Přehled pojistného na sociální zabezpečení (Měšec.cz, ©1998 – 2013)

Sociální pojištění	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ
Důchodové pojištění	6,5 %	21,5 %	28%
Státní politika zaměstnanosti	0 %	1,2 %	1,2 %
Nemocenské pojištění	0%	2,3 %	2,3% (dobrovolné)

Pokud se lidé zapojí do druhého pilíře, tzv. důchodového spoření, odvody budou jiné. U zaměstnance sazba činí 8,5 %, z toho 3,5 % důchodové pojištění a 5 % jde na osobní

důchodový účet (2 % nutno připlatit z čistého příjmu). Problematiku druhého pilíře, který funguje nově od roku 2013, vysvětluji v kapitole 2. (Měšec.cz, ©1998 – 2013)

1.2 Starobní důchod

Na starobní důchod mají právo všichni občané, kteří dosáhnou důchodového věku a získají potřebnou dobu pojištění. O přiznání nároku na důchod rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení. Starobní důchod je jednou z dávek ze sociálního pojištění a skládá se ze dvou částí. První z nich, je základní výměra, která je dána pevnou částkou. Druhá část je výměra procentní. K základní sumě se přičítá 1,5% výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění do vzniku nároku na důchod. Procentní výměra má také svou minimální hranici. Základ pro výpočet je měsíční průměr ročních příjmů u osob zaměstnaných. U OSVČ pak průměr ročních vyměřovacích základů dosažených v rozhodném období. (Čevela, Kalvach, Čeledová, 2012; Důchody.cz, 2012)

1.3 Důchodový systém v ČR

V současné době je v České republice zaveden průběžný důchodový systém. Zákon, zabývající se touto problematikou je č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Základní důchodový systém je povinný a jednotný pro všechny fyzické osoby, které jsou výdělečně aktivní na území ČR.

Průběžné financování je známé také jako PAYG (pay as you go). Znamená to, že příspěvky na státní důchodové pojištění od aktivních plátců se rozdělí a rovnou vyplácí spoluobčanům v důchodovém věku. V ČR je systém součástí státního rozpočtu. Jeho rovnováha se tedy odvíjí od počtu lidí, platících důchodové pojištění a na druhé straně od počtu příjemců.

Důchodový systém je nyní deficitní, za rok 2011 byl ve schodku téměř 40 miliard korun. Příjmy z důchodového pojištění byly ve stejném roce 319,5 miliard korun, výdaje na důchody však činily 359,1 miliard korun. V příloze P I můžete vidět příjmy a výdaje na důchodové pojištění za období od roku 1997 do 2011.

Financování probíhá na základě solidarity mezi generacemi. To znamená, že výdělečně činné obyvatelstvo financuje dnešní penzisty a očekávají podobnou podporu od dalších generací aktivních plátců. Průběžný důchodový systém je tedy závislý na demografickém

vývoji a vývoji produktivních schopností aktivního obyvatelstva. (Durdisová, 2005; Tyl, 2013; Finance.cz, 2012)

1.3.1 Demografický vývoj v ČR

V dnešní době je demografický vývoj populace v ČR ve stavu, kdy se rodí málo dětí a počet osob v produktivním věku se snižuje. Lidé se také dožívají vyššího věku a z důvodu těchto nepříznivých demografických změn, prochází systémy všech vyspělých zemí v posledních letech značnými změnami. V ČR se doposud zaváděli jen parametrické změny, jako oddalování věku odchodu do důchodu nebo potřebná doba pojištění. Od roku 2013 však vstoupila v platnost důchodová reforma, o které je následující kapitola. (Tyl, 2013)

1.3.2 Důchodová reforma v ČR

Od 1. ledna 2013 vstupuje v platnost nová důchodová reforma. Mění pravidla, která se týkají penzí a spořicíh produktů, jež podporuje stát. Vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji byla reforma nezbytná. Současný důchodový systém funguje na průběžném financování. Placení důchodového pojištění tedy neznamená to, že si spoříme na svůj důchod, ale platí se z něj současní penzisté. Reforma představuje soubor mnoha opatření, která mají vliv na nynější systém. Obsahuje změny jak systémové, tak dílčí parametrické. (Kociánová, 2012)

Nutnost důchodové reformy

Lidé se dožívají stále vyššího věku, což znamená delší dobu vyplácení důchodů. Průměrný věk dožití se posunuje. Roste počet důchodců a dále růst bude. Naopak snižuje se počet narozených. Z toho vyplývá, že poměr důchodců k výdělečně činnému obyvatelstvu se snižuje. Dříve na jednoho penzistu připadali čtyři pracující lidé. Nyní jsou to jen dva. Můžeme také očekávat, že za nějaké období se tento poměr vyrovná jedna ku jedné. Pravděpodobnost, že se člověk dožije důchodového věku, prezentuje příloha P II.

Peníze vybrané na důchodovém pojištění však na výplatu nestačí. Stát musí ročně dotovat důchodový účet třiceti až padesáti miliardami korun z jiných zdrojů. Pokud by se schodek neustále zvyšoval, situace by byla dlouhodobě neudržitelná. (Informační centrum vlády, 2012)

Dalším problémem je velká závislost pouze na příjmu ze starobního důchodu. Česká republika je v tomto směru na tom nejhůře oproti ostatním vyspělým zemím. Pokud se lidé spoléhají pouze na jeden zdroj příjmů, je zde velké riziko. Člověk by si měl vytvářet své vlastní rezervy na penzi nejen v pilířích důchodového systému, ale i mimo něj. Neboli mít diverzifikované příjmy na důchod, čímž by toto riziko snižoval. Žádný se státních pilířů pravděpodobně nezajistí finanční zabezpečení pro důstojný život v důchodu, na který jsme zvyklí a finanční nezávislost. Měli bychom mít vlastní rezervy a platby ze sociálního systému brát pouze jako doplňující složku. Důchodová reforma určitým způsobem stimuluje obyvatelstvo spořit si na stáří. (Ministerstvo financí ČR, 7. 1. 2013; Kociánová, 2012)

Stav před reformou

Před zavedením reformy byl v ČR důchodový systém složen ze dvou částí. První pilíř tvoří státem garantovaná penze. Je založen na mezigenerační solidaritě a financován průběžným systémem. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo platí důchodové pojištění (28 % z hrubé mzdy). Co se v daném kalendářním roce vybere na pojistném od poplatníků, to se v tomtéž roce vyplácí na dávkách důchodového pojištění.

Druhý pilíř tvořilo dobrovolné penzijní připojištění se státním příspěvkem. Lidé využívají možnost spořit si v důchodovém fondu. Vybrali si jeden z penzijních fondů (nyní penzijní společnosti) v ČR a ukládají do něj částku pro svoji budoucí penzi. Tento vklad je zhodnocován a lidé mohli získat příspěvek od státu ve výši až 150 Kč. (Brdek, 2002; Kociánová, 2012)

1.4 Současný důchodový systém

Důchodová reforma přináší změnu celého systému, který je nově tvořen třemi pilíři. Pouze jeden z nich je povinný. Základní porovnání všech pilířů si můžete prohlédnout v příloze P III.

1.4.1 1. pilíř – Stát

Účast v prvním pilíři je povinná a zůstává v podstatě stejný jako před reformou, jde odvody na sociální pojištění. Změna, která nastala, je v rozdílu mezi odváděným procentem do tohoto pilíře. Lidé, nezúčastňující se do 2. pilíře odvádí 28% z hrubé mzdy. Naopak ti, kteří

vstoupí, odvádí 25%. Lidé se v něm nespoří na svoji vlastní penzi, ale jejich platby jsou přerozdělovány na aktuální důchody. Odvody nejsou také předmětem dědictví.

1.4.2 2. pilíř – Důchodové spoření

Druhý pilíř je nově zavedené dobrovolné důchodové spoření. Lidé mají možnost volby, účastnit se pouze 1. pilíře nebo si část prostředků, které odvádí do průběžného systému, spořit do fondů. Je potřeba si přidat ale i vlastní prostředky. Spoření na osobním důchodovém účtu provozují penzijní společnosti, které vznikly ve většině případů transformací již dnes existujících penzijních fondů.

Pokud se lidé rozhodnou vstoupit do tohoto pilíře, na svůj osobní účet posílají:

3% z vyměřovacího základu - prostředky, o které se sníží pojistné na důchodové pojištění (místo odvodu do 1. pilíře).

2% z vyměřovacího základu – prostředky účastníka, které si platí z vlastního příjmu.

Lidé mají možnost si vybrat, zda budou platit na důchodové pojištění **28%** z vyměřovacího základu nebo **25% + 3%** posílat do důchodového fondu.

Do 2. pilíře lze vstoupit pouze do věku 35 let. Vzhledem k tomu, že systém je nový, možnost mají i občané nad tuto hranici. Musí se však rozhodnout do prvního pololetí roku 2013. (Kociánová, 2012)

Penzijní společnosti povinně nabízejí následující 4 druhy fondů. Mezi ně patří fond státních dluhopisů, konzervativní, vyvážený a dynamický fond. Odlišují se svou investiční strategií, tedy do jakých druhů aktiv investují. Různý je i stupeň rizika a očekávaný výnos. Zákon upravuje, kam mohou investovat a zároveň ukládá maximální podíly těchto investic. Např. fond státních dluhopisů a konzervativní fond nesmí investovat do akcií. (Penzijní společnost České spořitelny, 2013)

Po dosažení důchodového věku si klient zvolí pojišťovnu pro převod naspořené peníže. Ta bude klientovi vyplácet měsíční rentu k důchodu z 1. pilíře. Naspořené finance jsou součástí dědictví a účastníci obdrží každý rok přehled o jejich stavu. Po vstupu do 2. pilíře není možné ukončení účasti, pouze změna penzijní společnosti.

Typy výplat důchodů z druhého pilíře, které si klient může sjednat, jsou následující:

- doživotní starobní důchod,

- doživotní starobní důchod se sjednanou výplatou pozůstalostního důchodu po dobu 3 let,
- starobní důchod po dobu 20 let,
- sirotčí důchod po dobu 5 let. (Kociánová, 2012)

V příloze P IV můžete vidět nabídku důchodových fondů, jejich určený stupeň rizika a výši poplatků k 1. lednu 2013. Tabulka také uvádí změny v sazebníku, které byly provedeny v prvních dvou měsících. Postupně všichni zavádějí poplatkové prázdniny, aby se vyhnuli poklesu ceny jednotky na počátku, kdy ve fondu není dostatek kapitálu pro investování. Zajímavostí může být rozdílná rizikovost fondů, i když investiční strategie jsou ze značné míry dány zákonem, tudíž velmi podobné. Rizikovost je určena samotnými společnostmi. (Produktové listy.cz, 2013)

1.4.3 3. pilíř – Doplnkové penzijní spoření

Třetí pilíř zahrnuje penzijní připojištění a nově doplnkové penzijní spoření. Účast v tomto pilíři je jako u druhého pilíře dobrovolná. Tvoří jej penzijní společnosti (transformované fondy a účastnické fondy), které svým klientům připisují státní příspěvky až ve výši 230 Kč měsíčně. Maximální výše příspěvku se oproti stavu před reformou mění. Těm, kteří si sjednali penzijní připojištění do 30. 11. 2012, penzijní společnost garantuje jejich vklady a mají možnost získat výsluhovou penzi. Naspořené finance jsou opět součástí dědictví a klient má přehled o naspořeném zůstatku díky výpisu z účtu. Noví klienti mají od roku 2013 možnost spoření v několika účastnických fondech s různými investičními profily. Více informací o penzijním spoření uvádím v kapitole 3. (Česká pojišťovna, 2012)

2 PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ A DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ

Od roku 1994 je vedle důchodového pojištění zavedeno rovněž dobrovolné penzijní připojištění. Produkt, kterým si můžeme dlouhodobě spořit na stáří. Cílem je shromážďování finančních prostředků na krytí tzv. dožití. Na období, kdy nebudeme pracovat a budeme odkázáni na příjem ze systému důchodového zabezpečení. V penzi se pak nemusíme spoléhat pouze na výplatu starobního důchodu ze státního průběžného pilíře a nového druhého pilíře, ale můžeme si díky penzijnímu připojištění a doplňkovému penzijnímu spoření (viz kapitola 3.1) finančně přilepšit a mít dodatečný příjem. Jde o akumulaci vlastních peněžních prostředků, ale i příspěvků třetích osob (zaměstnavatel, stát, příbuzní apod.). Produkt je podporovaný státem a účastníci mohou získat státní příspěvek a využít možnost snížení daňového základu.

Oblast penzijního připojištění řeší zákon č. 42/1994 Sb., který upravuje penzijní připojištění se státním příspěvkem u penzijních fondů, činnost penzijních fondů, státní dozor nad penzijním připojištěním a změny některých zákonů souvisejících se zavedením penzijního připojištění. Dle zákona může být účastníkem osoba starší 18 let s trvalým pobytem na území České republiky. Penzijní připojištění bylo možné uzavřít do 30. listopadu 2012 a od tohoto data už není možné jej sjednat. Penzijní fondy se transformovaly na penzijní společnosti. (Šulc, 2004; Česko, 1994)

Připojištění funguje tak, že si účastník kumuluje finanční prostředky na osobním účtu u zvolené nově nazývané penzijní společnosti (dříve penzijní fond). Vklady mohou být měsíční, čtvrtletní, roční nebo jednorázové. K nim obdrží státní příspěvky a podíly na zisku. Podpora od státu se odvíjí od výše vkladu a je na účet připisována automaticky za každý zaplacený měsíční příspěvek. Dle Šulce (2004) můžeme cyklus penzijního připojištění popsat následujícím způsobem:

- Účastník vloží finanční prostředky na účet penzijní společnosti.
- Penzijní společnost na ně v určité lhůtě vyžádá státní příspěvek ze státního rozpočtu.
- Na účtu penzijní společnosti jsou shromážďovány také příspěvky třetích osob, zejména od zaměstnavatelů.

- Všechny došlé peněžní prostředky jsou následně investovány, v souladu se zákonem danými omezeními.
- Výnosy společnosti jsou připisovány na účet účastníka.
- Naspořené prostředky (včetně příspěvku od státu, třetích osob a výnosů fondu) jsou po určité době klientovi vypláceny formou zvolených dávek.

2.1 Doplnkové penzijní spoření

V rámci důchodové reformy došlo ke změně ve třetím pilíři. Lidé si už nemohou sjednat klasické penzijní připojištění, jak jsme ho doposud znali, ale mohou si nově od ledna 2013 založit doplnkové penzijní spoření (DPS). Stávající penzijní připojištění se stáním příspěvkem stále existuje, jen do něj už nemohou vstupovat noví účastníci.

DPS řeší zákon č. 427/2011 Sb., který upravuje doplnkové penzijní spoření u penzijní společnosti, práva, povinnosti a nároky z DPS, poskytování státního příspěvku, činnost penzijní společnosti, transformaci penzijního fondu, výkon dohledu a státního dozoru v této oblasti.

Došlo k oddělení majetku stávajících účastníků penzijního připojištění od majetku penzijního fondu. Majetek je nyní u tzv. transformovaného fondu ve správě penzijní společnosti. Smlouvy od ledna 2013 spravují nové účastnické fondy. Transformaci řeší nový zákon o doplnkovém penzijním spoření. Díky oddělení majetku již není možné, aby byly výnosy klientů snižovány o správní náklady. Odstranila se garance ročního zhodnocení a volnější investiční strategie u klientů účastnických fondů může znamenat vyšší výnosy u DPS. (Česko, 2011; Ministerstvo financí ČR, 7. 1. 2013)

2.2 Dávky a druhy penzí

Čerpání finančních prostředků z penzijního připojištění a DPS je možné třemi způsoby. Klient si může zvolit jednorázové vyrovnání, odbytné nebo výplatu penze. Většina klientů se rozhoduje pro jednorázové vyrovnání. Podle Jílka (2009) si asi pouze 1% klientů vybere doživotní penzi.

2.2.1 Jednorázové vyrovnání

Jednorázové vyrovnání si vybírá účastník v případě, že nemá zájem o výplatu penze. Skládá se ze souhrnné naspořené částky, státních příspěvků a podílu na výnosech transformovaného fondu. Nevztahuje se však na pozůstalostní penzi. Finanční prostředky z jednorázového vyrovnání jsou zdaněny 15% srážkovou daní.

2.2.2 Odbytné

Nárok na odbytné vzniká u penzijního připojištění v případě, že klient spořil alespoň 12 měsíců, nemá nárok na penzi nebo se rozhodl předčasně smlouvu ukončit. U doplňkového penzijního spoření je nutné spořit minimálně 24 měsíců. Odbytné se vyplácí bez státních příspěvků, pokud smlouva zanikne výpovědí nebo dohodou. Představuje tedy sumu příspěvků zaplacených účastníkem a podílu na výnosech. Nárok na státní příspěvky a jejich zhodnocení zaniká a musí být vráceny zpět ministerstvu financí. V případě úmrtí náleží odbytné oprávněným osobám, pokud jsou ve smlouvě uvedené. Pokud ne, je součástí dědického řízení. Po smrti účastníka náleží oprávněným osobám či dědicům celkový úhrn finančních prostředků, které byly vloženy. Výplata odbytného je zdaněna 25% sazbou. Účelem vysokého zdanění je, aby lidé neodcházeli ze systému. (Jílek, 2009; Janda, 2011)

2.2.3 Penze

Poskytované penze z penzijního připojištění nebo DPS jsou čtyři.

- **Starobní penze**

Starobní penze musí být v rámci pojistného plánu poskytována vždy. Nárok n vzniká, pokud je doba spoření minimálně 60 měsíců (5 let) a dosáhne se věku stanoveného penzijním plánem, nejméně šedesáti let. Podmínka věku, platí od roku 2004. Délka výplaty závisí na penzijním plánu.

- **Invalidní penze**

Invalidní penzi je potřeba sjednat ve smlouvě. Účastníkovi vznikne nárok, pokud spořil minimálně 36 měsíců neboli 3 roky. Musí být také přiznán invalidní důchod ze sociálního zabezpečení pro invaliditu třetího stupně. V takovém případě je výhodné volit výplatu doživotní penze. Částka sice nemusí být příliš vysoká, za to je ale vyplácená do konce života.

Doživotní výplata renty je možná pouze u penzijního připojištění, u nového DPS možnost není. (Kociánová, 2012, Durdisová, 2005)

- **Výsluhová penze**

Výsluhovou penzi je rovněž třeba sjednat ve smlouvě, jde o bezplatnou vlastnost penzijního připojištění. Lze získat až polovinu naspořených prostředků po 15 letech pravidelného spoření, tedy ještě před nárokem na starobní penzi. Tento druh penze může být důležitý pro ty, kteří mají těžkou a namáhavou práci a nemohou ji vykonávat ve vyšším věku. V případě, že změní profesi a budou mít výplatu nižší, mohou si udržet příjem, na který jsou zvyklí. Pokud si klient nevybere peníze ihned po 15 letech, má tuto možnost i kdykoliv později. Peníze může samozřejmě ponechat stále ve fondu. V případě doplňkového penzijního spoření výsluhovou penzi už nelze sjednat.

- **Pozůstalostní penze**

Nárok na pozůstalostní penzi vzniká v okamžiku smrti účastníka. Náleží fyzické osobě určené ve smlouvě (obmyšlená osoba), musí být tedy sjednána. Lze uvést i více osob a jejich podíl, který obdrží. Pokud podíl není uveden, rozdělí se finanční prostředky rovným dílem mezi tyto osoby. Podmínkou k výplatě je minimální délka spoření 36 měsíců (3 roky). Obmyšlená osoba nemusí být rodinným příslušníkem a jsou jí vyplaceny všechny prostředky, včetně státních příspěvků. V případě vynechání této osoby se peníze stávají předmětem dědického řízení. Penze se nevyplácí jednorázově, ale v průběhu minimálně dvou let. Výplaty se mohou u jednotlivých společností lišit. Pozůstalostní penzi, stejně jako výsluhovou už není možné sjednat u doplňkového penzijního spoření. (Durdisová, 2005; Jílek, 2009; Kociánová, 2012)

2.3 Státní podpora

Penzijní připojištění a DPS je v České republice podporováno dvěma způsoby. Prvním z nich je daňová úleva, možnost snížit si daňový základ o určitou výši. Druhým způsobem podpory je poskytování příspěvku od státu. Výše závisí dle příspěvku účastníka. Od ledna 2013 se maximální částka mění ze 150 Kč na 230 Kč. Není možné mít současně více penzijních připojištění nebo DPS a lze čerpat pouze jeden státní příspěvek.

Účastník má nárok k vlastnímu příspěvku získat státní podporu, která je poskytována po celou dobu spoření. Tento nárok vzniká od minimální měsíční úložky 300 Kč měsíčně. Do

roku 2013 byla nejnižší hranice 100 Kč. Výše příspěvku se počítá jako 90 Kč + 20% z částky nad 300 Kč. Nejvyšší možná částka je 230 Kč, a to od platby 1000 Kč měsíčně. Lidé mohou obdržet od státu až 2 760 Kč ročně. Jednotlivé hodnoty příspěvků prezentuje Tab. 2, srovnání i se stavem do roku 2012.

Tab. 2 Srovnání státního příspěvku před a po reformě (Vlastní zpracování)

Měsíční vklad	Státní příspěvek do roku 2012	Státní příspěvek od 1. 1. 2013
100 Kč	50 Kč	0 Kč
200 Kč	90 Kč	0 Kč
300 Kč	120 Kč	90 Kč
400 Kč	140 Kč	110 Kč
500 Kč	150 Kč	130 Kč
600 Kč	150 Kč	150 Kč
700 Kč	150 Kč	170 Kč
800 Kč	150 Kč	190 Kč
900 Kč	150 Kč	210 Kč
1000 Kč a výše	150 Kč	230 Kč

Díky penzijnímu připojištění nebo DPS můžeme využít i daňové výhody. Lze uplatnit slevu na dani z příjmů až do výše 12 000 Kč ročně.

Od základu daně ve zdaňovacím období lze odečíst platbu příspěvků poplatníkem na penzijní připojištění se státním příspěvkem podle smlouvy uzavřené mezi poplatníkem a penzijním fondem. Částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených na penzijním připojištění se státním příspěvkem poplatníkem ve zdaňovacím období sníženému o 6 000 Kč. Maximální částka, kterou lze odečíst za zdaňovací období, činí 12 000 Kč. (Šulc, 2004)

Příspěvky na penzijní připojištění nebo DPS si nemusí účastník platit sám, ale může mu přispívat zaměstnavatel, kterého se týká rovněž daňové zvýhodnění. Platby lze zahrnout do daňově uznatelných nákladů. Na příspěvek zaměstnavatele se však nevztahuje státní podpora a neodvádí se sociální a zdravotní pojištění, tzn., že zaměstnavatel ušetří výdaje, než kdyby zaměstnanci peníze přidal ke mzdě. (Durdisová, 2005)

2.4 Předdůchody

Předdůchod, který je nově zaveden od roku 2013 umožňuje lidem ve věku blízkému důchodového věku čerpat předčasnou penzi. Lidé se v tomto období života hůře uplatňují na trhu práce, mohou trpět zdravotními problémy a hůře zvládají rekvalifikaci. Úspory z doplňkového penzijního spoření mohou čerpat o několik let dříve a nepřijdou o státní příspěvek. Výplata důchodu z prvního pilíře zůstane stejná a nebude krácena, jako tomu je v případě předčasného odchodu do důchodu. Rozdíl spočívá v tom, že méně ovlivní výplatu doživotní penze, protože lidé si na něj dopředu naspoří. Budou pobírat vlastní úspory, ne dávky státu. V případě odchodu do předčasného důchodu se za každých 90 dní, které chybí do řádného důchodu, krátí renta o určité procento. Doba pobírání dávek z předdůchodu se bude počítat jako vyloučená doba, jedná se tedy o výhodnější příležitost.

- Nárok vznikne nejdříve pět let před důchodovým věkem.
- Předdůchod bude vyplácen ze zdrojů, které si účastník platí sám ve 3. pilíři důchodového systému, a to z doplňkového penzijního spoření.
- Na osobním účtu musí být našetřená určitá suma, která umožní vyplácet měsíční penzi alespoň 30% průměrné mzdy minimálně po dobu dvou let.
- S penzijní společností musí být sjednána měsíční výplata v neklesající výši, kterou nelze přerušit ani pozastavit.
- Osoby v předdůchodu si nemusejí platit zdravotní pojištění, které za ně jako např. u nezaměstnaných bude platit stát.
- Finance, ze kterých se dávky vyplácejí, budou obsahovat naspořený obnos, státní příspěvky, zhodnocení a případné příspěvky zaměstnavatele.
- Minimální doba čerpání jsou dva roky, maximální pět let. (Ministerstvo financí ČR, 7. 1. 2013)

3 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Životní pojištění je smlouva mezi klientem (tzv. pojistníkem) a pojišťovnou (tzv. pojistitelem), v níž se pojišťovna zavazuje vyplatit sjednanou pojistnou částku v případě pojistné události a klient se zavazuje za tuto službu pravidelně platit úhradu neboli pojistné. (Jílek, 2009)

Pojištění zahrnuje krytí životních rizik. Pojistnou událostí je úmrtí klienta nebo dožití se určitého věku. Klient si ve smlouvě zvolí, kolik bude jeho pojistné plnění v případě, že nastane pojistná událost, tedy smrt či dožití. V současnosti životní pojištění (ŽP) kombinuje tyto dvě události a zároveň může obsahovat i jiné pojistné nebezpečí, například invaliditu, úraz, vážné onemocnění a podobně.

V minulosti byl význam pojištění zejména jako krytí nebezpečí neočekávané smrti a zajištění blízkých osob (manželka, děti), které jsou závislé na příjmu pojištěného. Tento primární význam samozřejmě stále trvá a je nezbytnou součástí pojištění. Velmi často si ale lidé tento produkt volí jako nástroj pro spoření a zajištění se na stáří.

Podle Jílka (2009) je většina nových životních pojistek vynucených, například z důvodu pořízení hypotéky nebo přijetím jiného úvěru. Klesající zájem o tento typ pojištění může být z následujících důvodů:

- Komplikovaný a nepřehledný produkt, který neoslovuje průměrného člověka.
- Snižující se výnosnost spořicí části pojištění.
- Úsilí pojišťoven prodat klientovi spíše investiční životní pojištění, u kterého není zaručen žádný výnos a investiční riziko je zcela na klientovi.
- Mnoho lidí má ostatní finanční závazky a nezbývá jim na platbu ŽP.

Mít sjednanou životní pojistku se obecně doporučuje pro každého ekonomicky aktivního člověka, který potřebuje zajistit svou rodinu nebo jiné pozůstalé. Životní pojištění bývá často oblíbeným produktem, který se pojišťovny či různí zprostředkovatelé snaží prodat. Mohou za to především vysoké provize. Z pohledu klienta jde o značně komplikovaný a složitý produkt.

Struktura ceny životního pojištění

Cena se skládá v podstatě ze tří složek. První z nich je riziková složka, která slouží ke krytí pojistného plnění v případě smrti. Její výše závisí na pravděpodobnosti úmrtí v průběhu trvání pojistky. Riziko této události se zvyšuje s věkem. Dále na délce pojistné doby a velikosti sjednané pojistné částky. Další je rezervotvorná složka, která kryje pojistné plnění ve druhém případě životního rizika, a to dožití se sjednaného věku. Poslední částí jsou kalkulované náklady na správu. (Jílek, 2009; Ducháčková, Daňhel, 2012)

Tab. 3 Struktura ceny životního pojištění (Ducháčková, 2009)

Brutto (celkové) pojistné		
Netto pojistné		Správní náklady
Rezervotvorná (spořicí) složka	Riziková složka	

Životní pojištění jako spoření

Podle zákona nesmí pojišťovny nabízet spoření, ale pouze pojištění. Pojišťovny to však řeší tak, že spoření zakomponují do životního pojištění. Výplata naspořené částky není podmíněna pojistnou událostí. Klient si pravidelně spoří, vklad je však nazýván pojistné a k předem stanovenému okamžiku dostane určitou sumu. Tím bývá odchod do důchodu. ŽP je rovněž zvýhodněné státem díky možnému snížení základu daně.

Částka výplaty se odvíjí od zhodnocení vložených prostředků, které dopředu není známé. Klient je v průběhu informován o vývoji. Může si zvolit výplatu jednorázového vyrovnání nebo důchod do doby dožití. Druhá varianta je vhodná pro ty, kterým v průběhu trvání přispívá majitel a klient si platí například jen třetinu pojistného. (Jílek, 2009)

3.1 Druhy životního pojištění

Na trhu se v současnosti objevuje řada pojistek, poskytující různou pojistnou ochranu. Životní pojištění by si klienti měli vybírat dle svých individuálních požadavků a potřebám. Záleží také na účelu, za kterým chceme produkt uzavřít. V dalších kapitolách je stručný popis jednotlivých druhů životních pojistek.

3.1.1 Kapitálové životní pojištění

Kapitálové životní pojištění se zřizuje pro krytí rizika smrti i dožití. Jde o kombinaci pojištění a spoření. Pokud klient zemře, vyplácí se pojistná částka pro případ smrti. Většinou je

to stejná suma, kterou by klient v průběhu pojistky naspořil. V případě dožití se konce období klient zaručenou částku a navíc zhodnocení z investování.

Pojištění obsahuje rezervotvornou složku a klient si spoří. Placené pojistné se dělí na krytí rizika úmrtí a na kapitálovou hodnotu. Pojišťovna část peněz tedy investuje. Zhodnocení vkladů je zaručováno technickou úrokovou mírou, která je uvedena ve smlouvě. Její výše je stanovena v závislosti na možnosti zhodnocení technických rezerv na finančním trhu a je regulována státem. TÚM představuje jistý podíl na výnosech v životním pojištění, po odečtení nákladových položek a rizikové složky. V současnosti je TÚM stanovena maximálně na 2,4%. Na kapitálové životní pojištění se vztahuje možnost daňového zvýhodnění, pokud trvá minimálně 5 let a je vám alespoň 60 let. Tato forma ŽP je vhodná pro ty, kteří chtějí nejen zabezpečit své pozůstalé, ale i zhodnotit vložené finance.

Nevýhodou kapitálového ŽP je jeho netransparentnost. Klient totiž nemusí vědět, jak velkou má rizikovou a spořicí část a nákladové položky. Poměry mezi nimi jsou u jednotlivých pojišťoven rozdílné a odvíjí se od více parametrů, jako například věk klienta, délka smlouvy apod. Obecně je známé, že pokud klient má vyšší věk, platby za riziko jsou rovněž vyšší, jelikož pravděpodobnost smrti stoupá.

Co se týče tohoto produktu jako spoření, není výhodné. Roční zhodnocení vložených financí je celkem nízké a peníze mohou být zhodnoceny výhodnějším způsobem. Pojištění má samozřejmě své místo na trhu, ale v současnosti je preferováno investiční ŽP. Pokud člověk potřebuje pojistnou ochranu, je výhodnější uzavřít rizikové ŽP a peníze pak investovat jiným způsobem. Prostředky v tomto typu pojistky jsou úročeny cca 2,0 – 2,4% p. a., vyššího zhodnocení můžeme dosáhnout už i na spořicích účtech u bank. (Jílek, 2009; Sleppecký, Polách, 2010)

3.1.2 Investiční životní pojištění

Dalším typem životního pojištění je investiční ŽP. Slouží jako ochrana v případě smrti a zároveň se investuje do investičních fondů. Díky tomuto typu můžeme dosáhnout vyššího zhodnocení, ale v opačném případě i ztráty. Riziko investice nese klient a rozhoduje, jak se bude pojistné investovat. Není tedy garantovaná výplata, podíl na výnosech či minimální zhodnocení jako je tomu u kapitálových životních pojistek.

Klient si může libovolně měnit poměr pojistného mezi krytím rizika a financemi, které se budou zhodnocovat. Investiční ŽP patří mezi nejčastěji sjednávané životní pojištění. U kapitálových ŽP rozhoduje pojišťovna, kam bude investováno a zároveň zaručuje minimální zhodnocení. Investiční ŽP se od něj odlišuje tím, že pojistník si rozhoduje sám, kam investuje a tím pádem nemá zaručené výnosy.

Pojišťovna vkládá prostředky do několika podílových fondů. Ty se liší předpokládaným zhodnocením a mírou rizika. Je možné investovat například do dlouhodobých fondů, tj. do dluhopisových, akciových a smíšených, ale pojišťovny mohou nabízet i fondy nemovitostí či fondy fondů. Rozložení záleží zcela na klientovi a jeho investičním profilu.

Pojistné se přispívá na individuální účet, ze kterého je placeno pojistné v případě úmrtí. Existuje i životní pojištění, kdy je tato část pojistného nulová nebo jen velmi nízká a smlouva je tak v podstatě jen spoření. Z účtu jsou dále strhávány poplatky za vedení účtu a správu vložených peněz. Jílek (2009) ve své knize uvádí, že investiční pojištění není dobrým pojištěním a zároveň je nákladným investováním. Jiným případem je, pokud na životní pojištění přispívá zaměstnavatel a jde jen o spoření (smlouva neobsahuje krytí rizika). (Jílek, 2009)

3.1.3 Rizikové životní pojištění

Rizikové životní pojištění slouží jako ochrana pro případ smrti živitele. Může být uzavíráno i jako záruka pro banku či jinou instituci za jeho závazky. Tento typ pojištění zahrnuje primární význam životní pojistky. Neobsahuje žádnou spořicí složku, takže nic neinvestujeme, ani nespoříme a nevztahuje se na něj daňové zvýhodnění. Veškeré platby jsou na krytí pojistné události, úmrtí pojištěné osoby. Úlohou je zaopatření pozůstalých. Pokud se dožijeme konce pojištění nebo ukončíme smlouvu, není vyplaceno žádné plnění. V případě smrti pojištěného náleží výplata tzv. obmyšleným osobám, které musí být uvedeny ve smlouvě.

Pojistná částka může být pevná nebo klesající. Pevná částka se využívá, pokud chce člověk mít stále stejnou úroveň pojistné ochrany a dostatečně zajistit své blízké. Pojištění s klesající částkou může být vhodné například pro ty, kteří splácí úvěr. Její výše by se měla měnit jako nesplacená část půjčky. (Slepecký, Polách, 2010)

3.1.4 Důchodové životní pojištění

Důchodové ŽP je podobné kapitálovému, ale je zde určitá odlišnost při výplatě prostředků. V literatuře bývá často uváděno jako jedna z jeho forem. Rozdíl spočívá v tom, že pojistná částka nemusí být vyplacena jednorázově, ale i ve formě důchodu. Pojištěný obdrží buď dočasně sjednaný důchod po předem stanovenou dobu, nebo výplatu doživotní, která bývá častější. Pojistné na krytí rizika smrti je nižší, většina se zhodnocuje. Cílem důchodového ŽP je zlepšení životní situace ve stáří. Pojištění je opět daňově uznatelné a vhodné pro klienty, kteří si chtějí spořit a zhodnotit své prostředky. Pokud klient zemře v průběhu trvání smlouvy, je důchod vyplacen dědicům. (Jílek, 2009; Janda, 2011)

3.1.5 Univerzální životní pojištění

Univerzální životní pojištění, někdy známé jako variabilní nebo flexibilní, kryje riziko smrti a zhodnocuje vložené prostředky. Princip pojištění je podobný jako u investičních ŽP, ale je více pružné. Klient má možnost kdykoliv měnit poměr prostředků mezi pojistnou ochranou a spořicí částí nebo čerpat úspory a ukládat je. Pojištění je daňově uznatelné a je zde garance minimálního možného zhodnocení. (Jílek, 2009)

3.2 Připojištění k životnímu pojištění

Ke všem výše uvedeným druhům životního pojištění lze sjednat tzv. připojištění. Kryjí se zároveň neživotní rizika. Placené pojistné nelze odečíst od daňového základu. Úlohou je rozšíření pojistné ochrany a mít pojištění dle svých individuálních potřeb. Smlouva nemusí být na stejně dlouhou dobu jako hlavní pojištění. Vybrané druhy připojištění:

- smrt úrazem,
- úrazové pojištění,
- invalidní pojištění,
- pojištění vážných onemocnění,
- pojištění denní dávky v případě pracovní neschopnosti,
- pojištění dlouhodobé péče v důsledku vážné nemoci,
- pojištění hospitalizace v nemocnici,
- zproštění od placení pojistného, např. v případě invalidity. (Měšec.cz, 2001)

3.3 Daňové zvýhodnění

Životní pojištění je zvýhodněné od roku 2001. Je možné uplatnit za určitých podmínek zaplacené pojistné jako položku snižující základ daně. Zaměstnanci a OSVČ, kteří uzavřou soukromé životní pojištění a platí pojistné, si mohou odečíst až 12 000 Kč od základu daně z příjmu. Doba trvání pojistné smlouvy musí být minimálně 60 měsíců (5 let) a klient musí dosáhnout věku 60 let. Další podmínkou je, že musí být zajištěno krytí rizika úmrtí a dožití. U některých pojistných smluv je nutné stanovit minimální pojistnou částku pro případ dožití. V případě, že má poplatník uzavřeno více smluv, stále platí horní limit 12 000 Kč za zdaňovací období. (Jílek, 2009)

3.4 Výhody a nevýhody životního pojištění

Před uzavřením životního pojištění je vhodné si nejprve položit otázku, zda pojištění potřebujeme? Jestli je na nás někdo závislý, respektive na našem příjmu. Například mladý člověk bez závazků a rodiny nemá potřebu si pojišťovat nebezpečí smrti, jelikož na něm nikdo závislý není. Placení za toto riziko by bylo pro něj zbytečné.

Hlavní a primární výhodou je pojistná ochrana. V případě pojistné události je vyplaceno pojistné. Některé ŽP zhodnocují vložené finanční prostředky, tzn., že část pojistného tvoří spořicí složku. Je možné také volit si investiční strategii a získat vyšší zhodnocení. U investičních ŽP si klient sám rozhoduje, jak se budou jeho peníze zhodnocovat. Výhodou u pojištění, které počítá s výplatou peněz závislé na dosažení určitého věku, je možnost odečíst si od základu daně až 12 tisíc korun ročně. Na pojištění může přispívat i zaměstnavatel, a to částkou až 24 tisíc korun ročně a rovněž si tak snížit svůj daňový základ. Vložené finanční prostředky do ŽP nejsou předmětem exekuce. U investičního a variabilního kapitálového ŽP můžeme brát jako přednost určitou variabilitu, lze pozměňovat některá kritéria smlouvy. Například pojistnou dobu, sjednávat si další připojištění navíc, měnit pojistnou částku nebo pojistné. Je přizpůsobitelné současným životním podmínkám.

Mezi nevýhody patří, že pojistku nemůže uzavřít každý. Pojišťovna si předem prověřuje klienta po zdravotní stránce. Jestliže je pro ni rizikový, může odmítnout ho pojistit. Investice do ŽP znamená vyšší náklady na zhodnocení peněz oproti podílovým fondům. Nevýhodou je také uzavření pojištění a následné zrušení v krátké době. Klient pak obdrží jen minimum naspořených peněz. Dostane pouze tzv. odbytné, které je nižší než jeho dosavad-

ní úspory. Existuje dlouhá výpovědní lhůta a může i o všechny úspory přijít, protože zejména v prvních letech pojistky je kryta riziková část a hradí se nejprve i náklady spojené s pojištěním. Předčasné ukončení přináší i nevýhodu zpětného zdanění. Úlevy, kterých bylo v minulosti využito, se musí dodanit. Pokud má člověk nedostatek financí na placení pojistky je možné se s pojišťovnou domluvit na snížení pojistné částky nebo může nabízet možnost dočasného přerušování placení. Je strháváno pouze pojistné pro případ smrti z doposud naspořených peněz. V případě ŽP neexistuje systém pojištění vkladů, jako je tomu u bank a je spojeno tedy i s určitým rizikem. (Janda, 2011; Jílek, 2009; PojištěníCZ.cz, 2012)

3.5 Unisex sazby

Ženy doposud platily nižší pojistné pro případ smrti a u některých pojišťoven méně i za úrazové a havarijní pojištění oproti mužům. Evropský soudní dvůr však vydal rozhodnutí, že se sjednotí cena rizik. Obě pohlaví mají nyní stejné podmínky pojištění. Pro ženy to znamená, že se zvedlo pojistné až o 50%. Pojišťovny musely sjednotit všechny sazby do 21. prosince 2012. Muži na tom naopak ušetřili okolo 15 – 25 %, jelikož sazby mají nyní nižší. Nejvyšší navýšení bylo pro ženy ve středním věku, od cca 45 let a u rizika smrti. U mladší generace je podražení méně výrazné.

V následující tabulce je možné vidět změny ve výši pojistného před a po sjednocení sazeb. Je to modelový příklad, kdy si muž nebo žena sjednají běžně placené životní pojištění pro případ smrti s pojistnou částkou 1 milionu korun do 65 let věku. (Novinky.cz, 2013)

Tab. 4 Přehled měsíčního pojistného (Novinky.cz, 2013)

Výše měsíčního pojistného pro vstupní věk 30 let (v Kč)				Výše měsíčního pojistného pro vstupní věk 50 let (v Kč)		
	Před sjednocením sazeb		Po sjednocení sazeb	Před sjednocením sazeb		Po sjednocení sazeb
Pojišťovna	Žena	Muž	Žena i muž	Žena	Muž	Žena i muž
Allianz	349	699	594	766	1695	1416
Česká	324	765	655	751	1580	1286

pojišťovna						
ČSOB	300	574	537	595	1253	1167
Uniq	241	490	450	492	1071	1004

4 KOLEKTIVNÍ INVESTOVÁNÍ

Podstatou kolektivního investování je shromažďování finančních prostředků a jejich následné investování ve formě termínovaných vkladů, dluhopisů, akcií, nemovitostí, podílových listů a jiných podílových fondů. Nejrozšířenějším způsobem jsou různé typy investičních a podílových fondů. Funguje na principu menšího rizika a zároveň možnosti vyššího zhodnocení ve srovnání se spořicími účty a sdružuje mnoho investorů (podílníků). Investor si nakoupí např. podílové listy nebo akcie investičního fondu, vloží tak peníze do fondu, který je prostřednictvím svého odborníka (správce fondu) investuje. Aktiva ve fondu jsou ve vlastnictví investora.

Mezi výhody kolektivního investování patří:

- profesionalita při správě investovaných prostředků, dostatek informací,
- širší možnost diverzifikace rizika,
- nižší náklady investování,
- menší administrativní a časová náročnost pro investora,
- velký výběr fondů, investice dle profilu klienta,
- vysoká likvidita, možnost kdykoliv podílové listy prodat,
- daňové zvýhodnění. (FinančníVzdělávání.cz, © 2007; Jílek, 2009)

4.1 Podílové fondy

„Podílové fondy jsou založeny na kolektivním investování skupiny investorů, kterými mohou být fyzické i právnické osoby. Každý investor dostane za investované peněžní prostředky podílové listy, tj., cenné papíry vyjadřující podíl na majetku podílového fondu. Finanční prostředky tvoří společný majetek podílového fondu, který obhospodařuje profesionální správce (investiční společnost).“ Ta za tyto prostředky kupuje různé aktiva finančního trhu, jako například akcie nebo dluhopisy. Podílové fondy diverzifikují riziko, které by jinak investor nesl sám. (ČP INVEST, ©1991-2011)

Při rozhodování, do kterého fondu investovat, je důležité porovnání jednotlivých produktů. Zjistit jak si fondy stojí a jaký mají průběh. Na trhu působí mnoho fondů, které se odlišují

investičním zaměřením, rizikem a investičním horizontem. Je dobré si vybrat dle našich přesných cílů.

Dále bychom měli znát poplatky za správu. Existují tři základní typy. Vstupní, který platíme předem (např. určené procentem z vložené částky). Výstupní, platíme jej při prodeji, poplatky za správu (manažerské poplatky) a nakonec poplatky z výnosu. Výhodou při rozhodování, zda vkládat své finance do podílových fondů může být skutečnost, že můžeme uplatnit daňové zvýhodnění. Pokud doba investice přesáhne šest měsíců, nemusíme z výnosu platit daň, výnos je osvobozen. Například u termínovaných vkladů musíme odvést 15% daň. (Jílek, 2009)

4.2 Druhy fondů

Fondy lze rozdělovat dle více kritérií, například podle možnosti, zda do nich je možné kdykoliv vstoupit nebo naopak vystoupit. Existují tzv. **uzavřené fondy**, které mají omezený počet podílových listů nebo akcií. Vymezuje i počet investorů a možnost kdykoliv listy prodat. V České republice ale převažují **otevřené fondy**. Ty neomezují počet investorů, ani množství podílových listů. Je možné je koupit i prodat kdykoliv.

Další dělení je podle politiky fondu, máme fondy **růstové**, kde je prioritou zhodnocení vložených financí. Fondy **růstově výnosové** se snaží také zhodnotit peníze, ale i vyplatit investorům stálý výnos. Pokud jsou fondy cílené zejména na pravidelnou výplatu důchodu z investice, jedná se **výnosové** (důchodové) fondy.

Nejčastější v literatuře uváděné dělení podle aktiva, do kterých je investováno. Investor se může na trhu setkat s fondy peněžního trhu, dluhopisovými, akciovými, smíšenými, nemovitostními, fondy fondů, zajištěnými, komoditními aj. Každý z nich má své výhody a nevýhody a mohou být vzájemně zkombinované. V následující kapitole je popis vybraných druhů. (Jílek, 2009)

4.2.1 Fondy peněžního trhu (Money Market Funds)

Fondy peněžního trhu jsou vhodné pro krátkodobé investice a pro nezkušené investory. Peníze se investují hlavně do krátkodobých a bezpečných dluhopisů (včetně státních pokladničních poukázek) a do termínovaných vkladů u bank se splatností do jednoho roku. Fondy jsou velmi konzervativní, málo rizikové a zároveň s nízkým potenciálem výnosu.

Slouží ke krátkodobému uložení financí a někdy jsou využívány místo spořicíh účtů. Výhodou je po šestiměsíčním testu osvobození od daně z příjmu při prodeji.

4.2.2 Dluhopisové fondy (Bond Funds)

Dluhopisové fondy jsou pro střednědobé investice s horizontem okolo 2 až 4 let. Jsou o něco málo rizikovější než fondy peněžního trhu, lze dosáhnout i vyššího zhodnocení. Výnosy bývají ale nižší než u následujícího typu, a to u akciových fondů. Peníze vkládají hlavně do různých druhů dluhopisů. Mohou obsahovat i akcie do 10% z celkových aktiv.

4.2.3 Akciové fondy (Equity Funds, Stock Funds)

Pro dlouhodobé investování jsou na trhu akciové fondy, které mají vysokou míru kolísavosti hodnoty. Riziko je vyšší než u dluhopisových fondů a podílník může získat větší výnos. Obsahují velký podíl akcií, ostatní aktiva mohou být tvořena například dluhopisy nebo pokladničními poukázkami. Investiční horizont se doporučuje nejméně pět let i více. V případě, že si touto formou chce člověk spořit na důchod, může trvat i desítky let.

4.2.4 Smíšené fondy (Balanced Funds)

Portfolio smíšených fondů je na pomezí akciových a dluhopisových fondů. Jsou nakupovány akcie, dluhopisy, ale i nástroje peněžního trhu. Fond je přizpůsobován situaci na trhu a má celkem pružnou strategii. Jsou pro střednědobé až dlouhodobé investice s horizontem tři a více let. Smíšené fondy jsou středně až vysoce rizikové.

4.2.5 Fondy fondů (Funds of Funds)

Fondy fondů investují prostředky do podílových listů jiných fondů. Jde o nástroj, kterým diverzifikujeme riziko. Neinvestuje se přímo do akcií a dluhopisů, ale do jiných fondů. Poplatky za vedení jsou však vyšší.

4.2.6 Zajištěné fondy (Guaranteed Funds, Capital-protected Funds)

Zajištěné fondy dávají přednost jistotě a zaručují investorovi, že získá zpět vložené prostředky. Někdy může být garantován i určitý výnos. Jsou vhodné pro konzervativní investory, kteří chtějí mít záruku minimálního zhodnocení svých peněz. Nedostatkem je vázanost

finančních prostředků na delší dobu. Zajištěné fondy jsou zřizovány buď na předem určenou, nebo na neurčitou dobu.

4.2.7 Nemovitostní fondy (Real Estate Funds, Realty Funds)

Nemovitostní fondy umožňují nepřímo investovat do developerských a jiných stavebních projektů. Jedná se v podstatě o nákup akcií společností, které obchodují s nemovitostmi. V ČR je jen velmi málo těchto fondů a ve světě mají malou nebo žádnou výnosnost.

4.2.8 Fondy životního cyklu (Lifecycle Funds)

Další možností investování do podílových fondů jsou fondy životního cyklu. Představují zajímavou alternativu k penzijnímu připojištění nebo DPS, případně místo něj. Jsou vhodné jako dlouhodobé pravidelné investice a spoření na stáří. O fond se opět stará správce fondu. Principem tohoto druhu je upravená investiční strategie. Nakupují se akcie, nemovitosti a další rizikové aktiva. Riziko ztráty je vyvažováno dlouhodobým investičním horizontem. Postupem času se fond stává konzervativnějším a akcie například nahrazují kvalitní dluhopisy nebo nástroje peněžního trhu.

Mají ve světě kratší historii než obecně podílové fondy, ale v několika posledních letech zájem ze strany investorů roste. V České republice fondy životního cyklu nejsou příliš časté, jejich nabídka je zatím celkem omezená. (Bukač, 2007; Janda, 2011)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALÝZA III. PILÍŘE

Jedním z možných způsobů, jak se zabezpečit na stáří je spoření díky třetímu pilíři důchodového systému. Tato kapitola se zabývá vývojem penzijního připojištění (PP) v České republice, analýzou vybraných penzijních společností a jejich základních parametrů, které by měly být porovnávány před uzavřením nové smlouvy.

V příloze PV je uveden vývoj penzijního připojištění v ČR od roku 2002 do 2012, tedy posledních 10 let. Všechny údaje jsou převzaty z Ministerstva financí, které byly poskytnuty od penzijních společností. Počet penzijních připojištění má za celé sledované období rostoucí charakter. Největší nárůst byl v roce 2012, a to v meziročním srovnání až 12,5%. Uzavřelo se přes milion nových smluv, což je o 671 tisíc více než v roce 2011. Důvodem byla důchodová reforma a možnost uzavřít si PP pouze do 30. 11. 2012 za starých podmínek. Nárůst byl zejména v závěru roku 2012. Od ledna 2013 vzniklo nové doplňkové penzijní spoření, které se značně liší. Z penzijního připojištění lze přestoupit do DPS, ale opačným způsobem to nelze. Předchozí tři roky (2009 - 2011), co se týče počtu nových smluv, měly klesající tendenci.

Růstový trend má rovněž počet PP, kde účastníkům přispívá zaměstnavatel, výjimkou je rok 2011. Stoupají i státní příspěvky, v roce 2012 bylo vyplaceno téměř 6 miliard Kč ze státního rozpočtu. Stejný vývoj mají i příspěvky klientů, což je určitě pozitivní, jelikož jsou si lidé vědomi, že zajištění na stáří má význam. Nicméně průměrný měsíční příspěvek je v posledním analyzovaném roce cca 465 Kč. Od roku 2013 se zvedla minimální platba, a to ze 100 Kč na 300 Kč, proto myslím, že předpokládaný vývoj se bude opět zvyšovat.

5.1 Penzijní společnosti v ČR

V České republice působí aktuálně jedenáct penzijních společností (dříve penzijní fondy). V následující tabulce můžete vidět jejich přehled. Sdružuje je Asociace penzijních fondů ČR (APF ČR), která byla založena dne 25. 6. 1996 jako dobrovolné zájmové sdružení právnických osob. Penzijní společnosti existující na trhu soukromého kapitálového spoření provozují důchodové spoření, doplňkové penzijní spoření a penzijní připojištění a obhospodařují jednotlivé důchodové, účastnické a transformované fondy. Některé z nich nabízí jen vybrané produkty. (Asociace penzijních fondů ČR, © 2009)

Tab. 5 Přehled aktuálních penzijních společností v ČR (APF ČR, 2013)

Penzijní společnost	II. pilíř	III. pilíř	
	Důchodové spoření	Doplňkové penzijní spoření (smlouvy od 2. 1. 2013)	Penzijní připojištění (smlouvy do 30. 11. 2012)
AEGON penzijní společnost, a.s.		✓	✓
Allianz penzijní společnost, a.s.	✓	✓	✓
AXA penzijní společnost, a.s.		✓	✓
Conseq penzijní společnost, a.s.		✓	
Česká spořitelna - penzijní společnost, a.s.	✓	✓	✓
ČSOB Penzijní společnost, a.s.	✓	✓	✓
Generali Penzijní společnost a.s.			✓
ING Penzijní společnost, a.s.		✓	✓
KB Penzijní společnost, a.s.	✓	✓	✓
Penzijní společnost České pojišťovny, a.s.	✓	✓	✓
Raiffeisen penzijní společnost, a.s.	✓	✓	

V následujících kapitolách je stručný popis jednotlivých penzijních společností působících na českém trhu. K 1. 1. 2013 byla většina z nich transformována na penzijní společnosti.

5.1.1 AEGON Penzijní společnost

AEGON penzijní společnost patří v ČR mezi mladší, jelikož vznikla až v roce 2007. Přesto má kvalitní zázemí v zahraničí s bohatými zkušenostmi ve správě financí a spoření na penzi. AEGON patří mezi největší světové firmy v oblasti životního pojištění, penzijního připojištění a investic. V prvních letech svého fungování zhodnotil transformovaný fond peněžní prostředky svých klientů nadstandardními výnosy, a to i přes 4%.

5.1.2 Allianz Penzijní společnost

Penzijní fond Allianz byl založen v roce 1997. Vznikl splynutím Allianz-HYPO penzijního fondu, a.s. a Živnobanka – penzijního fondu, a.s. Od ledna roku 2013 se transformoval na Allianz Penzijní společnost, a.s. Je zárukou dlouhodobě vysokých výnosů, díky správě prostředků od mateřské pojišťovny Allianz SE v Německu.

5.1.3 AXA Penzijní společnost

Na trhu působí již od roku 1994, do března 2007 pod názvem Winterthur penzijní fond a.s. Ke konci roku 2010 byl třetím největším penzijním fondem dle objemu prostředků evidovaných ve prospěch klientů. Podle tohoto parametru měl tržní podíl 15,38 % ve stejném roce. Nyní funguje pod názvem AXA Penzijní společnost, a.s. Stejně jako AEGON PS se neúčastní druhého pilíře. Účastníkům nabízí kvalitní penzijní plán s propracovaným systémem penzí a jiných dávek a dlouholeté zkušenosti spolehlivé společnosti. Patří do mezinárodní finanční skupiny AXA, která se mimo jiné věnuje životnímu pojištění.

5.1.4 Conseq penzijní společnost

Tato společnost patří mezi nejmladší, jelikož byla založena na podzim roku 2012 za účelem nabídky penzijních fondů a programů doplňkového penzijního spoření. Vlastníkem je česká společnost Conseq Investment Management, a.s., která jako jediná není součástí žádné finanční skupiny zahrnující banku či pojišťovnu. Věnuje se zejména investicím do podílových fondů, ale také individuálním nebo institucionálním klientům.

5.1.5 Penzijní společnost České spořitelny

Právní předchůdce Penzijní fond České spořitelny vznikl v roce 1995. Vlastníkem je Česká spořitelna, která je od roku 2000 členem silné evropské finanční skupiny Erste Bank. Společnost má tak dobré zázemí a stále se zlepšující kvalitu služeb. Co se týče počtu svých klientů a také z hlediska objemu peněžních prostředků ve správě, je druhou největší penzijní společností. Jeho tržní podíl meziročně narůstá a koncem roku 2012 získal svého milionového klienta.

5.1.6 ČSOB Penzijní společnost

Před transformací nesl tento fond název ČSOB Penzijní fond Stabilita, a.s. a byl členem skupiny ČSOB. Na trhu existuje od roku 1994. Ke konci roku 2011 se sloučil s PF ČSOB Progres a řadí se ke třem největším penzijním společnostem v České republice. Jde o univerzální PS, která nabízí všechny druhy penzí a dávek, jenž lze poskytovat.

5.1.7 Generali Penzijní společnost

Akcionářem původního fondu byla od počátku společnost Generali Holding Vienna AG založená roku 1831 v Itálii. Od srpna roku 2006 je jediným akcionářem Generali Pojišťovna, a.s. Patří do skupiny Generali Group, která od agentury Standard & Poor's získala finanční rating "AA". Od ledna roku 2013 funguje fond pod názvem Generali Penzijní společnost, a.s. V současnosti patří na třetí místo největších pojišťoven na světě, na druhé místo v Evropě a je největší evropský životní pojistitel. Společnost má nadprůměrné výnosy na trhu a zajišťuje individuální servis a přístup pro své klienty.

5.1.8 ING Penzijní společnost

ING penzijní fond patřil k těm s nejvyšším historickým zhodnocením podle údajů APF ČR. V letech 1995 – 2010 se řadil na druhé místo mezi všemi penzijními fondy. Dříve byl známý jako Nacional Nederlanden a je součástí globální finanční skupiny ING původem z Holandska. Společnost má zkušenosti od roku 1845 v oblasti bankovníctví, investování, životního pojištění a penzijního připojištění. Dlouhodobě působí ve více než 40 státech světa. ING na českém trhu začala působit od roku 1991. V lednu roku 2013 se fond transformoval na ING Penzijní společnost, a.s.

5.1.9 Penzijní společnost Komerční banky

KB Penzijní společnost patří k největším na českém trhu, měřeno počtem klientů. Akcionářem je Komerční banka, a. s., která má významné a stálé místo na trhu a dlouholeté zkušenosti. Společnost vznikla v červenci roku 1994 a řadí se mezi konzervativní se stabilním růstem s bezpečně investovanými prostředky. V minulosti získala také několik ocenění mezi penzijními fondy.

5.1.10 Penzijní společnost České pojišťovny

Penzijní fond České pojišťovny vznikl v roce 1994 a jeho zakladatelem je Česká pojišťovna, která je členem Generali PPF Holdingu B. V. Nyní Penzijní společnost ČP, a. s. patří mezi nejsilnější a největší penzijní společnosti v ČR. Poskytuje kvalitní služby a správu vložených prostředků a spolupracuje s mnoha firmami, kterým se stará o penzijní připojištění svých zaměstnanců. Má přes milion klientů a každoročně připisuje slušné zhodnocení

svým účastníkům. V roce 2012 vzrostl zisk v meziročním srovnání dokonce až o 57%, což je nejvíce v historii společnosti.

5.1.11 Raiffeisen Penzijní společnost

Vedle Conseq penzijní společnosti vznikla nově i Raiffeisen Penzijní společnost, a. s. Je součástí skupiny Raiffeisen v ČR, která má dlouholetou tradici v poskytování bankovních služeb pro soukromou i podnikovou klientelu. PS založili dva akcionáři, česká Raiffeisenbank, a. s. s podílem 51% na základním kapitálu a slovenský Tatra Asset Management, a. s., dceřiná společnost Tatrabanky a. s. Zaměřuje nejen na doplňkové penzijní spoření, ale i na druhý pilíř důchodového systému. (Sfinance.cz, © 1996-2013; Srovnávač.cz, ©2007-2013)

5.2 Hodnocení penzijních společností

Mezi jednotlivými penzijními společnostmi existují rozdíly, je proto vhodné při výběru sledovat určitá kritéria. Někteří se zajímají například jen o jednoduché srovnání připsaného zhodnocení v posledních pár letech, ale jelikož jde o dlouhodobou investici, toto hledisko nestačí.

Penzijní společnosti můžeme hodnotit dle následujících faktorů:

- Kapitálové přiměřenosti: porovnání celkových aktiv k celkovým prostředkům účastníků, které jsou očištěny od nákladů příštích období.
- Nákladovosti: celkové náklady vůči průměrným prostředkům účastníků uplynulého roku.
- Nákladů příštích období: největší položkou jsou neumořené, ale již vyplacené provize.
- Historických výnosů: informace o hospodaření.
- Nabídky služeb: zvýhodněné doplňkové produkty, online služby, bonusy apod.
- Počet klientů: měřítko stability a klientského zázemí. (Šídlo, 2012)

5.2.1 Výnosy penzijních společností

V příloze P VI je uvedený podrobný přehled zhodnocení penzijních společností od roku 202 do roku 2012. Údaje za rok 2012 jsou však pouze odhadované na základě hospodářského výsledku a průměrného objemu aktiv (průměr z hodnot ke konci roku 2011 a 2012). Transformovaný fond minimálně rozdělí 85% zisku svým klientům. Maximálně může vyplatit až 95%, 5 % připadá do rezervního fondu. V minulosti byla připisována ve většině případů dolní hranice, tedy 85% zisku.

Jelikož jde o investici i na desítky let, je dobré se na výnosy dívat z dlouhodobého hlediska. Není dostatečné sledovat pouze poslední rok, jelikož ekonomické výsledky mohou být do jisté míry upravené. V takovém případě vznikají náklady příštích období, které jsou rozebírány v následující kapitole. Tab. 6 uvádí průměrné zhodnocení za uplynulou dekádu (2002 – 2011) a posledních 5 let (2007 – 2011). Rok 2012 jsem do srovnání nezahrnula z důvodu pouze odhadovaných výnosů. Zhodnocení za uplynulý rok je zveřejňováno většinou až v průběhu 2. čtvrtletí následujícího roku.

V obou porovnávaných obdobích je na tom nejlépe Allianz, která v průměru dosahovala nejvyšších výsledků. Průměr výnosů za poslední dekádu neklesl pod 3 %. Dokonce ani v letech 2008 a 2009, kdy byla krize a společnosti se dostaly k hranici okolo 1% nebo nižší. V roce 2011 už však zhodnocení kleslo a v tomto trendu bude pravděpodobně pokračovat i za uplynulý rok 2012, dle odhadu APF ČR.

Průměr za posledních deset let ukazuje, že všech devět společností se dostaly nad hranici inflace. Dobré výsledky má i Generali, a to 2,86%. Nejhorší výsledky naopak vidíme u transformovaných fondů AXA a ČSOB. Pokud se podíváme na výnosy za posledních pět let, opět je na prvním místě Allianz s 2,96%. Následuje AEGON, kde ale musíme brát v úvahu, že existuje právě pět let. Poslední příčku zaujímá ING a pak opět ČSOB. Dřívější fond ČSOB Stabilita se v roce 2011 sloučil s fondem ČSOB Progres. Sedm z devíti společností nepřesáhly inflaci.

Tab. 6 Průměrné výnosy penzijních společností v % (Vlastní zpracování)

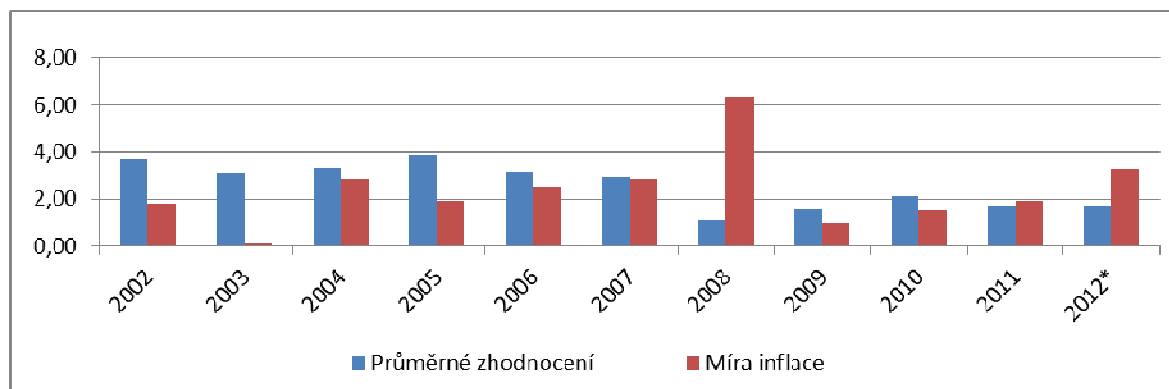
Název penzijní společnosti	Průměr za posledních 10 let	Průměr za posledních 5 let	Průměr za posledních 10 let očištěný od inflace	Průměr za posledních 5 let očištěný od inflace
AEGON	-	2,76	-	0,06
Allianz	3,06	2,96	0,80	0,26
AXA	2,32	1,43	0,06	-1,27
ČSOB	2,34	1,40	0,08	-1,30
Generali	2,86	2,18	0,60	-0,52
ING	2,51	1,37	0,25	-1,33
Česká pojišťovna	2,42	1,46	0,16	-1,24
Česká spořitelna	2,61	1,84	0,35	-0,86
Komerční banky	2,59	1,47	0,33	-1,23
Průměrné zhodnocení	2,59	1,87	0,33	-0,83
Míra inflace	2,26	2,70	-	-

Tab. 6 zohledňuje rovněž inflaci a ukazuje reálné výnosy od ní očištěné. Hodnoty vycházejí z tabulky v příloze P VII. Za posledních pět a deset let je na tom nejlépe Allianz. Můžeme ale vidět, že reálné zhodnocení, bylo minimální a nedosahuje ani 1%. Na druhou stranu stát garantuje nezáporné zhodnocení v případě penzijního připojištění, takže musíme počítat s tím, že výnosy nejsou vysoké. Další zhodnocení, na které nesmíme zapomenout, je příspěvek od státu a možnost snížení daňového základu.

Doplňkové penzijní spoření (nově od ledna 2013) už garanci nenabízí a může tak nastat zhodnocení záporné. Penzijní společnosti musejí povinně ze zákona nabízet konzervativní variantu spoření, kde se investuje převážně do bezpečných dluhopisů.

Graf 1 porovnává průměrné výnosy penzijních společností v ČR s inflací. Prvním rokem, kdy nedokázaly inflaci převýšit je rok 2008. Důvodem byla existující ekonomická krize a nízké připsané zhodnocení.

Podle odhadovaných údajů nebudou výnosy vyšší ani v případě uplynulého roku 2012. Pravděpodobně nepřevýší inflaci 3,3 % a budou se pohybovat mezi jedním až dvěma procenty. Společnosti se budou snažit, aby rychle uhradily nesplacené náklady příštích období, hlavně provize vyplacené za sjednání smlouvy penzijního připojištění. (HN Peníze - iHNed.cz, 2012)

Graf 1 Průměrné zhodnocení PS v porovnání s inflací (Vlastní zpracování)

5.2.2 Náklady příštích období

Dalším ukazatelem, který je vhodné sledovat, jsou náklady budoucích období, které jsou zveřejňovány každého půl roku. Ukazatel představuje náklady v daném roce použité na růst (pořízení klientů). Nejedná se o jednorázové náklady, objeví se i v příštích letech a snižují tak výnosy. Pro klienty to znamená, že čím nižší NPO, tím lepší zhodnocení. Jsou tvořeny především vyplacenými provizemi a v účetnictví se musejí časově rozlišit. V praxi jde o jejich umoření, které odpovídá průměrné době trvání klientských smluv.

NPO je třeba posuzovat v porovnání s nějakým ukazatelem velikosti společnosti, například s objemem klientských prostředků. Pokud jsou NPO nízké nebo mohou být díky vytvářenému zisku rychle splacené, je to pro budoucnost společnosti zdravější. Vysoké NPO mohou negativně ovlivňovat budoucí zhodnocení připisované klientům a také finanční stabilitu. (Interní materiály České pojišťovny, 2012)

V příloze P VIII jsou uvedeny náklady příštích období u jednotlivých penzijních společností a objem prostředků účastníků. V Tab. 7 jsem vypočítala jejich vzájemný poměr za poslední tři roky (2010 – 2012), vždy v polovině a na konci roku (k 30. 6. a 31. 12.). Nejhuř je na tom AEGON, jehož náklady sice za poslední tři roky klesají, ale jsou nejvyšší ze všech společností. Hodnota 5,32% je vysoko nad průměrem. Nejúspěšnější Allianz, co se týče zhodnocení, se pohybuje rovněž nad průměrem, v polovině roku 2012 stouply náklady na 2,5 % a na konci tohoto roku dokonce až na 3,14%. Platí čím nižší NPO, tím lépe. Nejlepší výsledky (0,38%) ukazuje Komerční banka, hodnoty mají klesající charakter v průběhu srovnávaného období. To znamená, že průběžně své náklady umořuje. Dále nízké NPO vykazuje Česká spořitelna a Česká pojišťovna, která od pololetí roku 2010 postupně náklady snižuje. PS České spořitelny kolísá stále okolo 0,4%. Sedm z devíti fondů

mají výsledky pod průměrnou hodnotou, kterou zvyšuje AEGON, který funguje pouze od roku 2007.

Tab. 7 Náklady příštích období v poměru k prostředkům účastníků (Vlastní zpracování)

Penzijní společnost	Poměr vůči prostředkům účastníků (v %)					
	6/2010	12/2010	6/2011	12/2011	6/2012	12/2012
AEGON	14,04	12,14	10,37	9,07	6,98	5,32
Allianz	1,62	1,63	1,72	1,41	2,50	3,14
AXA	2,17	2,12	1,95	1,53	1,42	1,43
ČSOB	1,84	1,57	1,27	1,21	0,93	0,67
Generali	2,70	2,70	2,74	2,13	1,57	0,97
ING	1,71	1,59	1,42	1,30	1,16	1,16
Česká pojišťovna	1,23	0,98	0,84	0,69	0,64	0,49
Česká spořitelna	0,40	0,40	0,35	0,34	0,36	0,48
Komerční banka	2,12	1,96	1,78	0,92	0,70	0,38
Průměrné NPO	3,09	2,79	2,50	2,07	1,81	1,56

5.2.3 Podíl na trhu

Velikost penzijní společnosti je měřítkem stability a klientského zázemí. Rostoucí počet účastníků a především zvyšující se objem vkladů vede k posilování vedoucí pozice na trhu. Podle výsledků Asociace penzijních fondů ke konci roku 2012 byl celkový počet aktivních účastníků spoření na penzi 5, 15 milionů.

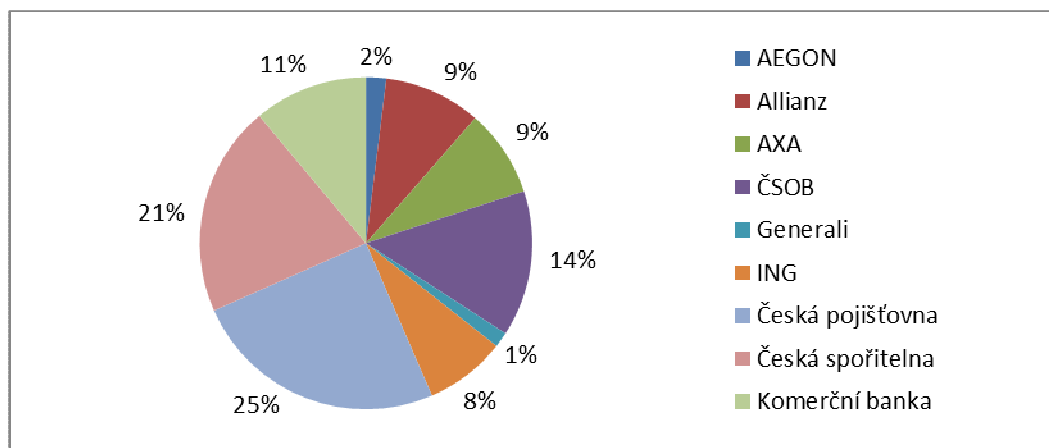
Nejlepší pozici zaujímá s téměř 25% podílem Česká pojišťovna a s 20,6% Česká spořitelna. Oba subjekty evidují přes milion klientů. Třetí největší fond dle počtu klientů byl bývalý ČSOB Penzijní fond Stabilita transformovaný do ČSOB Penzijní společnosti. Její podíl na trhu představuje 14,2 %. Zmíním ještě Komerční banku, která vede přes půl milionu klientů. Nejméně účastníků vykazuje Generali a v roce 2012 nejmladší AEGON.

Tab. 8 Počet klientů a podíl na trhu penzijních společností (APF ČR, 2013)

Penzijní společnost	Počet klientů	Podíl na trhu
	101 387	2,0%
AEGON	486 445	9,4%
Allianz	438 430	8,5%
AXA	732 428	14,2%
ČSOB	76 399	1,5%
Generali	405 393	7,9%
ING	1 280 079	24,9%
Česká pojišťovna	1 058 852	20,6%

Česká spořitelna	571 002	11,1%
Celkem	5 150 415	100,0%

Největší nárůst nových klientů registrovala Česká spořitelna. Meziročně přibylo více než 120 tisíc účastníků, na celkových 1,06 mil. Celkově rok 2012 kvůli důchodové reformě zaznamenal rekordní množství nových smluv, jejichž počet činil 1 128 020 (Příloha P V), ve srovnání s minulým rokem o 146,8 % více.

Graf 2 Podíl na trhu penzijních společností (Vlastní zpracování)

5.3 Do čeho investují penzijní společnosti

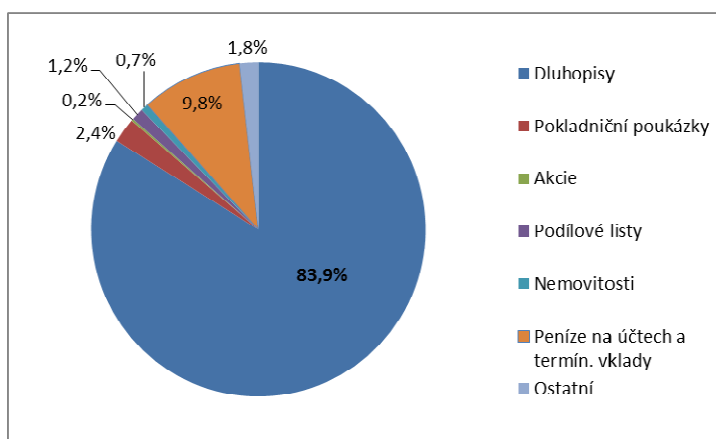
O způsobech investování finančních prostředků se mluví už nějakou dobu. Jelikož společnosti musejí ze zákona dosahovat nezáporného zhodnocení (v případě produktu penzijního připojištění), jsou portfolia složena z převážné části z dluhopisů. Tato skutečnost dokazuje, jak konzervativně je investováno.

Tab. 9 udává přehled jednotlivých společností a jejich struktury investic za 4. čtvrtletí roku 2012, v průměru téměř 84% tvoří dluhopisy. Nejvíce do obligací investovala PS ČSOB, a to téměř 96% a PS Komerční banky. Nemohou riskovat a dovolit si investovat do rizikovějších aktiv, jako například do akcií (nejnižší podíl 0,2%). V dlouhém horizontu sice akcie mohou zaručit vysoké zhodnocení, ale jelikož jsou hodně kolísavé, nemohla by být zaručena každoroční garance nezáporných výnosů. Pouze 3 fondy za porovnávané období investovaly do těchto rizikových aktiv.

Tab. 9 Složení portfolia penzijních společností za 4. čtvrtletí 2012 v % (APF ČR, 2013)

Penzijní společnost	Dluhopisy	Pokladniční poukázky	Akcie	Podílové listy	Nemovitosti	Peníze na účtech a termín. vklady	Ostatní
AEGON	75,5	9,4	0,0	0,0	0,0	9,6	5,5
Allianz	80,2	14,7	0,0	0,4	0,0	1,3	3,5
AXA	78,4	0,0	1,1	4,8	5,3	8,1	2,3
ČSOB	95,9	0,0	0,2	0,0	0,0	2,4	1,4
Generali	83,9	11,5	0,0	0,0	0,0	2,8	1,8
ING	87,3	1,1	0,0	0,0	0,0	9,5	2,1
Česká pojišťovna	89,8	2,9	0,0	0,4	0,0	5,4	1,4
Česká spořitelna	64,6	0,0	0,2	3,0	0,0	30,7	1,5
Komerční banka	93,2	0,0	0,0	0,0	0,0	5,8	1,0
PRŮMĚR	83,9	2,4	0,2	1,2	0,7	9,8	1,8

Konzervativní strategii investování řeší důchodová reforma, kdy si lidé mohou nově založit doplňkové penzijní spoření. Nabízí možnost vybrat si z několika účastnických fondů různých strategií dle postoje a profilu klienta. Graf 3 zobrazuje průměrné portfolio penzijních fondů rovněž za 4. čtvrtletí roku 2012.

Graf 3 Tab. 10 Složení portfolia PS za 4. čtvrtletí 2012

(Vlastní zpracování)

5.4 Nejdůležitější změny ve III. pilíři

- Penzijní fondy se přeměnily na penzijní společnosti. Majetek účastníků penzijního připojištění (PP) je oddělen od majetku společnosti. Zvýšila se bezpečnost spravovaných prostředků.

- Stávajícím klientům se podmínky smlouvy o PP nemění. Jejich majetek bude veden u tzv. transformovaného fondu, o který se bude starat penzijní společnost.
- Od ledna 2013 nelze sjednat penzijní připojištění, ale pouze nové doplňkové penzijní spoření (DPS). Spoření je v několika účastnických fondech s různými investičními profily.
- Změna výše státní podpory. Dříve minimální úložka pro získání státního příspěvku 100 Kč, nyní 300 Kč. Maximální státní příspěvek se změnil ze 150 Kč na 230 Kč (podrobnější přehled v kapitole 2.3). Nová struktura má motivovat k vyššímu měsíčnímu spoření. V loňském roce dosahovala například měsíční úložka zhruba 465 Kč (vývoj uveden v příloze P V)
- Daňová podpora se vztahuje pouze pro příspěvky v rozmezí 1000 až 2000 Kč, dříve 500 až 1500 Kč. Souvisí to se změnou státní podpory a úkolem je opět motivace k vyšším příspěvkům.
- Pro zaměstnavatele se mění daňové zvýhodnění. Zvýšilo se z 24 000 Kč na 30 000 Kč ročně.
- Nově existuje varianta kombinace výplaty starobní penze a jednorázového vyrovnání.
- Ve věku blízkém odchodu do důchodu lze čerpat tzv. předdůchody. Podrobněji vysvětleno v kapitole 2.4 (Ministerstvo financí České republiky, 7. 1. 2013)

5.4.1 Rozdíl mezi penzijním připojištěním a DPS

Účastníkům PP zůstávají stávající nároky ze smlouvy, zejména garance nezáporného zhodnocení. Finanční prostředky jsou investovány stále stejným způsobem, konzervativně, aby mohl tento nárok být splněn. Podmínkou výplaty je dosažení věku 60 let a minimální doba spoření 5 let. Následně je možné si vybrat naspořenou částku formou jednorázového vyrovnání nebo zvolenou rentu. Po 15 letech spoření se dá vybrat až 50% úspor, tzv. výsluhová penze (musí být sjednána ve smlouvě). Předčasné ukončení smlouvy po 12 měsících spoření.

DPS vzniká nově od ledna 2013 a mohou do něj přecházet i zájemci, kteří mají uzavřené PP. Pokud se tak rozhodnou, nemohou už nikdy vstoupit zpět, pouze přecházet mezi novými účastnickými fondy. Mají libovolnou investiční strategii a klienti si mohou vybrat z různých typů fondů. Od konzervativního, který musí být nabízen ze zákona, až po rizikovější. Záleží tedy na našem rizikovém profilu a časovému horizontu. Není zaručena návratnost vložených prostředků a je možné dosáhnout i záporného zhodnocení, investiční riziko nese klient sám. Na druhou stranu lze získat vyšší výnos u dynamických fondů. V některých letech může nastat pokles hodnoty úspor, z dlouhodobého hlediska je ale vyšší potenciál zhodnocení než u transformovaných fondů. Oproti PP nelze sjednat výsluhovou penzi. Nárok na výplatu renty vzniká po 5 letech spoření a dosažením věku o pět let nižšího než je důchodový věk pro odchod do důchodu dle I. pilíře. Pokud má klient zájem o jednorázové vyrovnání, musí dosáhnout důchodového věku. Předčasné ukončení smlouvy po 24 měsících spoření. (Ministerstvo financí České republiky, 7. 1. 2013)

5.5 Nabídka účastnických fondů

Nově vzniklé penzijní společnosti musejí povinně nabízet konzervativní fond, který bude investovat pouze do dluhopisů, lze jej přirovnat například k fondu státních dluhopisů. Další druhy závisí na penzijní společnosti, může jich nabízet jakékoliv množství.

Doplňkové penzijní spoření nabízí 9 z 11 penzijních společností. Konkrétní účastnické fondy, do kterých lze nyní vstoupit jsou uvedeny v příloze P IX. AEGON penzijní společnost a Generali penzijní společnost DPS zatím v nabídce nemají, vedou pouze transformované fondy. Z toho důvodu nejsou zahrnuty v tabulce.

V nabídce účastnických fondů vidíme tedy vždy povinný konzervativní fond a dále například jiné dluhopisové, smíšené, vyvážené, akciové nebo dynamické fondy či jiné typy jednotlivých společností. Při výběru záleží na rizikovém profilu klienta a jeho individuálních požadavcích.

Lidé si mohou vybrat z celkem 34 fondů. Již zmíněný přehled (příloha P IX) ukazuje jejich rizikovost na stupnici od 1 do 7, kde 1 značí nejnižší riziko (volatilitu) a 7 naopak nejvyšší. Součástí tabulky jsou i poplatky, které společnosti vyhlásily k počátku rok a jak se změnily dva měsíce na to.

Je vidět, že některé penzijní společnosti přistoupily k vyhlášení poplatkových prázdnin pro své fondy. Důvodem je, že poplatky snižují prostředky k investování a snižuje se cena jednotky. Některé společnosti (AXA a Allianz) nevyhlásily prozatím neúčtování poplatků, ale vzhledem k tomu, že cena jejich jednotky je pořád 1,0000, s největší pravděpodobností je zatím nestrhávají.

Nastavení nulových poplatků je od společností rozumné. Jelikož nemohou využít počátečních prostředků fondu, bude nějakou dobu trvat, než objem kapitálu dosáhne hodnoty postačující pro investování do cenných papírů. Také předpokládám, že to bude mít pozitivní vliv pro rozhodování o vstupu do pilíře pro nové klienty. (Produktové listy.cz, 2013).

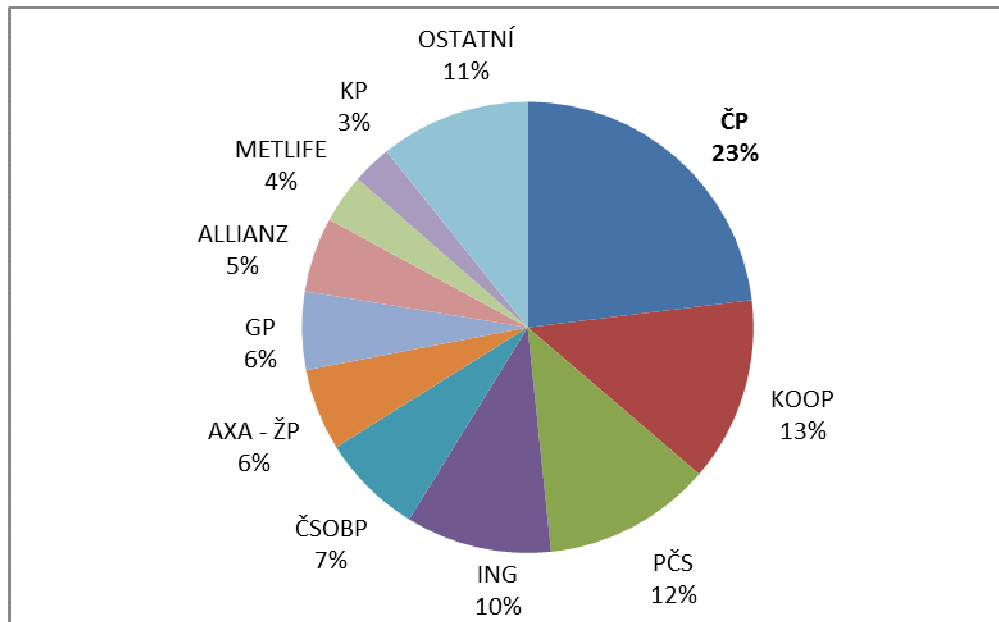
6 ANALÝZA NABÍDKY ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

V současnosti na trhu České republiky působí celkem 31 pojišťoven, 20 z nich nabízí životní pojištění. Vzhledem k rozsahu se v této diplomové práci budu zabývat pouze vybranými životními pojišťovnami a produkty. V příloze P VII je uveden objem neživotního a životního pojištění z údajů České asociace pojišťoven za rok 2012. V ČR stále převažují výdaje na pojištění neživotní, i když poměr oproti loňskému roku klesl. V Evropské unii je tomu přesně naopak. Lidé by si měli uvědomit, že zdraví je mnohem důležitější, než upřednostňované pojištění jakéhokoliv majetku. Níže je uvedena první desítka největších životních pojišťoven podle objemu předepsaného smluvního pojistného za rok 2012. Na prvním místě je tradičně Česká pojišťovna s 23,1% podílem. Mezi první trojici dále patří Kooperativa s 13,2% a Pojišťovna České spořitelny s 12,1%. Tyto tři životní pojišťovny dohromady zaujímají téměř 50% pojistného trhu, což může dobře vidět z grafu č. 4.

Tab. 11 Podíl na trhu vybraných životních pojišťoven v ČR

(Česká asociace pojišťoven, 28.1 2013)

Pojišťovna	Životní pojištění (tis. Kč)	Podíl (%)
Česká pojišťovna a.s.	10 944 627	23,1
Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	6 260 176	13,2
Pojišťovna České spořitelny, a.s.	5 729 351	12,1
ING pojišťovna, a.s.	4 960 953	10,5
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	3 459 775	7,3
AXA životní pojišťovna, a.s.	2 783 526	5,9
Generali Pojišťovna a.s.	2 658 010	5,6
Allianz pojišťovna, a.s.	2 542 462	5,4
MetLife pojišťovna a.s.	1 666 856	3,5
Komerční pojišťovna, a.s.	1 331 211	2,8
Ostatní	5 101 513	10,6
CELKEM	47 438 460	100,0

Graf 4 Podíly pojišťoven na trhu životního pojištění podle předepsaného smluvního pojistného za rok 2012 (Vlastní zpracování)

6.1 Nabídka konkrétních produktů investičního životního pojištění

Na trhu existuje velké množství IŽP, není proto reálné zhodnotit a analyzovat všechny. Pro práci jsem se zaměřila zejména na nabídku společnosti Partners Financial Services, a.s., u které jsem vykonávala odbornou praxi. Firma zahájila svoji činnost roku 2007 a její hlavní činností je poskytování nezávislého finančního poradenství.

Některé z produktů jsou exkluzivní pro společnost Partners a liší se oproti konkurenci v řadě parametrů. Mají například levnější poplatky a nové nebo vyšší bonusy pro klienty. Často je fondová složka IŽP rozšířena o nabídku speciálních fondů na základě požadavků organizace. Výhodou může být lepší transparentnost, kdy u níže analyzovaných produktů jsou zveřejňovány rizikové poplatky a komplexnost služeb (kontrola plnění služeb, služby likvidačního specialisty). Další podkapitoly charakterizují nabídku investičního životního pojištění společnosti Partners. Jde o 7 produktů vybraných pojišťoven na českém trhu.

6.1.1 AXA životní pojišťovna – Bonus for Life

Produkt IŽP nazvaný Bonus for Life (BFL) je v podstatě vylepšená verze pojištění Kumulativ Life od AXY. Kromě široké nabídky krytí rizik a možností investování až do 4 fondů,

nabízí zajímavý dvojstupňový systém bonusů. Ve spolupráci s poradenskou společností existuje i Partners bonus, který obdrží ti, jejichž měsíční pojistné dosahuje alespoň 1000 Kč. Bonus se každoročně progresivně zvyšuje. Patří mezi nejlevnější produkty ve své kategorii a poplatky u BFL jsou nižší než u Kumulativ Life, který je nabízen běžným klientům (bez spolupráce Partners), který se umístil na třetím místě mezi všemi IŽP na českém trhu ve srovnání serveru Produktovelisty.cz. (Peníze.cz, 2012)

6.1.2 Česká podnikatelská pojišťovna – Maximum Evolution

Od České podnikatelské pojišťovny je v nabídce produkt Maximum Evolution (ME). Pojištění pro případ smrti nebo dožití pojištěného spojené s možností investování finančních prostředků do fondů nebo portfolií s různou investiční strategií. Výhodou je nízké minimální pojistné, od 300 Kč ročně, flexibilita a systém loajality za bezeškový průběh. Možnost získat bonus 15% každých 7 let. Je přizpůsobeno úvěrům. Pojistné částky hlavních rizik mohou klesat nejen lineárně, ale dle procentního zůstatku úvěru. Ke smlouvě je možné sjednat širokou nabídku neživotního připojištění.

6.1.3 AEGON pojišťovna - Invest&Live

Pro Partners byla vytvořena varianta životního pojištění s názvem Invest&Live (I&L), který je od běžné nabídky pojišťovny zvýhodněn a nestrhává se poplatek za správu fondů na straně pojišťovny. Pokud si klient uzavře tento typ IŽP, získá rovněž zhruba o 1% vyšší výnos. Nabízí 17 druhů pojištění a připojištění včetně nestandardního řešení rizika invalidity. Zajímavý je systém loajality klienta, tzv. loyalty bonus ve výši 33% rizikového pojistného po 10 letech trvání smlouvy (bez ohledu na škodní průběh). Produkt má transparentní poplatky (i TER), které patří k nízkonákladovým na českém trhu. Využívá systém e-Underwriting, to znamená rychlý on-line posudek zdravotního stavu poradcem.

6.1.4 MetLife pojišťovna - Vision

Investiční životní pojištění MetLife Vision komplexně kryje rizika invalidity (všechny 3 stupně) a umožňuje pojistit až pět dětí v rámci jedné smlouvy. Vhodné pro sportovce. Existuje možnost individuálně pojistit i adrenalinové sporty a osoby se zhoršeným zdravotním stavem. Výhodou je úvěrová asistence se slevou na rizikových poplatcích. Nižší vstupní poplatky a možnost nízkonákladových fondů. Slevy 30% za úrazová připojištění

dospělých při bezeškodném průběhu. Systém loajality klienta, lze získat zpět administrativní poplatky a jiné věrnostní bonusy. Nízká hodnota ukazatele TANK.

6.1.5 Pojišťovna České spořitelny - Flexi

Pojišťovna České spořitelny má v nabídce Flexi životní pojištění, které lze uzavřít v rámci jedné smlouvy až pro dva dospělé a pět dětí. Pojistit lze i starší osoby. Výhodou může být Partners bonus, až 25% ročního pojistného navíc. Dále levné klesající pojistné částky pro případ úmrtí a nově dvojnásobné plnění u úmrtí následkem úrazu při dopravní nehodě.

6.1.6 UNIQA - Logika

Životní pojištění Uniqa Logika umožňuje pojišťovat klienty na vysoké pojistné částky u hlavních životních rizik při nízkém pojistném. Nízká cena úrazového pojištění a dobré sazby i při vyšší rizikové skupiny. Transparentně zveřejněné sazby při pojištění úmrtí. K produktu jde uzavřít unikátní připojištění horních končetin a pojištění invalidity pro děti. Pojištění patří k nízkonákladovým produktům.

6.1.7 Allianz – F1

Allianz F1 je investiční životní pojištění s moderní investiční složkou a v mnoha ohledech se odlišuje od ostatních na trhu. Součástí je pojištění pro ženy, ze kterého plyne plnění i při méně vážné rakovině (in situ), při narození vážně nemocného dítěte, hospitalizace a pracovní neschopnost v důsledku rizikového těhotenství a hrazeny jsou i výkony plastické chirurgie po úrazu. Vysoké limity pojistných částek pro zdravotní prohlídku a zajímavé důchodové výplaty s valorizací. Dobrá cena pojištění pracovní neschopnosti a úrazu za denní odškodné. (Partners Financial Services, a.s., 2013)

6.2 Analýza vybraných produktů IŽP

Produkty životního pojištění můžeme hodnotit podle nejrůznějších kritérií, které nám pomohou vybrat vhodný pojistný produkt pro daného klienta. Řešíme například základní parametry (vstupní a výstupní věk, minimální pojistná doba apod.), rozsah a kvalita pojistného krytí a variabilita životního pojištění (návaznost na jiná pojištění ve smlouvě). Dále nákladovost (jednotlivé poplatky související s pojištěním), fondy navázané na pojištění

(možnosti investic, ochrana investičního rizika apod.) a také ostatní kritéria (různé odlišnosti jednotlivých IŽP, benefity, něco navíc). (Partners Financial Services, 2011)

V této práci jsem se zaměřila na zhodnocení nákladovosti, rozsahu a ceny pojistného krytí rizika smrti, invalidity a trvalých následků úrazu.

6.2.1 Nákladovost

První kapitola analýzy IŽP porovnává související poplatky. Smyslem je informování o nákladovosti produktů jednotlivých pojišťoven, které plynou z uzavření smlouvy. Následující tabulka zobrazuje jednotlivá pojištění z tohoto hlediska.

Nejméně poplatkově zatíženým produktem je pojištění od AXY, MetLife, Allianz a Uniqy. Jelikož jsou ale všechny produkty nízkonákladové, výrazné rozdíly zde nejsou. Pouze v případě ukazatelů PER20/30 a TANK30, viz níže. Pokud bychom porovnávali s konkurenčními produkty vybraných pojišťoven, některé rozdíly je možné vidět v příloze PVIII.

Standardizovaná hodnota PER20/30 (Product expense ratio = celkové poplatky / zaplacené pojistné) říká, o kolik procent klientovi sníží poplatky vyplacenou částku na konci pojistné doby, v našem případě 20 až 30 let, při měsíčním pojistném 1 000 Kč a nulovém zhodnocení. Jinak řečeno kolik procent nebude investováno, ale použito za poplatky. To znamená, že čím nižší hodnota, tím lépe. Nejnižší procento je u AXY, dále MetLife a Uniqy. Nejvyšší PER vidíme u pojišťovny AEGON a ČPP. (Partners Financial Services, a.s., 2013)

Ukazatel TANK (typická absolutní nákladovost konstrukce = poplatky / budoucí hodnota ideální investice) se využívá při porovnání nákladovosti investičních produktů. Za správu cenných papírů se vždy platí nějaké poplatky, částku tak nedostaneme celou. (Partners Financial Services, a.s., 2013)

Hodnoty TANK30 v Tab. 12 vyjadřují nákladovost na časovém horizontu 30 let. Pokud je tedy v tabulce například 25,8%, na konci pojistky dostaneme 74,2% budoucí hodnoty investice. Čím nižší procento, tím lépe. Dle TANKU30 nejlépe vychází MetLife a Allianz, na třetím místě AXA. Nejvyšší hodnotu 37,4% vidíme u PČS. Dostali bychom tak o 11,6% méně než u MetLife a Allianz pojišťovny.

Tab. 12 Poplatky vybraných IŽP (Partners, 2013)

Poplatky	AXA	ČPP	AEGON	MetLife	PČS	UNIQA	Allianz
	BFL	ME	I&L	Vision	Flexi	Logika	F1
Roční poplatek pojišťovny za správu fondů (management fee)	0% až 1,5%	0%	0%	0% až 1,85%	0%	0% až 0,5%	0% až 1%
Rozdíl mezi nákupní a prodejní cenou podílových jednotek	2%	2,5%	2,5%	2% až 3%	5%	3%	1,5% až 3%
Měsíční poplatek ke krytí správních nákladů pojišťovny	20 Kč	25 Kč	40 Kč	50 Kč	30 Kč	0 až 20 Kč	0 až 40 Kč
Fixní poplatek za splátku běžného pojistného	10 Kč	12 Kč	10 Kč	15 Kč	10 Kč	0 Kč	0 Kč
Standardizovaná hodnota PER20/30	5,1 %	13,9%	14,9%	7,1%	13,4%	7,9%	10,9%
Standardizovaná hodnota TANK30 (dynamická strategie)	29,9%	34,8%	30,1%	25,8%	37,4%	30,8%	25,8%

6.2.2 Pojištění úmrtí

Pojištění úmrtí hodnotím podle rozsahu pojistného krytí a dle ceny. Důležitá může být i flexibilita neboli schopnost maximalizovat pojistnou ochranu na úkor investiční složky pojištění. Zde nejlépe vychází opět AXA a MetLife, kde nejsou žádné omezení pojistných plnění pro případ smrti. Více výluk je u ČPP, která pojistí smrt v důsledku rizikových sportů pouze za individuální příplatek. PČS neposkytuje plnění za úmrtí do dvou let od vzniku pojistky, pokud tato skutečnost nastala v souvislosti s nemocí zjištěné před 7 lety před počátkem smlouvy.

Tab. 13 Rozsah pojistného krytí (Partners, 2013)

Poplatky	AXA	ČPP	AEGON	MetLife	PČS	UNIQA	Allianz
	BFL	ME	I&L	Vision	Flexi	Logika	F1
Pojišťovna plní za úmrtí v souvislosti s nemocí před počátkem pojištění	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Pojišťovna plní i za úmrtí v souvislosti s rizikovými činnostmi a sporty	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Pojišťovna plní i při sebevraždě (po uplynutí stanovené doby)	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓
Pojišťovna plní celou pojistnou částku u úmrtí v přímé souvislosti s požitím alkoholu (pokud není poškozeno zdraví třetí osoby)	✓	x	x	✓	x	x	✓
Pojišťovna plní i za úmrtí při teroristickém činu	✓	x	x	✓	x	x	x

Další tabulka zobrazuje měsíční rizikové pojistné pro pojištění s pojistnou částkou 1 mil. Kč a pojistnou dobou jednoho roku a administrativní měsíční poplatek. Produkty jsou seřazeny podle nejnižšího pojistného pro dobu třiceti let. U některých však lze získat zvýhodnění. Například MetLife nabízí 15% slevu v rámci Gold programu. Aegon po deseti letech vrací 33% rizikového pojistného jako loyalty bonus. Jelikož má AXA a MetLife nejlepší rozsah pojistného krytí v případě rizika smrti, jejich poplatky podle tohoto srovnání mají dobré výsledky. AXA patří k těm s nejnižšími.

Tab. 14 Měsíční rizikové pojistné (Partners, 2013)

Měsíční rizikové pojistné				Administrativní měsíční poplatek
Pojištění	30 let	40 let	50 let	Pro všechny věky
UNIQA Logika	58 Kč	139 Kč	368 Kč	0 – 20 Kč
PČS Flexi	58 Kč	128 Kč	379 Kč	30 Kč
AXA Bonus for Life	58 Kč	143 Kč	415 Kč	25 Kč
ČPP Maximum Evolution	66 Kč	152 Kč	446 Kč	37 Kč
MetLife Vision	73 Kč	166 Kč	510 Kč	0 – 50 Kč
Allianz F1	74 Kč	167 Kč	523 Kč	0 – 40 Kč
AEGON Invest&Live	87 Kč	189 Kč	570 Kč	50 Kč

Celkově je cena za pojištění úmrtí přibližně vyvážená, pokud zvážíme věcnostní bonusy. Konstantní PČ je nejvyšší u produktu Invest&Live pojišťovny AEGON. Na druhou stranu hodnota investice je nulová. S nižší konstantní částkou pak hodnota vložených prostředků roste. U klesající varianty první příčku zaujímá pojištění Flexi od PČS, které je téměř vyrovnané s ČPP a produktem Maximum Evolution.

Tab. 15 Maximální pojistná částka při minimálním pojistném (Partners, 2013)

Produkt	Konstantní pojistná částka pro měsíční pojistné 1 000 Kč	Hodnota investice po 30 letech, 4% p. a.	Produkt	Klesající pojistná částka pro měsíční pojistné 1 000 Kč
AEGON I&L	3 440 000 Kč	0 Kč	PČS Flexi	9 340 000 Kč
PČS Flexi	3 165 000 Kč	67 107 Kč	ČPP ME	9 300 000 Kč
UNIQA Logika	3 120 000 Kč	113 263 Kč	Allianz F1	6 741 149 Kč
ČPP ME	2 580 000 Kč	0 Kč	AEGON I&L	6 350 000 Kč
Allianz F1	2 560 000 Kč	69 367 Kč	UNIQA Logika	5 960 000 Kč
MetLife Vision	2 260 000 Kč	200 143 Kč	MetLife Vision	4 800 000 Kč
AXA BFL	1 500 000 Kč	490 505 Kč	AXA BFL	Nelze

6.2.3 Pojištění invalidity

Další analyzovaným parametrem je pojištění invalidity. Lidé si často pojišťují rizika, která nemají zásadní finanční dopad na jejich životní situaci. Těm, které jsou ale opravdu důleži-

té, nevěnují dostatek pozornosti, proto bychom toto riziko neměli opomíjet. Zajištění invalidity má podstatný význam ve finančním plánu klienta. Hodnocení se skládá ze dvou částí, podle rozsahu pojistného krytí a ceny.

Nejlepší podmínky má z mého pohledu pojišťovna AXA s produktem Bonus for Life, jelikož poskytuje plnění v případě přiznání invalidity státem i v důsledku nemoci před počátkem pojištění. Na druhém místě uvádím MetLife, která sice neposkytuje výplatu, pokud stát přizná invalidní důchod, ale jinak zahrnuje nejvíce hodnocených kritérií. Nejméně vhodné podmínky pro pojištění invalidity vychází u pojišťovny Allianz.

Tab. 16 Rozsah pojistného krytí (Partners, 2013)

Pojišťovna	AXA	ČPP	AEGON	MetLife	PČS	UNIQA	Allianz
Produkt	BFL	ME	I&L	Vision	Flexi	Logika	F1
Vazba plnění pojišťovny na přiznání invalidity státem	✓	✓	x	x	x	✓	x
Plnění i za invaliditu v důsledku nemoci před počátkem pojištění	✓	x	✓	✓	x	x	x
Možnost pojistit všechny stupně invalidity	x	x	✓	✓	✓	x	x
Čekací dobu kratší než 2 roky	✓	x	x	✓	x	x	x
Možnost pojistit invaliditu v kombinaci s jiným pojištěním na první riziko	x	✓	✓	✓	x	✓	x
Pojištění invalidity v důsledku rizikovějšího sportu bez přirážky	x	x	x	x	✓	✓	x
Pojištění invalidity bez přirážky za rizikost povolání	✓	x	x	x	✓	x	x

Měsíční rizikové pojistné pro pojištění plné invalidity třetího stupně zobrazují následující dvě tabulky. Při sjednané pojistné částce 1 mil. Kč s pojistnou dobou 1 roku. Poplatky jsou rozděleny podle toho, zda jde o přirozené nebo konstantní pojistné. Jak můžeme vidět, cena za pojištění invalidity je celkem odlišná. Souvisí s rozsahem pojistného krytí a transparentností plnění. Poměr cena a rozsah vychází nejlépe u MetLife. U pojistky Invest&Live doplním, že po 10 letech je vratných 33% rizikového pojistného díky loyaltý bonusu.

Tab. 17 Měsíční pojistné za riziko plné invalidity 3. stupně (Partners, 2013)

Produkt	30 let	40 let	50 let
Přirozené pojistné			
PČS Flexi	33 Kč	107 Kč	351 Kč
MetLife Vision	42 Kč	120 Kč	352 Kč

ČPP Maximum Evolution	111 Kč	212 Kč	680 Kč
AEGON Invest&Live	166 Kč	309 Kč	847 Kč
Konstantní pojistné			
UNIQA Logika	98 Kč	235 Kč	480 Kč
Allianz F1	110 Kč	245 Kč	610 Kč
AXA Bonus for Life	159 Kč	367 Kč	1 017 Kč

6.2.4 Pojištění trvalých následků úrazu

Dalším důležitým kritériem, je pojištění trvalých následků úrazu. Tato situace má opět negativní dopad na finanční situaci, která může být způsobena závažným úrazem. Tab. 18 uvádí rozsah pojistného krytí jednotlivých IŽP. Nejvíce propracované a transparentní oceňovací tabulky pro stanovení plnění mají pojišťovny MetLife a Allianz. Jsou zveřejněny nejen maximální hodnoty, ale i rozpětí a konkrétní sumy plnění apod. Obě platí i za zhoršení dřívějších úrazů, což může ulehčit riziko sporů při nastalé pojistné události.

Tab. 18 Rozsah pojistného krytí (Partners, 2013)

Pojišťovna	ALLIANZ	AXA	METLIFE	ČPP	PČS	UNIQA	AEGON
Produkt	F1	BFL	Vision	ME	Flexi	Logika	I&L
Pojišťovna používá transparentnější oceňovací tabulky	✓	x	✓	x	x	x	x
Pojišťovně stačí 1 rok na ustálení trvalých následků úrazu	x	✓	x	x	x	✓	x
V pojistných podmínkách nejsou vyloučeny úrazy při rizikových a adrenalinových sportech, činnosti s vysokým stupněm nebezpečí atd.	x	x	x / ✓	x	✓	x	x
Plnění i za zhoršení dřívějších úrazů	✓	x	✓	x	x	✓	x
Nejsou striktně vyloučeny úrazy v důsledku zvedání a přesouvání břemen	x	x	✓	✓	✓	x	x

Pojištění trvalých následků úrazu je zhodnoceno i podle ceny. Srovnání je pro pojištění na 1 mil. Kč v základních sazbách pro dospělého člověka zařazeného do 1. rizikové skupiny. U všech uvedených pojišťoven je možné získat slevu z těchto cen. Odvíjí se od délky trvání pojistky, bezeškodného průběhu, výše pojistného nebo počtu osob. Cena je důležitým aspektem při výběru většiny klientů, ale nesmíme zapomínat na rozsah pojistného krytí. MetLife, která má nejlepší pojištění trvalých následků, vyhází například jako nejdražší v základních sazbách. Naproti tomu Allianz, hodnocena také velmi pozitivně, má sazbu téměř poloviční. V příloze P XI uvádím výši plnění jednotlivých pojišťoven podle tělesné-

ho poškození při sjednání základní pojistné částky 1 mil. Kč, podle systému progresse. Do 40% poškození jsou na tom jednotlivé pojistky zhruba stejně. V rozmezí 40% až 60% pak vede ČPP s nejvyššími limity.

Tab. 19 Měsíční pojistné krytí trvalých následků úrazu (Partners, 2013)

Pojištění	TNÚ od 1%	TNÚ od 10%
PČS Flexi	132 Kč	58 Kč
UNIQA Logika	136 Kč	68 Kč
Allianz F1	146 Kč	Nelze
ČPP Maximum Evolution	162 Kč	55 Kč
AXA Bonus for Life	180 Kč	80 Kč
AEGON Invest&Live	225 Kč	110 Kč
MetLife Vision	250 Kč	125 Kč

6.3 Shrnutí investičního životního pojištění

Životní pojištění prioritně řeší ochranu blízkých před finančními důsledky naší smrti. V současné době ale slouží také jako spořicí nebo investiční produkt, který může v budoucnu zhodnotit vložené finanční prostředky. Než si jej ale někdo sjedná, měl by si ujasnit, z jakého důvodu pojištění chce. Finanční poradci jej rádi nabízejí z důvodu vysoké provize, ale ne pro každého je tento produkt výhodný.

V provedené analýze jsem hodnotila vybrané produkty z pohledu nákladovosti, rozsahu krytí rizika úmrtí, trvalé invalidity a následků úrazu, které považuji za nejdůležitější. Co se týče poplatků plynoucích z pojištění, je na tom nejlépe AXA, MetLife, Allianz a Uniqa (podle ukazatele PER a TANK). Dobrý rozsah krytí v případě úmrtí nabízí AXA a MetLife. Poplatky za toto riziko jsou celkově vyvážené. Nejlepší podmínky u trvalé invalidity má AXA, na druhou stranu si ale musíme u ní připlatit. Pokud bychom chtěli dobrý poměr mezi cenou a rozsahem pojistného krytí trvalé invalidity, doporučuji MetLife. Pojišťovny MetLife a Allianz platí i za zhoršení dřívějších úrazů v případě trvalých následků, mají však nejdražší cenu. Naproti tomu Allianz má poloviční sazby. Celkově bych mezi tři nejlepší produkty investičního životního pojištění zařadila Vision od MetLife, Bonus for Life od Axy a F1 od Allianz. Jednoznačně to však říci nelze, záleží na konkrétním klientovi a jeho požadavcích, co se týče rozsahu krytí pojištění.

6.4 Rizikové životní pojištění

V závěru kapitoly se zmíním ještě o rizikovém životním pojištění, které navrhuji pro klienta v projektové části. Jak už je v teoretické části uvedeno, neobsahuje žádnou spořicí složku. Jde pouze o krytí nejrůznějších rizik, která mohou nastat (smrt, nemoc, zranění, pracovní neschopnost, ztráta zaměstnání či smrt živitele rodiny apod.). Má primární význam životního pojištění. Měsíční platby jsou posílány pouze na krytí rizik. Produkt je také mnohem transparentnější a pro pochopení běžného klienta mnohem jednodušší.

Vybrala jsem rizikové pojištění od největší pojišťovny na českém trhu. Česká pojišťovna zaujímá 23% tuzemského trhu s životním pojištěním a s celkovým předepsaným pojistným ŽP téměř 11 miliard korun (údaje z Asociace penzijních fondů z roku 2012).

Životní pojištění Multirisk je vhodné pro celou rodinu a na jednu smlouvu s jedinou platbou pojistného lze pojistit až devět členů. Zároveň je možné jeho parametry přizpůsobovat aktuální životní situaci. Zahrnuje zdravotní a úrazovou asistenci (telefonní konzultace zdravotního stavu s lékařem, odvoz do nebo z nemocnice atd.) Klientovi je nabízeno 18 druhů volitelného připojištění. Minimální měsíční pojistné je stanoveno na 200 Kč. (Česká pojišťovna, ©2013)

7 ANALÝZA PODÍLOVÝCH FONDŮ

Investování do podílových fondů patří mezi další možnost, jak se lidé mohou připravit na stáří a získat tak výnos převyšující inflaci. Pravidelné nákupy podílových listů jsou schopny vytvořit během několika desetiletí velmi slušnou částku a zajistit doplňkový příjem ke klesajícímu státnímu důchodu.

Spousta lidí je zvyklá své volné prostředky pravidelně ukládat do nějakého produktu. Pravidelné investování je v určitém smyslu podobné spoření a to v obvyklém odkládání stejné částky. Oproti jednorázové investici má řadu výhod. Hlavní z nich je zprůměrování nákladů, diverzifikujeme riziko v časovém horizontu.

Zde uvádím pár výhod pravidelného investování do podílových fondů:

- zprůměrování nákladů a eliminace časového rizika,
- možnost začít kdykoliv,
- vhodný nástroj pro zajištění na stáří při delším časovém horizontu,
- pravděpodobnost získání vyššího zhodnocení než v případě jiných produktů (například spořicíh účtů),
- v případě nenadálé situace lze investici ukončit a prostředky vybrat. (Zháněl, ©2007)

7.1 Jak vybrat vhodný podílový fond

Tato kapitola se věnuje tomu, jak si vybrat vhodný podílový fond. Každý by si určitě měl rozmyslet, na jak dlouho chce investovat a jaký je investor, co se týče rizika, které je ochoten podstoupit. Zjistíme tak jaký druh fondu je vhodný. Výběr konkrétního produktu se pak odvíjí od zhodnocení poplatků, nákladovosti, minimální investice, společnosti a podobně.

Prvním krokem je tedy určení časového horizontu. Vzhledem k tomu, že se zaměřují za zajištění klienta na stáří, měl by být určitě dlouhodobý. Následně si investor musí ujasnit, jaké riziko je ochoten nést, jeho rizikový profil. Každý fond totiž investuje do jiných druhů aktiv. Vhodné a v penzijních plánech doporučované jsou fondy akciové, které mají dlouhý investiční horizont (vhodné pro dynamické investory), a dále fondy životního cyklu. Obvyklé jsou však i dluhopisové nebo fondy peněžního trhu, z důvodu nízkého rizika (vhodné

pro konzervativní typy). Optimální může být i samozřejmě jejich kombinace, tzn. diverzifikované portfolio.

Nakonec vybíráme konkrétní produkt, který odpovídá předchozím krokům. Při porovnávání jednotlivých podílových fondů je dobré se podívat na statut a strukturu fondu, jestli odpovídá investičnímu profilu a cílům budoucího důchodce. Sledujeme také výkonnost, z dlouhodobého horizontu (historická výkonnost). Zjistit si pouze nejlepší nebo loňský výsledek nestačí, nesmíme zapomínat, že jde o dlouhodobý charakter. V úvahu bereme i správcovské nebo vstupní poplatky (nákladovost), minimální možnou měsíční úložku a další faktory konkrétních klientů. (Peníze.cz, © 2000 – 2013)

7.2 ČP INVEST investiční společnost, a.s.

Na českém trhu působí mnoho finančních institucí, skrze které můžeme investovat do podílových fondů. Kvůli velkému množství jsem si pro moji analýzu vybrala pouze investiční společnost ČP INVEST, která patří mezi nejvýznamnější na českém trhu.

ČP INVEST je součástí mezinárodní finanční skupiny Generali PPF Holding B. V., která působí ve 14 zemích Evropy. Jejich služby využívá více než 13 miliónů klientů a společnost spravuje aktiva přesahující 15 miliard euro.

Služby v oblasti kolektivního investování poskytuje už od roku 1991. V současné době spravuje majetek přes 24 miliard Kč ve 37 různých fondech. Nabízí například zajištěné fondy, fondy peněžního trhu, dluhopisové, smíšené, akciové i fondy fondů. Základní nabídku tvoří 12 podílových fondů vedených v českých korunách, které jsou tvořeny pro nejrozličnější klientelu. ČP INVEST je rovněž celosvětově výhradním distributorem eurových fondů Generali PPF Invest. O správu portfolií se stará společnost Generali PPF Asset Management, která má k dispozici velmi pevné analytické zázemí a zároveň je největším správcem investic v České republice. (ČP INVEST, 2013)

7.3 Nabídka podílových fondů

Z nabídky ČP INVEST jsem vybrala pro popis čtyři konkrétní podílové fondy, vhodné pro zabezpečení se na penzi. Jde o fond dluhopisový, smíšený, akciový a produkt podobný fondu životního cyklu. Společnost nabízí fondů více, ale vzhledem k omezenému rozsahu práce zde všechny neuvádím. Základní údaje charakterizující fondy obsahuje Tab. 22.

Společné vlastnosti vybraných fondů:

- Cenné papíry ve formě zaknihovaných podílových listů na jméno.
- Měna fondu v CZK.
- Minimální výše prvního nákupu 3 000 Kč, dalšího pak 500 Kč.
- Pravidelná měsíční investice je minimálně 500 Kč.
- Výstupní poplatek se neúčtuje.
- Výplata zhodnocení je ve formě 100% reinvestice.

7.3.1 Fond korporátních dluhopisů ČP INVEST

Prvním z vybraných podílových fondů je Fond korporátních dluhopisů. V roce 2012 zvítězil v třetím ročníku investiční analýzy „Investice roku“ společnosti Fincentrum. Získal také ocenění Zlatá koruna 2012, což je soutěž nejlepších finančních produktů na českém trhu. Je tedy nejlépe hodnoceným podílovým fondem v ČR v loňském roce. Byl oceněn i v soutěži Zlatá koruna 2010 a dostal odborné ohodnocení finančního portálu investicniweb.cz „Fond Měsíce“. V projektu Fincentrum Investice roku 2010 zvítězil v kategorii „Progresivní dluhopisový fond“. Za rok 2012 fond zhodnotil prostředky podílníků o 12,76% a poměrem výnosů a rizika překonal i mnohé akciové fondy. Obhospodařován je majetek nad 2,5 miliardy korun vlastněný více než 30 000 klienty.

Investiční zaměření a strategie

Fond je vhodný pro méně konzervativní investory, kteří mohou své volné finance odložit na dobu nejméně 3 let. Jedná se o investici s nízkým až středním úrokovým rizikem, tzn. citlivostí na pohyb úrokových sazeb. Nabízen je vyšší výnos než na domácím trhu dluhopisů a počítá s vyšším rizikem. Cílem investiční strategie je taková konstrukce portfolia, aby ve střednědobém investičním horizontu přinášel výnos nad průměrem dluhopisových fondů při různých situacích vývoje úrokových sazeb. Vybírány jsou dluhopisy zejména korporátní, tedy podnikové, municipální, státní a dluhopisy nadnárodních institucí. Investuje se i do pokladničních poukázek a bankovních depozit nebo do cenných papírů emitovaných standardními i speciálními fondy kolektivního investování. Měnové riziko je zajištěné a díky fundamentální analýze jednotlivých emitentů dluhopisů je omezeno i kreditní riziko. Klade se důraz na vysokou likviditu korporátních dluhopisů.

Investiční limity:

- Vklady max. 50%.
- Dlouhodobé dluhopisy max. 50%.
- Měnové zajištění 90% až 110%. (ČP INVEST, 2013)

7.3.2 Smíšený fond ČP INVEST

Smíšený fond je zaměřen pro investory, kteří upřednostňují vyvážený poměr mezi hodnotou požadovaného výnosu, mírou rizika a jistým časovým horizontem. U tohoto typu je doporučováno alespoň 5 let setrvat v investici. Obsahuje optimální strukturu aktiv, rozdělených v rámci odvětví i důkladně vybíraných titulů. Fond investuje do konzervativních akcií, dluhopisů, nástrojů peněžního trhu a dalších aktiv. Výhodou může být, že nemusí sledovat aktuální situaci na trzích, zabývat se analýzami a následně převody mezi akciemi, dluhopisy atd. Měnové riziko všech zahraničních investic je zajišťováno téměř hranici blízké 100%.

Investiční zaměření a strategie

Jedná se o dlouhodobý podílový fond, vhodný pro investory, jejichž záměr je nechat prostředky ve fondu 5 a více let. Podstatou je rozdělení na akciovou a dluhopisovou část s cílem vyváženého poměru očekávaného výnosu a investičních rizik. Dluhopisy tvoří minimálně 50% celého portfolia a nakupovány jsou české státní dluhopisy (zhruba třetina portfolia), korporátní ze zemí OECD s důrazem na Emerging Markets (rozvíjející se trhy), ale také obligace nadnárodních institucí nebo municipální dluhopisy. Při výběru je využíváno fundamentální analýzy jednotlivých emitentů. V části akciové je upřednostňován přístup top-down, což znamená selekce regionů na základě makroekonomických podmínek. Dále analýza vhodných oborů v závislosti na potřebách diverzifikace a nakonec výběr na úrovni akciových titulů. Fond investuje i do pokladničních poukázek a bankovních depozit či cenných papírů emitovaných standardními fondy kolektivního investování.

Investiční limity:

- Vklady max. 50%.
- Dlouhodobé dluhopisy min. 50%.
- Cenné papíry fondu kolektivního investování max. 30%.

- Měnové zajištění 90% až 110%. (ČP INVEST, 2013)

7.3.3 Fond globálních značek ČP INVEST

Fond patří mezi akciové a je určen investorům, kteří chtějí své finanční prostředky uložit minimálně na dobu 8 let a přepokládají za to vyšší míru zhodnocení. Nakupovány jsou především akcie silných, světově známých firem. Značky jsou každoročně aktualizovány.

Fond je vhodný pro dynamické investory s dlouhodobým záměrem, kteří jsou ochotni podstoupit krátkodobé výraznější kolísání hodnoty svých financí. Cílem investiční strategie je zvyšování hodnoty majetku a zároveň minimalizovat rizika a zabezpečit vysokou likviditu.

Portfolio obsahuje výběr z cca 100 kapitálově silných společností, které vlastní nejhodnotnější obchodní značky na světě. Konkrétní akcie jsou nakupovány na základě analýzy kvalitativních (významné postavení na trhu, konkurenční výhody) i kvantitativních (nadprůměrné hodnoty finančních ukazatelů v rámci sektoru, časová stabilita atd.) parametrů.

Investiční zaměření a strategie

Fond globálních značek je investicí dlouhodobou, doporučováno je minimálně 8 let. Díky vysokému riziku mohou podílníci získat vyšší míru zhodnocení. Profitují zejména na výnosech z akcií bonitních, světově nejznámějších společností. V Tab. 22 můžeme vidět, že portfolio se skládá momentálně z více jak 100 titulů. Firmy mají významnou tržní pozici, komparativní výhodu vůči svým konkurentům a silnou značku, která je známá v mnoha státech celého světa. Součástí mohou být i nástroje peněžního trhu (cenné papíry s vysokou likviditou a krátkou splatností), jako například vklady u bank nebo krátkodobé dluhové nástroje (státní pokladniční poukázky). Veškerý zisk je reinvestován v rámci hospodaření fondu.

Investiční limity:

- Vklady max. 34%.
- Akcie max. 100%.
- Měnové zajištění 85% až 105%. (ČP INVEST, 2013)

7.3.4 PARTNER Invest

PARTNER Invest přináší způsob, jak si vytvořit dlouhodobou rezervu a zajistit si finanční nezávislost v penzi. Jde o program, díky kterému můžeme investovat a zhodnotit své volné finance. Je třeba si jen stanovit, kolik chceme investovat a na jak dlouhou dobu. Výhodou je pohodlné investování, nízká minimální pravidelná investice a možnost nechat si vyplácet pravidelnou rentu nebo jednorázový výběr po ukončení. Jednorázový vklad je na začátku minimálně 3 000 Kč, pravidelně můžeme ukládat nejméně 500 Kč nebo vložit mimořádné platby v celém průběhu.

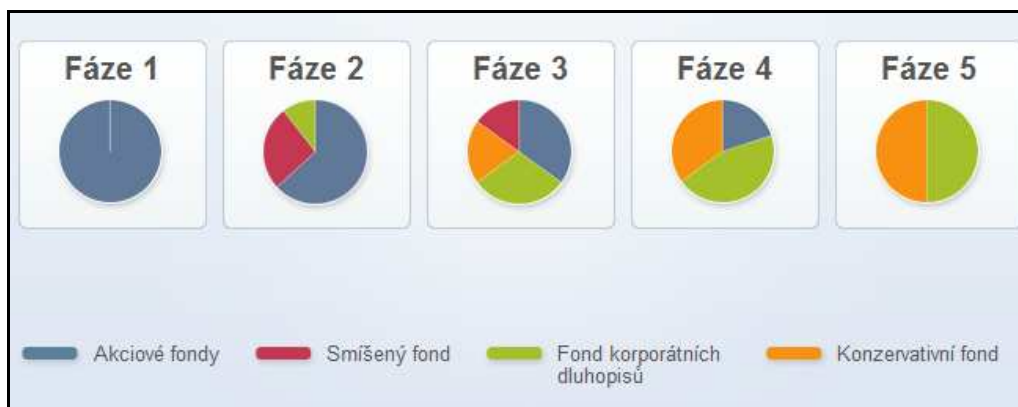
Princip PARTNER Invest

Investování má v podstatě pět na sebe navazujících fází a v každé z nich se liší složení portfolia a podstupované riziko:

- Akciový investiční program (fáze 1).
- Dynamický investiční program (fáze 2).
- Vyvážený investiční program (fáze 3).
- Konzervativně vyvážený investiční program (fáze 4).
- Konzervativní investiční program (fáze 5).

Doba trvání fází se postupně zkracuje a jejich struktura se mění v souvislosti s investičním horizontem. Investice jsou automaticky přesouvány a na základě stanovené celkové doby investování.

Nejprve je strategie produktu hodně dynamická, nakupují se zejména akcie. Fáze graficky zobrazuje Obr. 1, kde vidíme jednotlivé změny v průběhu investice. V posledních dvou obdobích jsou pak využívány fondy konzervativnější. PARTNER Invest vychází z portfoliové struktury investičních programů ČP INVEST. Jedná se o dlouhodobý produkt s předem daným složením, které udává Tab. 20.

Obr. 1 Fáze programu PARTNER Invest (ČP INVEST, ©1991-2011)

Každý rok je navíc portfolio upravováno do investičních poměrů tak, aby byl maximalizovaný přínos při nižší míře rizika, nebo li je rebalancováno. Cílem produktu je dosáhnout zhodnocení v průběhu dlouhodobého investování do dynamických fondů s uchováním získané hodnoty prostředků v závěru doby trvání programu. Majetek v tomto zakončení tak nepodléhá vysoké volatilitě jako je tomu na začátku u akciových fondů.

Tab. 20 Rozložení portfolia u PARTNER Invest (ČP INVEST, ©1991-2011)

Typ fáze	Počet let	Akciové fondy	Smišený fond	Fond korporátních dluhopisů	Konzervativní fond
Fáze 1	40 – 13	100%			
Fáze 2	12 – 9	65%	25%	10%	
Fáze 3	8 – 6	35%	15%	30%	20%
Fáze 4	5 – 3	20%		45%	35%
Fáze 5	2 - 1			50%	50%

Výhodou produktu je i to, že pokud někdo nechce podstoupit riziko investic do akcií, může přeskočit počáteční fázi a sám si zvolit, kde chce finance umístit. Je možné tedy začít od druhé fáze, tím pádem se ale prodlužuje, ostatní pak zůstávají z hlediska doby trvání i složení stejné. Kdo je zkušený investor nebo si chce své portfolio sestavit sám, může si program utvořit dle svého profilu. Určit si, které fáze chce zahrnout a jak dlouho budou trvat. Jedinou nutnou podmínkou je to, že riziko musí klesat směrem ke konci období investice.

Vstupní poplatky vidíme v následující tabulce, jsou uvedeny v procentech z objemu investované částky. Výstupní poplatek se v jakékoliv fázi neúčtuje. (ČP INVEST, ©1991-2011)

Tab. 21 Vstupní poplatky PARTNER Invest (ČP INVEST, ©1991-2011)

Zaslaná částka	Fáze 1	Fáze 2	Fáze 3	Fáze 4	Fáze 5
0 – 99 999 Kč	4,00%	3,70%	2,30%	1,25%	0,50%
100 000 – 499 999 Kč	3,70%	3,41%	2,09%	1,10%	0,40%
500 000 – 999 999 Kč	3,30%	3,03%	1,83%	0,93%	0,30%
1 000 000 – 2 499 999 Kč	3,00%	2,75%	1,65%	0,83%	0,25%
2 500 000 a více	2,50%	2,29%	1,37%	0,68%	0,20%

7.4 Shrnutí podílových fondů

Tab. 22 obsahuje základní údaje o vybraných podílových fondech ČP Invest. Fondy samozřejmě mezi sebou vzájemně srovnávat nemůžeme, jelikož každý z nich jak vidíme je jiný typ a obnáší rozdílný stupeň rizika. Riziková stupnice společnosti ČP Invest uvádí hodnoty od 1 do 5. Nejnižší stupeň představuje číslo 1, nejvyšší riziko pak 5.

Největší objem prostředků má Fond korporátních dluhopisů, téměř 2,7 miliardy korun. Vidíme, že poplatky na vstupu se s rostoucím rizikem zvyšují. Nejinak tomu je u sazeb za správu či ročních poplatků. Výhodou je neúčtování výstupního poplatku.

Tab. 22 Základní údaje podílových fondů ČP INVEST (Vlastní zpracování)

Údaje o fondu	Fond korporátních dluhopisů	Smíšený podílový fond	Fond globálních značek
Typ fondu	Dluhopisový	Smíšený	Akciový
Stupeň rizika	2	3	5
Datum zahájení prodeje	15. 11. 2001	28. 11. 2001	15. 11. 2001
Aktuální hodnota podílového listu	1,8803 Kč	1,6115 Kč	1,228 Kč
Velikost fondu	2 693 885 248 Kč	668 909 187Kč	1 686 358 390 Kč
Vstupní poplatek	0 – 1%	0 – 4%	0 – 4%
Vstupní poplatek do 99 999 Kč	1%	4%	4%
Roční poplatek	1,9%	2%	2,2%
Poplatek za správu	2,06%	2,23%	2,50%
Počet titulů	53	72	102

Podílové fondy jsou schopny nabídnout jistě zajímavé zhodnocení a mohou být vhodným produktem pro zajištění člověka na stáří. Respektive jednou z možných rent v důchodě. Jsou s nimi však spojena i určitá rizika. Vždy je určitě vhodné poradit se s finančním poradcem, který fond by pro konkrétního investora byl vhodný. Musíme si uvědomit, na jak

dlouho jsme schopni prostředky nechat ve fondu, náš investiční horizont. Čím delší dobu máme k dispozici, tím může být výnos vyšší.

Při výběru fondu je také dobré podívat se na jeho výkonnost z dlouhodobého pohledu. Nadprůměrné zhodnocení dosažené například v posledních měsících by pro nás nemělo být zásadní. Nesmíme zapomínat, že minulé výnosy nejsou zárukou výnosů budoucích. Akciové a smíšené fondy jsou vzhledem k investici do akcií vhodné pro delší investice a pro klienty, kteří jsou ochotni podstoupit vyšší riziko kolísavosti hodnoty. Na druhou stranu očekávají lepší výnos než v případě fondů dluhopisových nebo peněžního trhu.

Vhodnější je i investovat pravidelně po menších částkách, než vkládat vysoké jednorázové investice. Nevystavujeme se z dlouhodobého hlediska takovému riziku a podílové listy nakupujeme za různé ceny v daném okamžiku. Smyslem je to, že nenakoupíme všechny objem podílových listů za cenu, která je například na svém vrcholu. Nižší investice nám navíc umožní investovat do více druhů fondů a diverzifikovat naše portfolio.

8 PROJEKT ZABEZPEČENÍ SE NA DŮCHODOVÝ VĚK

Základním úkolem projektové části této diplomové práce je vypracování návrhu portfolia pro zabezpečení se na stáří. Proto se v následujících kapitolách věnuji třem modelovým případům různých klientů. Bude se jednat o rodinu, kdy mají oba manželé 40 let, ženu jednotlivce ve věku 26 let a muže ve věku 54 let. U každého z nich jsou uvedeny potřebné základní údaje. Nejprve vypočítám pomocí kalkulačky předpokládaný budoucí důchod z I. a II. pilíře. Zohlednila jsem předpoklad poklesu státního důchodu, jelikož už dnes je téměř jisté, že důchody budou klesat. Předpokládaný měsíční důchod je přepočtený na současné ceny, aby se mohl porovnat s hrubou mzdou. Dále dle situace doporučím další produkty, kterých by mohli klienti využít. V poslední části vypočítám předpokládanou rentu, kterou si mohou díky určitým produktům zajistit.

Samozřejmě jedná se o odhady s očekávanými zhodnoceními a výnosy. Je důležité si v návrhu také uvědomit, kolik let zbývá do důchodu, jaká je doba pro naspoření určité výše renty. Pro zjednodušení výpočtu nepočítám s dosavadními produkty, přinášející klientům další zisk (pokud nejsou uvedené). V modelových situacích dále neberu v úvahu potenciální dosavadní finanční rezervu, kterou mohou mít odloženou apod. Pouze u třetího případu je kalkulováno s příjmem z pronájmu, který jsem do práce zahrнула.

Pro výpočty je stanoveno:

- Důchodový věk vypočten pomocí kalkulačky k důchodové reformě z webových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí.
- Předpokládaný měsíční důchod vypočtený pomocí kalkulačky k důchodové reformě.
- Průměrné zhodnocení fondů ve II. pilíři podle procentního rozpětí z údajů MPSV.
- Průměrné dlouhodobé zhodnocení penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření.
- Průměrné dlouhodobé zhodnocení podílových fondů.
- Změny podmínek u jednotlivých produktů a změny legislativy nebudou pro zjednodušení uvažovány.
- Čistá mzda je vypočítána pomocí kalkulačky z webových stránek Peníze.cz.

- Předpokládaná doba pobírání renty stanovena na 20 let.

8.1 Modelový případ A

Prvním modelovým případem jsou dva manželé. Muž a žena ve věku **40 let**. Mají dvě nezaopatřené děti (uvedeno pouze z důvodu zahrnutí informace do výpočtů čisté mzdy u manžela a důchodového věku ženy). On pracuje jako obchodní zástupce (patří do rizikové skupiny 2 u životního pojištění), manželka je účetní (riziková skupina 1). Mají společný rozpočet, proto počítám dále s čistým příjmem dohromady. Měsíční mzdy jsou uvedeny níže a volné finanční prostředky mají dohromady měsíčně ve výši 9 000 Kč.

MANŽEL

Rok narození:	1973
Hrubá mzda:	30 000 Kč
Čistá mzda:	24 974 Kč
Důchodový věk:	66 let a 4 měsíce
Doba spoření:	27 let

MANŽELKA

Rok narození:	1973
Hrubá mzda:	24 000 Kč
Čistá mzda:	18 600 Kč
Důchodový věk:	66 let 4 měsíce
Doba spoření:	27 let

Volné cash flow pro domácnost (oba dohromady): **9 000 Kč**

Požadavek rodiny nezbytných příjmů v důchodě: **30 000 Kč**

Částka nezbytných příjmů je brána za oba členy dohromady, rodina bych chtěla mít rentu alespoň 30 000 Kč.

Pro rodinu je důležité, aby byla zajištěna na stáří ve čtyřech případech rizika:

- pokud jeden z manželů bude trvale invalidní,
- pokud jeden z nich bude mít trvalé následky úrazu,
- pokud jeden z nich zemře,
- nebo se nikomu nic nestane.

8.1.1 Důchod z I. a II. pilíře

Při výpočtu důchodů z II. pilíře vidíme, že se oproti státní penzi z pilíře prvního značně liší. Manželé mají 27 let do důchodu, což je dlouhá doba na zhodnocení prostředků. Mohli by stále volit variantu dynamického fondu. Pokud bychom předpokládali zhodnocení 6,5%

ročně, rozdíl oproti měsíčnímu důchodu z I. pilíře by vycházel na 2 431 Kč (o cca 27% vyšší) u manžela. U manželky pak 1 821 Kč (o cca 22% vyšší). V případě, že by nechtěli volit nejvíce rizikový fond, výnosy jsou jistě zajímavé i u vyváženého fondu. Za předpokladu zhodnocení 4,5% by se jejich důchod zvedl o 1 647 Kč (18%) u manžela a o 1 210 Kč (15%) u manželky.

Tab. 23 Přehled důchodů z II. pilíře – manžel (Vlastní zpracování)

Důchod při účasti pouze v I. pilíři				
Státní důchod (z 28%)	8 811 Kč			
Důchod při účasti i ve II. pilíři				
Typ fondu	Státních dluhopisů	Konzervativní	Vyvážený	Dynamický
Očekávaný výnos z investování	2,5%	3,5%	4,5%	6,5%
Státní důchod (z 25%)	8 016 Kč	8 016 Kč	8 016 Kč	8 016 Kč
Fondová složka (3%)	1 128 Kč	1 283 Kč	1 465 Kč	1 936 Kč
Fondová složka (2%)	752 Kč	855 Kč	977 Kč	1 290 Kč
Důchod celkem	9 896 Kč	10 154 Kč	10 458 Kč	11 242 Kč

Tab. 24 Přehled důchodů z II. pilíře – manželka (Vlastní zpracování)

Důchod při účasti pouze v I. pilíři				
Státní důchod (z 28%)	8 084 Kč			
Důchod při účasti i ve II. pilíři				
Typ fondu	Státních dluhopisů	Konzervativní	Vyvážený	Dynamický
Očekávaný výnos z investování	2,5%	3,5%	4,5%	6,5%
Státní důchod (z 25%)	7 368 Kč	7 368 Kč	7 368 Kč	7 368 Kč
Fondová složka (3%)	892 Kč	1 013 Kč	1 156 Kč	1 522 Kč
Fondová složka (2%)	595 Kč	676 Kč	770 Kč	1 015 Kč
Důchod celkem	8 855 Kč	9 057 Kč	9 294 Kč	9 905 Kč

8.1.2 Výpočet limitů pro životní pojištění

Další důležitou součástí jak zajistit rodinu na stáří může být životní pojištění. Vzhledem k transparentnějším podmínkám, levnějším měsíčním platbám a flexibilitě bych doporučovala rizikové životní pojištění. Pro spoření pak jiný produkt.

V následující tabulce jsem uvedla nutné příjmy a výdaje pro další výpočty. Pro klienty vypočítám doporučenou pojistnou částku na krytí rizika smrti, trvalé invalidity a trvalých následků úrazu, které považuji v pojistce za nejvíce důležité.

Vypočítány jsou zvýšené výdaje v případě, že jeden z manželů prodělá úraz. Výdaje jsou zvýšeny o 20%, jelikož mohou nastat neobvyklé platby (invalidní vozík, bezbariérový přístup, léky apod.). V takové situaci pak rodina přijde o jeden z příjmů, proto vykalkulována částka nezajištěných výdajů. V případě smrti jednoho ze členů rodiny je počítáno s poklesem výdajů o 20%. Opět uvedena částka nezajištěných výdajů.

Tab. 25 Příjmy a výdaje nutné k výpočtu (Vlastní zpracování)

Čisté příjmy	43 574 Kč
Výdaje	34 574 Kč
Volné CF	9 000 Kč
Zvýšené výdaje o 20%	41 489 Kč
Nezajištěná část výdajů (dále NV) v případě trvalé invalidity	
- invalidita manžel	22 889 Kč
- invalidita manželka	16 515 Kč
Snížené výdaje o 20%	27 659 Kč
Nezajištěná část výdajů v případě smrti	
- smrt manžel	9 059 Kč
- smrt manželka	2 685 Kč

Pro výpočet je využito metodiky finančního poradenství České pojišťovny:

1. chybějící měsíční částka NV x koeficient 200
2. chybějící měsíční částka NV x 12 měsíců x počet let potřebného zajištění

Je doporučeno zajistit se na částku nezbytnou, tedy nižší možnou z těchto dvou možností.

V případě mladších lidí a konkrétně těchto klientů vychází PČ nižší z výpočtu č. 1.

Pokud bychom měli pojistku pouze na trvalou invaliditu, doporučené pojistné limity by byly následující. Trvalá invalidita nastává u poškození těla od 65 %.

Tab. 26 Výpočet pojistné částky trvalé invalidity (Vlastní zpracování)

Člen rodiny	Nezajištěná část výdajů	Koeficient	Pojistný limit	Zaokrouhlený pojistný limit
Manžel	22 889 Kč	200	4 577 800 Kč	4 600 000 Kč
Manželka	16 515 Kč	200	3 303 000 Kč	3 300 000 Kč

Pokud by však chtěli manželé využít pojištění nejen na trvalou invaliditu, ale i trvalých následků, vypadaly by doporučené limity rozdílně. Tato varianta se mi zdá vhodnější, jelikož v případě poškození těla např. 50% by nedostali z předchozí pojistky žádné plnění.

U pojištění trvalých následků je využíváno tzv. progrese. Vysvětlím na jednoduchém příkladu, kdy se klient pojistí na částku 1 mil. Kč. Po úrazu pojišťovna zhodnotí, že poškození těla je právě 65% (od této hranice je trvalá invalidita). Částka 1 mil. Kč se pak násobí progresí číslo 3 (Tab. 27), takže maximální limit by byl 3 mil. Kč. Pojistné plnění by u něj v takovém případě činilo 65% z této částky, tzn. 1,95 mil. Kč. Rovněž by obdržel plnění z pojištění trvalé invalidity, takže by dostal dva typy plnění.

Tab. 27 Stupeň progrese u České pojišťovny (Česká pojišťovna, 2013)

Poškození těla v %	Progrese
0 – 25	1
25 – 50	2
50 – 75	3
75- 99	4
100	5

Doporučená pojistná částka pro trvalé následky vychází z předchozího limitu pro trvalou invaliditu. Je dělena progresí číslo 5. Konkrétní hodnoty u obou manželů jsou zaokrouhleny na celé statisíce nahoru.

Tab. 28 Výpočet pojistné částky trvalých následků (Vlastní zpracování)

Člen rodiny	Limit trvalé invalidity	Progrese	Limit trvalých následků
Manžel	4 600 000 Kč	5	1 000 000 Kč
Manželka	3 300 000 Kč	5	700 000 Kč

Dalším krokem je dopočítání PČ pro trvalou invaliditu, jestliže si manželé zvolí kombinované pojištění. Je nutné si vykalkulovat pravděpodobné plnění z pojištění trvalých následků, které by klientům náleželo v případě 65% poškození těla (což je dolní limit uznání trvalé invalidity). Tuto vypočítanou sumu poté odečteme od hodnot z Tab. 26, zaokrouhlené částky, která byla určena jako doporučená v případě nastání trvalé invalidity.

Tab. 29 Výpočet plnění v případě 65% poškození těla (Vlastní zpracování)

Člen rodiny	Limit TN	Limit TN se stupněm progresu 3	Plnění v případě poškození těla 65% (TI)
Manžel	1 000 000 Kč	3 000 000 Kč	1 950 000 Kč
Manželka	700 000 Kč	2 100 000 Kč	1 365 000 Kč

U manžela nám pojistná částka vyšla ve výši 2,65 mil. Kč (Tab. 30). Jelikož jsem se v práci řídila metodikou České pojišťovny a jejich rizikovým životním pojištěním doporučeným pro modelový případ rodiny, je nutné částku snížit na 2,5 mil. Kč. Tato PČ je totiž maximální hranicí pojišťovny. Proto v tabulce uvedeno 2,5 mil. Kč.

PČ trvalé invalidity v součtu s plněním z trvalých následků v 65% poškození těla by měla zhruba odpovídat zaokrouhlenému limitu v Tab. 26. V našem případě je tato podmínka splněna. Např. manželka:

$$700\,000 \text{ (TN)} \times \text{progrese 3} \times 0,65 \text{ (procento poškození)} = 1\,365\,000 \text{ Kč}$$

$$1\,365\,000 \text{ Kč} + 2\,000\,000 \text{ (TI)} = 3\,365\,000 \text{ Kč (odpovídá zhruba částce 3\,300\,000 Kč)}$$

Tab. 30 Výpočet pojistné částky trvalé invalidity (Vlastní zpracování)

Člen rodiny	Zaokrouhlený pojistný limit	Plnění v případě poškození těla 65% (TI)	Limit trvalé invalidity
Manžel	4 600 000 Kč	1 950 000 Kč	2 500 000 Kč (2,65mil. Kč)
Manželka	3 300 000 Kč	1 365 000 Kč	2 000 000 Kč

Jako poslední kalkuluji pojistnou částku v případě smrti jednoho ze členů domácnosti. Použitý výpočet je opět podle České pojišťovny a využito je výše uvedeného vzorce č. 1.

Tab. 31 Výpočet pojistné částky pro případ smrti (Vlastní zpracování)

Člen rodiny	Nezajištěná část výdajů	Koeficient	PČ pro případ smrti
Manžel	9 059 Kč	200	1 811 800 Kč
Manželka	2 685 Kč	200	537 000 Kč

Jestliže by se manželé rozhodli uzavřít rizikové životní pojištění u České pojišťovny, platili by 1 660 Kč měsíčně v případě manžela, 627 Kč manželka. V úvahu je brán jejich věk, zařazení do rizikové skupiny a použité vypočtené pojistné částky pro jednotlivá rizika. V kalkulaci ceny byla stanovena klesající pojistná částka. S přibývajícím věkem by manže-

lé totiž mohli v případě rizik využít své naspořené prostředky, které se budou časem zvyšovat. Ceny pojistek jsou tak razantně nižší než při sjednání konstantní PČ.

Tab. 32 Shrnutí pojistných částek pro rizikové životní pojištění (Vlastní zpracování)

Riziko	Pojistná částka	
	Manžel	Manželka
Trvalých následků	1 000 000 Kč	700 000 Kč
Trvalé invalidity	2 500 000 Kč	2 000 000 Kč
Smrti	1 811 800 Kč	537 000 Kč
Měsíční cena pojistného	1 660 Kč	627 Kč

8.1.3 Další navrhované produkty

Oba manželé mají uzavřené penzijní připojištění za starých podmínek a měsíčně si posílají 500 Kč. V následující tabulce je vypočtena úspora produktu na konci jejich spoření. Pro zjednodušení výpočtu neberu v úvahu, co měli doposud naspořeno. Příspěvky zaměstnavatele ani třetích osob nemají. Předpokládané zhodnocení penzijní společnosti jsem stanovila na 2,5% ročně.

- Výpočet celkové naspořené částky je kalkulován pomocí kalkulačky Penzijní společnosti České pojišťovny.
- Výpočet vyplácené penze proveden kalkulačkou Penzijní společnosti České spořitelny. Typ doživotní penze bez sjednané pozůstalostní penze. V tabulce vidíme vyšší renty k 67. roku (odchod do důchodu).

Tab. 33 Výpočet doživotní penze v Kč (Vlastní zpracování)

	Celkové příspěvky	Státní příspěvky	Výnosy	Celkem naspořeno	Doživotní penze
Manžel	162 000	42 120	86 390	290 510	1 583
Manželka	162 000	42 120	86 390	290 510	1 392
Celkem	324 000	84 240	172 780	581 020	2 975

Rodina by mohla investovat zbytek svých volných financí (po odečtení nákladů na rizikové životní pojištění, penzijního připojištění a důchodového spoření) do podílových fondů. Jelikož mají ještě dlouhou dobu na spoření, mohli by příspěvek na penzijní připojištění ponechat na částce 500 Kč měsíčně a zbytek raději investovat do dynamických fondů, kde by mohli získat zajímavé výnosy.

Z popisovaných fondů ČP INVEST mohou zvolit program PARTNER Invest. Výhodou je, že se nemusí o nic starat. Peníze jsou ze začátku investovány zejména do akciových fondů a postupně s ubývajícím časem odchodu do důchodu se přesouvají do konzervativnějších fondů.

Další variantou může být práce s finančním poradcem, který se o jejich investice postará. Měly by se měnit dle jejich životní situace, přizpůsobovat se. Například když se rodině sníží či zvýší náklady nebo se krátí doba odchodu do penze. Kvůli diverzifikaci rizika je vhodné rozdělit peníze do několika fondů. Ze začátku investování by mohlo portfolio tvořit například 90% akciových fondů a 10% dluhopisových. Postupem času by se poměr a typ podílových fondů měl měnit na konzervativnější.

Tab. 34 prezentuje přehled měsíčních vkladů do fondů a odhadem stanovený průměrný dlouhodobý výnos. Pokud by se investice vyvíjela tímto předpokladem, rodina by měla naspořeno přes 4 mil. Kč za 27 let pravidelného investování. Složení portfolia by se však mělo v přibývajícím věku měnit, což tabulka z důvodu komplikovaného výpočtu, nezahrnuje. Berme ji teda pouze jako možný odhad potencionálního zhodnocení.

Tab. 34 Výpočet úspor z podílových fondů (Vlastní zpracování)

Fond	Měsíční vklad	Výnos	Celkový vklad	Celkové výnosy	Naspořená suma
Akciový	4133 Kč	7%	1 339 092 Kč	2 639 704 Kč	3 978 796 Kč
Dluhopisový	500 Kč	4,5%	162 000 Kč	154 201 Kč	316 201Kč
Celkem	4 600 Kč		1 501 092 Kč	2 793 905 Kč	4 294 997 Kč

Pokud by manželé strávili v důchodu například 20 let a naspořenou sumu si rozdělili na pravidelnou měsíční rentu, mohli by v penzi pobírat dohromady zhruba 17 900 Kč.

Metodika finančního poradenství České pojišťovny uvádí, že vyvážené portfolio generuje dlouhodobý roční výnos ve výši cca 6% p. a. To znamená, že 6% výnos z 1 mil. korun (60 000 Kč) dělený dvanácti měsíci přináší rentu ve výši 5 000 Kč. Dle tohoto postupu by z uvedeného majetku bylo k dispozici zhruba 20 000 měsíčně. Pro další výpočet však počítám s penzí nižší (17 900 Kč).

8.1.4 Shrnutí

Návrh rozložení volných finančních prostředků rodiny, pokud by postupovali dle doporučení, vidíme v Tab. 35. Rodina má celkem slušnou částku, kterou může měsíčně odkládat. Z toho důvodu mají velkou pravděpodobnost pro vysoké zhodnocení v investicích do podílových fondů.

Tab. 35 Rozložení volného cash flow (Vlastní zpracování)

Návrh rozložení volného CF rodiny		
Volné měsíční cash flow		9 000 Kč
Odvody do II. pilíře		1 080 Kč
Odvody do III. pilíře		1 000 Kč
Rizikové životní pojištění		2 287 Kč
Pravidelné investování	Akciové fondy	4133Kč
	Dluhopisové fondy	500 Kč

Odhad vyplácené doživotní renty rodiny, v případě, že se zapojí do všech doporučených produktů, je cca 42 000 Kč. Penze je porovnána s předpokládanou sumou rodiny. Vidíme, že kalkulovaný příjem značně převyšuje požadavek. Hodnota je samozřejmě jen orientační, jelikož nemůžeme přesně vědět, jak se budou úrokové výnosy a důchody vyvíjet po dobu 27 let jejich spoření. Co je však téměř jisté, je pokles státních důchodů. A pokud by rodina chtěla žít ve stáří tak jak je zvyklá, měla by svou situaci řešit a spořit si na důchod.

Tab. 36 Odhad měsíční renty (Vlastní zpracování)

Produkt	Renta
II. pilíř	21 147 Kč
III. pilíř	2 975 Kč
Podílové fondy	17 900 Kč
Celkem	42 022 Kč
Požadovaná renta	30 000 Kč

8.2 Modelový případ B

Druhým modelovým příkladem je žena ve věku **26 let**, která žije sama v domácnosti. Náklady na živobytí jsou pro ni tím pádem vyšší a měsíčně může odložit pouze 1 800 Kč. Pracuje jako pokladní v bance. Doposud nemá žádné produkty ze třetího pilíře.

- Rok narození: 1987

- Hrubá mzda: 22 000 Kč
- Čistá mzda: 17 225 Kč
- Důchodový věk: 68 let 8 měsíců
- Doba spoření: 44 let
- Volné cash flow: **1 800 Kč**

Požadavek nezbytných příjmů v důchodě: **17 000 Kč**

8.2.1 Důchod z I. a II. pilíře

U mladé ženy s příjmem 22 000 Kč nám státní důchod vychází 6 116 Kč (zohledněn pokles důchodu). Pokud by se účastnila II. pilíře, mohla by na tom ve stáří být daleko lépe a pobírat odhadovanou penzi ve výši 7 416 Kč až 10 400 Kč v případě volby dynamického fondu. Tuto variantu bych doporučila. Klientka si může dovolit kolísání hodnoty prostředků, do důchodu má velmi dlouhou dobu. V případě dlouhodobého průměrného zhodnocení dynamické varianty 6,5% by získala důchod až o 70% vyšší než z pilíře prvního. Nezbytná odváděná částka na důchodové spoření (2% z hrubé mzdy) je 440 Kč.

Tab. 37 Přehled důchodů z II. pilíře (Vlastní zpracování)

Důchod při účasti pouze v I. pilíři				
Státní důchod (z 28%)	6 116 Kč			
Důchod při účasti i ve II. pilíři				
Typ fondu	Státních dluhopisů	Konzervativní	Vyvážený	Dynamický
Očekávaný výnos z investování	2,5%	3,5%	4,5%	6,5%
Státní důchod (z 25%)	5 298 Kč	5 298 Kč	5 298 Kč	5 298 Kč
Fondová složka (3%)	1 271 Kč	1 554 Kč	1 924 Kč	3 061 Kč
Fondová složka (2%)	847 Kč	1 036 Kč	1 283 Kč	2 041 Kč
Důchod celkem	7 416 Kč	7 888 Kč	8 505 Kč	10 400 Kč

8.2.2 Výpočet limitů pro životní pojištění

Postup výpočtu doporučených pojistných limitů je uveden v příloze P XII. Popsání jednotlivých kroků pak u modelového případu A.

Vzhledem k tomu, že mladá žena žije prozatím sama, nemá rodinu ani koho zajistit v případě své smrti, životní pojištění nyní nedoporučuji. Význam životního pojištění je zejména pro zaopatření dětí nebo manžela, proto pro ni dle mého názoru není nejvhodnějším řeše-

ním. Pojistnou částku v případě smrti, jsem z tohoto důvodu nepočítala. Pokud by si sjednala investiční životní pojištění, zbytečně by platila za riziko smrti. Spořit si může v mnohem zajímavějších produktech, kde může získat vyšší výnosy. Pro zajištění rizika trvalých následků či invalidity by si mohla sjednat úrazové pojištění.

V případě uvažování klientky o životním pojištění, doporučené pojistné limity podle metodiky České pojišťovny uvádí Tab. 38.

Tab. 38 Pojistných částky pro životní pojištění (Vlastní zpracování)

Riziko	Pojistná částka
Trvalých následků	740 000 Kč
Trvalé invalidity	2 260 000 Kč

8.2.3 Další navrhované produkty

Další možností kromě důchodového spoření, zajištění klientky na stáří je vstup do III. pilíře a založení doplňkového penzijního spoření. Doposud neměla uzavřené ani penzijní připojištění a o svoji situaci ve stáří vůbec nepřemýšlela. Vzhledem k nízkým volným prostředkům a dlouhému časovému horizontu spoření by si mohla měsíčně platit alespoň 300 Kč. Doporučuji variantu dynamického fondu, kde je pravděpodobnost vyššího zhodnocení a díky tomu, že na zhodnocení má opravdu dlouhý časový horizont, jisté kolísání hodnoty a s ním spojené riziko, může podstoupit.

Pro výpočet je stanoven dlouhodobý průměrný výnos na 6,5% ročně a pobírání doživotní penze 20 let.

Dlouhá doba spoření může ženě poskytnout slušné přilepšení na důchod, i když si posílá nejnižší možnou úložku. Výnosy z doplňkového penzijního spoření v poměru k celkovým úsporám tvoří většinu naspořených prostředků.

Tab. 39 Výpočet doživotní penze z doplňkového penzijního spoření (Vlastní zpracování)

Spoření v doplňkovém penzijním spoření (dynamický fond)	
Počet let spoření	44 let
Měsíční příspěvek účastníka	300 Kč
Odhadované zhodnocení	6,5 %
Celkové příspěvky účastníka	155 700 Kč
Státní příspěvky	46 710 Kč
Výnosy	913 950 Kč

Celkem naspořeno	1 116 360 Kč
Výše měsíční doživotní penze	4 652 Kč

Ovšem druhou možností může být neúčastnit se prozatím III. pilíře a raději si posílat všechny volné finance do podílových fondů s dynamickou strategií, zejména do akciových fondů. Jelikož prostředky k dispozici jsou nízké a například u investiční společnosti ČP INVEST je pravidelná měsíční platba minimálně 500 Kč, mohla by si peníze posílat do dvou vybraných fondů. Výpočet je kalkulován pro obě varianty. První, kdy se žena účastní třetího pilíře a zbývá jí 1 060 Kč pro pravidelné měsíční investování a druhá s částkou zasílanou pouze do podílových fondů 1 360 Kč.

V tabulce se potvrzuje, že čím dříve člověk spoří a investuje, tím lépe. Žena by mohla naspořit až 4,5 mil. Kč, kdyby pravidelně odkládala do akciových fondů 1 360 Kč. Z celkového naspořené obnosu tvoří až 84% výnosové úroky z důvodu 44 let investování. Dlouhodobý průměr akciových podílových fondů stanoven na 7%.

Tab. 40 Výpočet úspor z podílových fondů (Vlastní zpracování)

Fond	Měsíční vklad	Výnos	Celkový vklad	Celkové výnosy	Naspořená suma
Akciový	1 060 Kč	7%	559 680 Kč	2 953 721 Kč	3 513 401 Kč
Nebo					
Akciový	1 360 Kč	7%	718 080 Kč	3 789 688 Kč	4 507 768 Kč

8.2.4 Shrnutí

Navržené rozložení volného cash flow je zobrazeno pro variantu, kdy se 26letá žena účastní II. i III. pilíře a rovněž investuje do akciových podílových fondů a také pro situaci, kdy vše investuje jen do fondů a II. pilíře. Záleží pouze na samotné klientce, pro kterou variantu by se rozhodla, zda se zapojit do nového důchodového spoření nebo pouze do kolektivního investování.

Tab. 41 Návrh rozložení volného cash flow (Vlastní zpracování)

Návrh rozložení volného CF ženy		
Volné měsíční cash flow		1 800 Kč
Odvedy do II. pilíře		440 Kč
Odvedy do III. pilíře		300 Kč
Pravidelné investování	Akciové fondy	1 060 Kč
		1360 Kč

Pro druhý modelový případ vychází odhad měsíčního důchodu lépe při účasti i ve III. pilíři s nejnižším možným příspěvkem. Kvůli složitosti výpočtu není bráno v úvahu jiné rozložení portfolia podílových fondů. V pozdějším věku, kdy se blíží důchodovému, by se mělo změnit na konzervativnější. Obdržený měsíční příjem z fondů rozpočítán na 20 let.

Důležitým závěrem je, že by mohla dosáhnout mnohem lepší renty, než požaduje. Dlouhý horizont spoření (44 let) a dynamická strategie by mohla přinést opravdu zajímavé zhodnocení. U hrubé mzdy 22 000 Kč, vychází odvod do II. pilíře pouze 440 Kč. Pravidelná investice cca 1 000 Kč je myslím rovněž únosná, proto aby se žena nespolehala ve stáří pouze na státní důchod.

Tab. 42 Odhad měsíční renty (Vlastní zpracování)

	Renta	Renta
II. pilíř	10 400 Kč	10 400 Kč
III. pilíř	4 652 Kč	0 Kč
Podílové fondy	14 639 Kč	18 782 Kč
Celkem	29 691 Kč	29 182 Kč
Požadovaná renta	17 000 Kč	

8.3 Modelový případ C

Poslední modelovou situací v této práci je muž ve věku **54 let**. Pracuje jako řidič a volné cash flow má měsíčně k dispozici ve výši 3 000 Kč. Má i příjem z pronájmu, který je uveden níže v čisté hodnotě.

- Rok narození: 1959
- Hrubá mzda: 18 000 Kč
- Čistá mzda: 14 460 Kč
- Příjem z pronájmu: 4 000 Kč
- Důchodový věk: 64 let
- Doba spoření: 11 let
- Volné cash flow: **3 000 Kč**

Požadavek nezbytných příjmů v důchodě: **14 000 Kč**

8.3.1 Důchod z I. a II. pilíře

Jak můžeme z výpočtů vidět, rozdíl mezi důchodem z prvního a druhého pilíře se v zásadě neliší, pouze o pár korun. V tomto případě vstoupit do důchodového spoření nedoporučuji. Důvodem je jistější důchod než u dvou předcházejících případů a také málo času na dobrou investici. Dynamická investice u něj taky není vhodná, jelikož investiční horizont je doporučován například na 15 let a výše.

Dokonce, i kdyby tuto dynamickou variantu zvolil (investici zejména do akcií), nestihnou mu prostředky vydělat. Rozdíl v penzi nevyvažuje podstupované investiční riziko, které by podstoupil. Rozdíl je necelých 300 Kč, což je zanedbatelné.

Tab. 43 Výpočet důchodu z II. pilíře (Vlastní zpracování)

Důchod při účasti pouze v I. pilíři				
Státní důchod (z 28%)	9 206 Kč			
Důchod při účasti i ve II. pilíři				
Typ fondu	Státních dluhopisů	Konzervativní	Vyvážený	Dynamický
Očekávaný výnos z investování	2,5%	3,5%	4,5%	6,5%
Státní důchod (z 25%)	8 845 Kč	8 845 Kč	8 845 Kč	8 845 Kč
Fondová složka (3%)	311 Kč	329 Kč	348 Kč	391 Kč
Fondová složka (2%)	207 Kč	219 Kč	232 Kč	261 Kč
Důchod celkem	9 363 Kč	9 393 Kč	9 425 Kč	9 497 Kč

8.3.2 Výpočet limitů pro životní pojištění

Postup výpočtu doporučených pojistných limitů je uveden v příloze P XII. Popsání jednotlivých kroků pak u modelového případu A.

Doporučené pojistné částky ke krytí rizik trvalých následků a invalidity jsou uvedeny níže. Muž žije sám a rovněž jako modelový případ B nemá koho zaopatřit v případě smrti. Pojištění by však mohl mít sjednané, kdyby chtěl nějakým způsobem zaopatřit své dospělé děti nebo plnění z pojistky využít na svůj pohřeb a s tím spojené náklady. Záleželo by opět na klientovi, zda by chtěl životního pojištění pro zajištění příjmu v důchodě využít.

Tab. 44 Pojistných částky pro životní pojištění (Vlastní zpracování)

Riziko	Pojistná částka
Trvalých následků	740 000 Kč

Trvalé invalidity	2 260 000 Kč
-------------------	--------------

8.3.3 Další navrhované produkty

Muž si v závěru roku teprve uzavřel penzijní připojištění (za starých podmínek, garantované nezáporné zhodnocení), kde si měsíčně posílá 300 Kč. Zároveň mu zde přispívá i zaměstnavatel částkou 500 Kč měsíčně. Doposud naspořená částka byla 5 400 Kč

Klient se rozhodl vstoupit do třetího pilíře celkem pozdě, a to pouze z důvodu reformy a kvůli příspěvku zaměstnavatele. 11 let spoření s nejnižším příspěvkem mu velké zhodnocení nepřinese. Výnosy jsou pouze okolo 13% z celkové naspořené částky, což je ve srovnání s nejmladším klientem (žena, 26 let) razantní rozdíl. V jejím případě výnosy tvoří více jak 80%.

Tab. 45 Výpočet doživotní penze z penzijního připojištění (Vlastní zpracování)

Spoření v penzijním připojištění	
Počet let spoření	11 let
Měsíční příspěvek účastníka	300 Kč
Měsíční příspěvek zaměstnavatele	500 Kč
Odhadované zhodnocení	2,5 %
Doposud naspořeno	5 400 Kč
Celkové příspěvky účastníka	38 100 Kč
Celkové příspěvky zaměstnavatele	63 500 Kč
Státní příspěvky	11 430 Kč
Výnosy	17 844 Kč
Celkem naspořeno	136 274 Kč
Výše měsíční doživotní penze	671 Kč

Muž by své zbylé volné prostředky mohl investovat například do smíšených a konzervativních fondů. Další variantou může být výběr akciového fondu a dluhopisového, kde by peníze rozdělil třeba v poměru 50:50. Zcela dynamickou investici do akciových fondů bych už vzhledem ke kratší době spoření nedoporučovala, podstoupil by vysoké riziko.

Kalkulace úspor z podílových fondů je zohledněna pro dvě varianty. První z nich je rozdělení volných prostředků do smíšeného a do dluhopisového fondu. Konkrétně by mohl investovat do Fondu korporátních dluhopisů ČP Invest, který nabízí na dluhopisový fond vysoké zhodnocení. Druhá varianta by mohla být 65% financí investovaných do akciového a 35% do dluhopisového fondu. Opět vidíme, že z uspořené sumy tvoří většinu vlastní

vkłady investora. Pro smíšený fond jsem z dlouhodobého hlediska počítala s průměrným úrokem 5,5%, u dluhopisového 4,5% a 7% u akciového.

V případě, že by se klient nechtěl o nic starat, mohl by prostředky investovat ještě do programu PARTNER Invest, který odpovídá typu fondu životního cyklu. Výhodou u produktu je, že lze přeskočit první fázi, kdy je 100% vloženo do akciových fondů. Kvůli horizontu 11 let do důchodu, by mohl začít ve fázi 2, kde je rozložení portfolia ze 65% v akciových fondech, 25% ve smíšeném a 10% ve Fondu korporátních dluhopisů. Nakonec, kdy zbývají maximálně dva roky do důchodu, je složení pouze z Fondu korporátních dluhopisů a konzervativních fondů v poměru 50:50. Záleží na klientovi a jeho individuálním postoji k riziku, kterou variantu zvolí.

Tab. 46 Výpočet úspor z podílových fondů (Vlastní zpracování)

Fond	Měsíční vklad	Výnos	Celkový vklad	Celkové výnosy	Naspořená suma
Smíšený	700 Kč	5,5%	92 400 Kč	33 751 Kč	126 151 Kč
Dluhopisový	2 000 Kč	4,5%	264 000 Kč	76 285 Kč	340 285 Kč
Celkem	2 700 Kč		356 400 Kč	110 036 Kč	466 436 Kč
Nebo					
Akciový	1 755 Kč	7%	231 660 Kč	117 839 Kč	349 499 Kč
Dluhopisový	945 Kč	4,5%	124 740 Kč	36 887 Kč	161 627 Kč
Celkem	2 700 Kč		356 400 Kč	Kč	511 126 Kč

8.3.4 Shrnutí

Muž je případem, kdy by mohl mít ve své penzi zajištěny 4 druhy příjmů, což by bylo ideálním případem v důchodu. Z pronájmu, I., II. pilíře a z podílových fondů. Díky pronájmu je mu umožněno zapojit se do III. pilíře a ještě nějaké finance zhodnocovat. Návrh rozložení volného cash flow je uvedeno pouze pro investování do smíšeného a dluhopisového fondu.

Tab. 47 Návrh rozložení volného cash flow (Vlastní zpracování)

Návrh rozložení volného CF muže		
Volné měsíční cash flow		3 000 Kč
Odvody do II. pilíře		0 Kč
Odvody do III. pilíře		300 Kč
Rizikové životní pojištění		0 Kč
Pravidelné investování	Smíšené fondy	700 Kč
	Dluhopisové fondy	2 000 Kč

Odhad měsíční renty je také díky pronájmu nad požadovaným příjmem. Pokud bychom s ním nepočítali, muž by této hranice nedosáhl. Penze ze třetího pilíře je relativně nízká, protože začal spořit až na konci roku 2012. Důchodové spoření (II. pilíř) v jeho případě nedoporučuji, rozdíly v příjmu jsou opravdu minimální a vstup do nového pilíře nevyvažuje podstupované riziko.

Tab. 48 Odhad měsíční renty (Vlastní zpracování)

	Renta
I. pilíř	9 206 Kč
III. pilíř	671 Kč
Podílové fondy	2 332 Kč
Pronájem	4 000 Kč
Celkem	16 209 Kč
Požadovaná renta	14 000 Kč

8.4 Shrnutí a doporučení

V projektové části jsem se zabývala třemi modelovými případy potenciálních klientů. První byla rodina (A), kterou jsem hodnotila jako jednu domácnost a jednotný rozpočet. Oba manželé ve věku 40 let s rozdílnou hrubou mzdou. Dále svobodná a samostatně žijící žena ve věku 26 let (B). A v poslední řadě 54letý muž s nejnižší hrubou mzdou (C). Každý z nich má rovněž jiné volné měsíční cash flow, se kterým jsem v práci kalkulovala, což znamená i rozdílné možnosti.

U modelu A i B byl navrhován vstup do II. pilíře z důvodu dlouhé doby odchodu do důchodu a značných rozdílů v potenciálních důchodech, zejména při volbě dynamických fondů. Důchodové spoření by se tak vyplatilo. Klienti si musí přidat z vlastních prostředků 2% hrubé mzdy, částka není ani v jednom případě vysoká a je pro ně únosná. Pokud by přišli o práci, odvod samozřejmě neplatí. Jediným příkladem je model C, kde myslím, že se vstup do II. pilíře nevyplatí. Důchod má relativně za nedlouho a nestihne v pilíři nic naspořit. Dokonce, i kdyby muž volil dynamické fondy, rozdíl je opravdu minimální a riziko vstupu nevyváží podstupované riziko. Pro starší lidi, těsně před důchodem dle mého názoru vstup vhodný není, mají málo času si něco naspořit. Rozdíl v příjmech, pokud se budou účastnit II. pilíře či ne, bude opravdu zanedbatelný, zejména u těch s nízkou mzdou.

Pro zpřehlednění vidíme v Tab. 49 jednotlivé rozdíly výplaty z II. pilíře (dynamický fond) a běžného státního důchodu.

Tab. 49 Porovnání důchodů z I. a II. pilíře (Vlastní zpracování)

Modelový případ	Důchod z I. pilíře	Důchod z II. pilíře	Rozdíl	Měsíční platba do II. pilíře
Manžel, 40 let	8 811 Kč	11 242 Kč	2 431 Kč	600 Kč
Manželka, 40 let	8 084 Kč	9 905 Kč	1 821 Kč	480 Kč
Rodina (celkem)	16 895 Kč	21 147 Kč	4 252 Kč	1 080 Kč
Žena, 26 let	6 116 Kč	10 400 Kč	4 284 Kč	440 Kč
Muž, 54 let	9 206 Kč	9 497 Kč	291 Kč	Nedoporučuji

V další části zajištění na stáří bylo přihlédnuto k rizikům smrti, trvalé invalidity a trvalých následků. Tyto situace bychom v penzijním plánu neměli opomíjet. Pro rodinu s dětmi jsem vypočítala pojistnou částku pro případ již řečených tří rizik. Doporučila jsem variantu rizikového životního pojištění, z důvodu větší flexibility, transparentnosti a levnější ceně za pojistku. V současnosti je stále uzavíráno mnoho investičních životních pojištění, finanční poradci z něj mají totiž vysoké provize. Pro samotného klienta ale nejvhodnějším produktem být nemusí. Měl by se určitě zamyslet nad svou situací, zda potřebuje někoho zajistit v případě své smrti a také jestli tento produkt chce mít jako spoření. Dle mého názoru je vhodnější variantou volba čistě rizikového životního pojištění jako krytí rizik (pokud máme rodinu, děti apod.) a pro zhodnocení prostředků pak volit jinou možnost. Například zmíněné podílové fondy. I u nich samozřejmě platíme na poplatcích, ale je to méně než u investiční životní pojistky. Rovněž zde může být lepší pravděpodobnost vyšších výnosů. V neposlední řadě je to pro člověka bez finančního vzdělání mnohem přehlednější a transparentnější produkt. Přesně ví, kolik peněz kam a na co posílá.

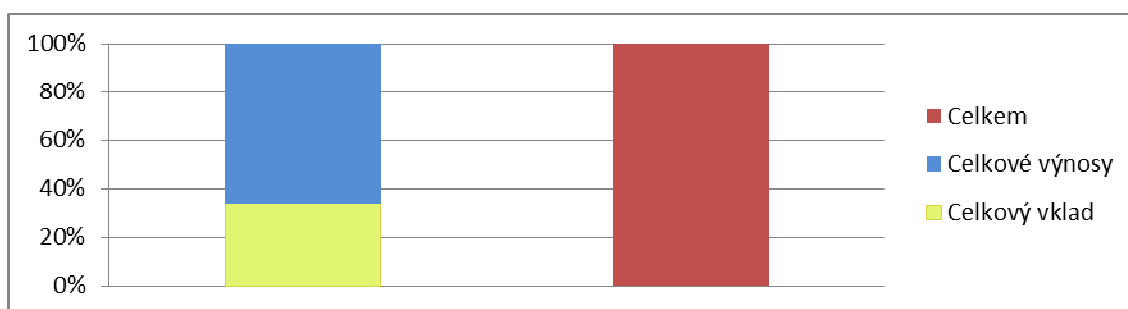
Zaměřila jsem se také na III. pilíř. U modelu A i C, měli klienti sjednané penzijní připojištění za starých podmínek, které bylo možné uzavřít do 30. listopadu roku 2012. V obou případech doporučuji produkt ponechat. Doplňkové penzijní spoření je nové a zatím nemůžeme tak jistě jako u PP říct, jak bude fungovat a vyvíjet se. Manželé si měsíčně posílají příspěvek ve výši 500 Kč, který jim určité přilepšení ve stáří přinese. Mají stále dlouhých 27 let do důchodu. Muž už tolik naspořit bohužel nestihne, v penzi mu bude vyplácen důchod ze třetího pilíře pouze cca 671 Kč. Jde o konzervativní produkt a navíc začal se spořením celkem pozdě.

Žena ve věku 26 let se popisovanou problematikou prozatím nezabývala a neměla uzavřený žádný spořicí produkt apod. Na tomto příkladu můžeme vidět, že je opravdu dobré začít situaci řešit co nejdříve. I když je odchod do důchodu ještě v nedohledné době. Její penze ze státního rozpočtu bude s přihlédnutím na klesání důchodu nízká. Má výhodu, že na spoření (než bude moci odejít do důchodu) má dlouhých 44 let a mohla by si zajistit lepší příjmy ve stáří.

Vzhledem k velikosti vybraného tématu a rozsahu této práce jsem se v poslední řadě věnovala pouze podílovým fondům. Díky nim, můžeme náš životní standard v penzi rozhodně vylepšit a dopřát si pak spokojenější život.

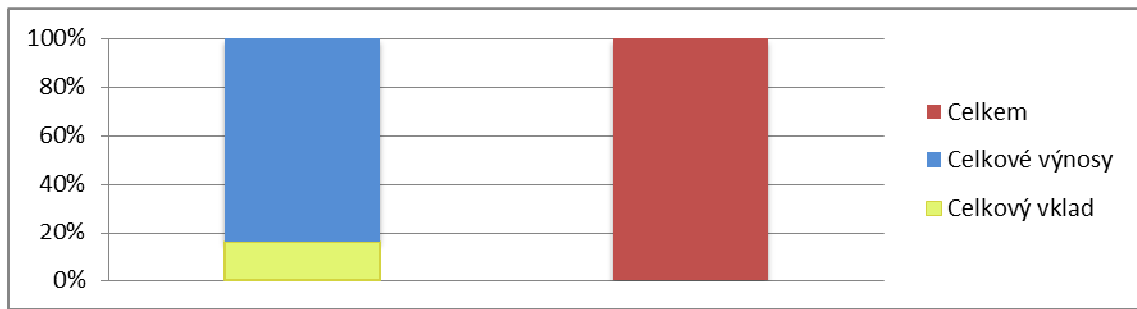
Pro každého klienta byl navržen typ podílového fondu s přihlédnutím k věku, doby spoření, podstupovanému riziku a volným finančním prostředkům. Na následujících třech grafech můžete vidět, jak se mění poměr příjmu z úroků a vlastních vkladů porovnaných s celkovou naspořenou sumou. Platí pravidlo, že čím dříve člověk začne investovat, tím převládá příjem z úroků. U ženy, která by začala už ve svých 26 letech, by poměr mohl dosáhnout více jak 80%. V případě rodiny je tento poměr stále dobrý, za to u muže už vidíme, že převážnou většinu tvoří vlastní vklady.

Rodina – manželé oba 40 let, doba spoření 27 let. Poměr výnosů k celkovým úsporám zhruba 66%.

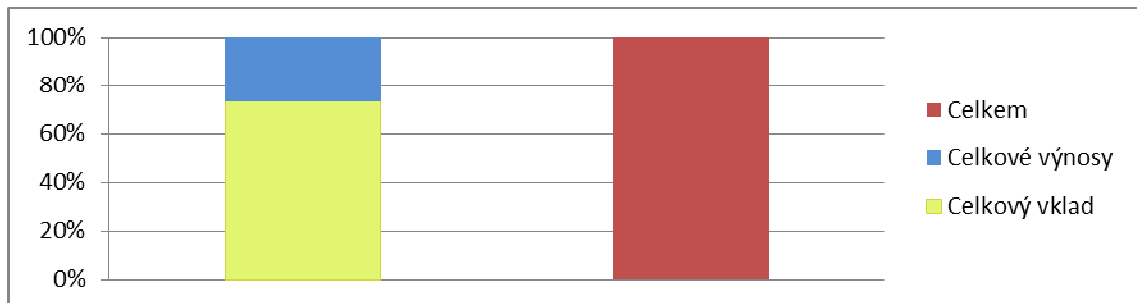
Graf 5 Porovnání vložených financí a výnosů – rodina (Vlastní zpracování)

Žena – 26 let, doba spoření 44 let. Poměr výnosů k celkovým úsporám zhruba 84%.

Graf 6 Porovnání vložených financí a výnosů – žena (Vlastní zpracování)

Muž – 54 let, doba spoření 11 let. Poměr výnosů k celkovým úsporám zhruba 27%.

Graf 7 Porovnání vložených financí a výnosů – muž (Vlastní zpracování)

V závěru projektové části pak uvádím návrh možného rozložení volného cash flow a porovnání požadovaných příjmů každého klienta. U všech by bylo možné jejich požadavků dosáhnout. Záleží pak pro jaké varianty a možnosti se rozhodnou a jaký bude vývoj dlouhodobého zhodnocení u jednotlivých produktů a jiných okolností.

Lidé by se neměli v dnešní době spoléhat v penzi pouze na státní důchod, ty se budou s velkou pravděpodobností neustále snižovat. Spoření na důchod by ale nemělo být pouze o jednom jediném produktu, měli bychom si vytvářet více druhů budoucích příjmů, které nám pomohou zvýšit si životní standard.

Mě osobně zaujaly například fondy životního cyklu, kdy se nemusí člověk starat o realokaci portfolia. Fond má předem určené strategie a postupně se zkracujícím věkem potřebným do důchodu se mění. Nejprve je investováno do akciových a dynamických fondů, přes smíšené či vyvážené a nakonec pak do konzervativních variant.

Pro zajištění na stáří můžeme využít i mnoho dalších produktů, práce rozebírá pouze tři z nich. Lze například investovat do nemovitostí, vlastní bydlení nám nahrazuje nájem a snižuje náklady. Doporučován bývá i nákup vlastního bytu pro své bydlení a další nemovi-

tosti na pronájem. Pokud někdo nechce investovat pomocí fondů, může volit jiné investice na kapitálovém trhu nebo přímý nákup akcií a dluhopisů, což je také jeden z možných způsobů. V takovém případě bychom ale měli investování už rozumět a mít jistý přehled o finančních trzích nebo se radit s osobním finančním poradcem.

ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo navrhnout portfolio produktů pro zajištění konkrétních klientů v důchodovém věku. Toto téma je nyní velmi aktuální vzhledem k důchodové reformě. Zabezpečit se na stáří je určitě důležitý životní úkol a týká se každého z nás. Kdo se chce zodpovědně připravit, měl by si pravidelně spořit a investovat.

V teoretické části jsem se věnovala základním pojmům týkajících se sociálního zabezpečení, důchodového systému a jeho jednotlivým pilířům a důchodové reformě. Následně rozebírám penzijní připojištění a nové doplňkové penzijní spoření, které si lidé mohou sjednat od letošního roku. Zabývala jsem se i druhy životního pojištění a v závěru pak stručně podílovým fondům, které patří do forem kolektivního investování.

Část praktická se zabývá analýzou třetího pilíře a konkrétním penzijním společností působících na trhu. Společnosti jsem hodnotila zejména z pohledu dosažených historických výnosů, nákladů příštích období a podílu na trhu. Uvedla jsem také nejdůležitější změny v tomto pilíři, které nastaly od ledna roku 2013 a rozdílly mezi penzijním připojištěním a doplňkovým penzijním spořením. Další kapitola se věnuje zejména analýze vybraných produktů investičního životního pojištění, co se týče nákladovosti a pojištění úmrtí, invalidity a trvalých následků. Analýza podílových fondů se zaměřuje na to, jak zvolit vhodný typ fondu a popsáním vybraných produktů z nabídky investiční společnosti ČP Invest.

Projektovou část tvoří tři modelové situace konkrétních klientů s různým časovým horizontem možného spoření. U každého případu jsem uvedla základní popis, volné finanční prostředky, které mají k dispozici a požadovanou rentu v důchodovém věku. Prvním příkladem je rodina s dvěma dětmi, kdy manželé mají oba 40 let. Druhý případ je žena ve věku 26 let a nakonec 54letý muž.

Pro všechny klienty jsem uvedla přehled důchodů z prvního a druhého pilíře, který by mohli v budoucnu obdržet a doporučení zda se II. pilíře účastnit. Podle metodiky finančního poradenství České pojišťovny jsem vypočítala doporučené pojistné limity pro pojištění rizika trvalé invalidity a trvalých následků úrazu, na které by se v důchodovém plánování nemělo zapomínat. U rodiny je kalkulováno i s pojistnou částkou pro krytí rizika smrti, jelikož jsem doporučila rizikové životní pojištění, které by je mohlo zajistit v případě úmrtí jednoho ze živitelů. Dále jsem se zabývala penzijním připojištěním, pokud jej klienti měli uzavřené a doplňkovým penzijním připojištěním. Doporučila jsem rovněž pravidelné in-

vestování do podílových fondů, které je další možností, jak si zvýšit životní standard v penzi. Nakonec navrhuji možnosti rozložení volného cash flow a odhad měsíční renty plynoucí z doporučených produktů.

Problematika této práce je značně rozsáhlá a možností jak se zabezpečit existuje celá řada. Diplomová práce rozebírá pouze pár z nich. Dle mého názoru o nutnosti důchodové reformy nebylo pochyb vzhledem k trendu stárnoucí populace. Mnoho lidí se také spoléhá pouze na pomoc státu a pobírání státního důchodu. Lze si však spořit i bez něj a měli bychom si uvědomit, že s velkou pravděpodobností budou důchody neustále klesat a proto bychom se měli o naši budoucí situaci starat už nyní. Abychom mohli v tomto období žít dle požadavků, na které jsme zvyklí. Kolik peněz bychom si měli pravidelně odkládat, záleží na individuální situaci a možnostech každého z nás. Doporučuji připravit se kombinací spoření a investování. Čím dřív člověk začne, tím pro něj lépe. Čím dříve spoříme, tím je větší podíl výnosových úroků k naspořené částce a určitě se dá dosáhnout během ekonomicky aktivního života potřebné renty.

Co se týče důchodové reformy, uvidíme, jak se bude vše vyvíjet a jaké dopady budou mít změny v zákoně. Nicméně se stát snaží motivovat účastníky ke spoření a zvýšení částek, které si na důchod odkládá. Změny umožňují i dosáhnout vyššího zhodnocení vložených prostředků díky rizikovějším formám investic. Oproti penzijnímu připojištění však už stát negarantuje nezáporné zhodnocení vkladů a bude záležet na vývoji finančních trhů, jak se bude jejich hodnota v budoucnu vyvíjet.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] BRDEK, Miroslav et al., 2002. *Trendy v evropské sociální politice*. Praha: ASPI Publishing. 251 s. ISBN 80-86395-25-1.
- [2] ČEVELA, Rostislav, KALVACH Zdeněk a Libuše Čeledová, 2012. *Sociální gerontologie: úvod do problematiky*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing. 264 s. ISBN 978-80-247-3901-4.
- [3] DUCHÁČKOVÁ, Eva, 2009. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd. Praha: Ekopress. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.
- [4] DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL, 2012. *Pojistné trhy: změny v postavení pojišťovnictví v globální éře*. Vyd. 1. Praha: Professional Publishing. 252 s. ISBN 978-80-7431-078-2.
- [5] DURDISOVÁ, Jaroslava et. al., 2005. *Sociální politika v ekonomické praxi: vybrané problémy*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica. 246 s. ISBN 80-245-0850-8.
- [6] JANDA, Josef, 2011. *Spořit nebo investovat?* Vyd. 1. Praha: Grada Publishing. 168 s. ISBN 978-80-247-3670-9.
- [7] JANDA, Josef, 2012. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. Praha: Grada Publishing. 200 s. ISBN 978-80-247-4400-1.
- [8] JÍLEK, Josef, 2009. *Akciové trhy a investování*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing. 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3.
- [9] KOCIÁNOVÁ, Helena, 2012. *Finanční gramotnost v kostce aneb co Vás neměl kdo naučit*. Olomouc: ANAG. 152 s. ISBN 978-80-7263-767-6.
- [10] OCHRANA, František, PAVEL Jan a Leoš VÍTEK, 2010. *Veřejný sektor a veřejné finance: Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada Publishing. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
- [11] SLEPECKÝ, Jaroslav a Jiří POLÁCH, 2010. *Pojišťovnictví v České a Slovenské republice*. Žilina: GEORG. 102 s. ISBN 978-80-89401-11-6.

- [12] ŠULC, Jaroslav, 2004. *Penzijní připojištění*. 2. aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing. 196 s. ISBN 80-247-0772-1.
- [13] TYL, Tomáš, 2013. *10 způsobů, jak se (ne)nechat připravit o peníze*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing. 224 s. ISBN 978-80-247-4467-4.

Internetové zdroje:

- [14] 34 fondů třetího pilíře a jejich úplaty. *Produktové listy.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.produktovelisty.cz/penze/clanky/450-34-fondu-tretiho-pilire-a-jejich-uplaty.html>
- [15] Aktuálně působící penzijní společnosti v ČR. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2013 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/pp_p_fondy_27347.html
- [16] BUBÁK, Michal. Výsledky penzijních fondů v roce 2012. *Finaparada.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-03]. Dostupné z: <http://www.finparada.cz/1313-Vysledky-penzijnich-fondu-v-roce-2012.aspx>
- [17] BUKAČ, Petr. Vyplatí se investovat do fondů životního cyklu?. *Trhy - Měsíc.cz* [online]. 2007 [cit. 2013-03-15]. Dostupné z: <http://trhy.mesec.cz/clanky/vyplati-se-investovat-do-fondu-zivotniho-cyklu/>
- [18] Co je podílový fond. *ČP INVEST: Investice do podílových fondů* [online]. ©1991-2011 [cit. 2013-03-15]. Dostupné z: <http://www.cpinvest.cz/klientsky-servis/investovani-v-kostce/co-je-podilovy-fond.html>
- [19] Česká pojišťovna, a.s. Interní materiály. Zlín, 2012.
- [20] ČESKO. Zákon č. 42 ze dne 16. února 1994 o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, částka 14. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/pp_formulare_7741.html?vd=1
- [21] ČESKO. Zákon č. 427 ze dne 6. listopadu 2011 o doplňkovém penzijním spoření. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 149. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-427>

- [22] Důchodová reforma: Nejčastější dotazy. *Informační centrum vlády* [online]. © 2012 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <http://icv.vlada.cz/cz/duchodova-reforma/nejcastejsi-dotazy/>
- [23] Důchodové fondy. *Penzijní společnost České spořitelny* [online]. 2013 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: http://www.ceskapenzijni.cz/pfcs/menu/cs/lide/navpf_duchodove_fondy
- [24] Důchodové fondy 2 měsíce poté. *Produktové listy.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.produktovelisty.cz/penze/clanky/451-duchodove-fondy-2-mesice-pote.html>
- [25] Chmurné vyhlídky: Výnosy penzijních fondů letos nepřekročí ani inflaci. *HN Peníze - iHNed.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-04-02]. Dostupné z: <http://penize.ihned.cz/penze/c1-58940450-chmurne-vyhliidky-vynosy-penzijnich-fondu-letos-neprekroci-ani-inflaci>
- [26] Infolist - Fond globálních značek ČP INVEST. *ČP INVEST* [online]. 2013 [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: http://www.cpinvest.cz/media/docs/Infolist_FGZ.CPI_CZ0008471778_CZ_2013_0331.pdf
- [27] Infolist - Fond korporátních dluhopisů ČP INVEST. *ČP INVEST* [online]. 2013 [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: http://www.cpinvest.cz/media/docs/Infolist_FKD.CPI_CZ0008471786_CZ_2013_0331.pdf
- [28] Infolist - Smíšený fond ČP INVEST. *ČP INVEST* [online]. 2013 [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: http://www.cpinvest.cz/media/docs/Infolist_FSM.CPI_CZ0008471760_CZ_2013_0331.pdf
- [29] Jak si vybrat podílový fond. *Peníze.cz* [online]. © 2000 - 2013 [cit. 2013-04-14]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/15931-jak-si-vybrat-podilovy-fond>
- [30] Manuál k důchodové reformě. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 7.1.2013 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/duchodova_reforma_75757.html

- [31] Mužům se zavedení unisex sazeb vyplatilo. *Novinky.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-02-26]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/finance/293183-muzum-se-zavedeni-unisex-sazeb-vyplatilo-pojistovnam-plati-o-stovky-mene.html>
- [32] Nabídka produktů. *Asociace penzijních fondů ČR* [online]. 2013 [cit. 2013-04-03]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/cs/o-nas/nabidka-produktu/nabidka-produktu.html>
- [33] Nevýhody životního pojištění. *PojištěníCZ.cz: Všechny informace o pojištění a pojišťovnách* [online]. 2012 [cit. 2013-02-26]. Dostupné z: <http://pojistenicz.cz/nevyhody-zivotniho-pojisteni/>
- [34] Nová pojištění od AXA a Partners jdou nad standard trhu. *Peníze.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-04-14]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/zivotni-pojisteni/241363-nova-pojisteni-od-axa-a-partners-jdou-nad-standard-trhu>
- [35] Obhospodařované fondy. *Asociace penzijních fondů ČR* [online]. 2013 [cit. 2013-04-05]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/cs/o-nas/obhospodarovane-fondy/>
- [36] PARTNER Invest. *ČP INVEST* [online]. ©1991-2011 [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.cpinvest.cz/produkty/investice-v-czk/programy/partner-invest.html>
- [37] Partners Financial Services, a.s. Interní materiály. Zlín, 2011-2013.
- [38] Penzijní fondy srovnání. *Srovnavač.cz* [online]. © 2007-2013 [cit. 2013-03-26]. Dostupné z: <http://www.srovnavač.cz/penzijni-fondy-srovnani>
- [39] Penzijní spoření. *Sfinance.cz* [online]. © 1996-2013 [cit. 2013-03-26]. Dostupné z: <http://www.sfinance.cz/penzijni-sporeni/p800>
- [40] Profil společnosti. *ČP INVEST* [online]. 2013 [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.cpinvest.cz/o-nas/profil-spolecnosti.html>
- [41] Připojištění k životnímu pojištění. *Měšec.cz* [online]. 2001 [cit. 2013-03-07]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/pripojisteni-k-zivotnimu-pojisteni/>
- [42] Příspěvkově a dávkově definované důchodové systémy. *Finance.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-01-30]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/duchodove-systemy/prispevkove-a-davkove-definovane-duchodove-systemy/>

- [43] Sociální pojištění. *Měšec.cz* [online]. ©1998 – 2013 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/dane/socialni-pojisteni/pruvodce/>
- [44] Současný český důchodový systém. *Finance.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/duchodove-systemy/soucasny-cesky-duchodovy-system/>
- [45] Starobní důchod. *Důchody.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: <http://www.duchody.cz/starobni-duchod/starobni-duchod>
- [46] ŠÍDLO, Dušan. Penzijní fondy 2012: Inflaci překonaly čtyři. *Peníze.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/penzijni-pripojisteni/239249-penzijni-fondy-2012-inflaci-prekonaly-ctyri>
- [47] Úvod. *Asociace penzijních fondů ČR* [online]. © 2009 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/cs/uvod/>
- [48] Vstup do světa kolektivního investování. *FinančníVzdělávání.cz: Společný vzdělávací projekt finančních asociací a MFČR* [online]. © 2007 [cit. 2013-03-08]. Dostupné z: <http://www.financnivzdelavani.cz/webmagazine/page.asp?idk=364>
- [49] Vybrané ekonomické ukazatele. *Asociace penzijních fondů ČR* [online]. © 2009 [cit. 2013-04-03]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/cs/vybrane-ekonomicke-ukazatele/>
- [50] Základní ukazatele vývoje penzijního připojištění v České republice. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2013 [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_ukazatele_penzijniho_pripojisteni_77015.html
- [51] ZHÁNĚL, Michal. Pravidelné investování. *FondMarket.cz* [online]. ©2007 [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.fondmarket.cz/magazin/pravidelne-investovani-1/>
- [52] Zhodnocení prostředků účastníků. *Asociace penzijních fondů ČR* [online]. 2012 [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/cs/vybrane-ekonomicke-ukazatele/zhodnoceni-prostredku-ucastniku.html>

- [53] Způsoby financování penzijního systému. *Finance.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/duchodove-systemy/zpusoby-financovani-penzijniho-systemu/>
- [54] Životní pojištění Diamant Zdravý život. *Česká pojišťovna* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-23]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/p?zivotni-pojisteni-diamant-zdravy-zivot>
- [55] Životní pojištění Multirisk. *Česká pojišťovna* [online]. ©2013 [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/p?zivotni-pojisteni-multirisk>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

APF ČR	Asociace penzijních fondů České republiky
BFL	Bonus For Life
ČP	Česká pojišťovna
ČPP	Česká podnikatelská pojišťovna
DPS	Doplňkové penzijní spoření
EU	Evropská unie
ICV	Informační centrum vlády
IŽP	Investiční životní pojištění
I&L	Invest&Live
ME	Maximum Evolution
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NPO	Náklady příštích období
NV	Nezajištěné výdaje
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PČ	Pojistná částka
PČS	Pojišťovna České spořitelny
PF	Penzijní fond
PP	Penzijní připojištění
PS	Penzijní společnost
RŽP	Rizikové životní pojištění
TI	Trvalá invalidita
TN	Trvalé následky
ŽP	Životní pojištění

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Fáze programu PARTNER Invest (ČP INVEST, ©1991-2011)</i>	<i>69</i>
--	-----------

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 – Přehled pojistného na sociální zabezpečení (Měšec.cz, ©1998 – 2013)</i>	13
<i>Tab. 2 Srovnání státního příspěvku před a po reformě (Vlastní zpracování)</i>	23
<i>Tab. 3 Struktura ceny životního pojištění (Ducháčková, 2009)</i>	26
<i>Tab. 4 Přehled měsíčního pojistného (Novinky.cz, 2013)</i>	31
<i>Tab. 5 Přehled aktuálních penzijních společností v ČR (APF ČR, 2013)</i>	39
<i>Tab. 6 Průměrné výnosy penzijních společností v % (Vlastní zpracování)</i>	44
<i>Tab. 7 Náklady příštích období v poměru k prostředkům účastníků (Vlastní zpracování)</i>	46
<i>Tab. 8 Počet klientů a podíl na trhu penzijních společností (APF ČR, 2013)</i>	46
<i>Tab. 9 Složení portfolia penzijních společností za 4. čtvrtletí 2012 v % (APF ČR, 2013)</i>	48
<i>Graf 3 Tab. 10 Složení portfolia PS za 4. čtvrtletí 2012 (Vlastní zpracování)</i>	48
<i>Tab. 11 Podíl na trhu vybraných životních pojišťoven v ČR (Česká asociace pojišťoven, 28.1 2013)</i>	52
<i>Tab. 12 Poplatky vybraných IŽP (Partners, 2013)</i>	57
<i>Tab. 13 Rozsah pojistného krytí (Partners, 2013)</i>	57
<i>Tab. 14 Měsíční rizikové pojistné (Partners, 2013)</i>	58
<i>Tab. 15 Maximální pojistná částka při minimálním pojistném (Partners, 2013)</i>	58
<i>Tab. 16 Rozsah pojistného krytí (Partners, 2013)</i>	59
<i>Tab. 17 Měsíční pojistné za riziko plné invalidity 3. stupně (Partners, 2013)</i>	59
<i>Tab. 18 Rozsah pojistného krytí (Partners, 2013)</i>	60
<i>Tab. 19 Měsíční pojistné krytí trvalých následků úrazu (Partners, 2013)</i>	61
<i>Tab. 20 Rozložení portfolia u PARTNER Invest (ČP INVEST, ©1991-2011)</i>	69
<i>Tab. 21 Vstupní poplatky PARTNER Invest (ČP INVEST, ©1991-2011)</i>	70
<i>Tab. 22 Základní údaje podílových fondů ČP INVEST (Vlastní zpracování)</i>	70
<i>Tab. 23 Přehled důchodů z II. pilíře – manžel (Vlastní zpracování)</i>	74
<i>Tab. 24 Přehled důchodů z II. pilíře – manželka (Vlastní zpracování)</i>	74
<i>Tab. 25 Příjmy a výdaje nutné k výpočtu (Vlastní zpracování)</i>	75
<i>Tab. 26 Výpočet pojistné částky trvalé invalidity (Vlastní zpracování)</i>	75
<i>Tab. 27 Stupeň progresu u České pojišťovny (Česká pojišťovna, 2013)</i>	76
<i>Tab. 28 Výpočet pojistné částky trvalých následků (Vlastní zpracování)</i>	76

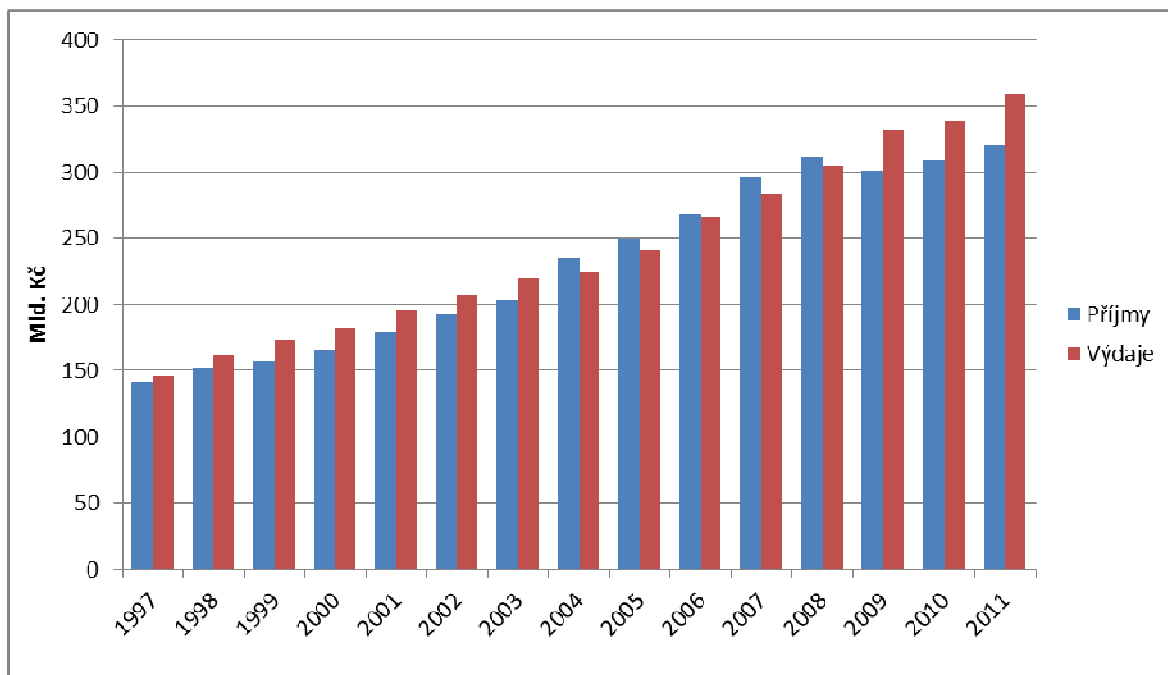
<i>Tab. 29 Výpočet plnění v případě 65% poškození těla (Vlastní zpracování)</i>	77
<i>Tab. 30 Výpočet pojistné částky trvalé invalidity (Vlastní zpracování)</i>	77
<i>Tab. 31 Výpočet pojistné částky pro případ smrti (Vlastní zpracování)</i>	77
<i>Tab. 32 Shrnutí pojistných částek pro rizikové životní pojištění (Vlastní zpracování)</i>	78
<i>Tab. 33 Výpočet doživotní penze v Kč (Vlastní zpracování)</i>	78
<i>Tab. 34 Výpočet úspor z podílových fondů (Vlastní zpracování)</i>	79
<i>Tab. 35 Rozložení volného cash flow (Vlastní zpracování)</i>	80
<i>Tab. 36 Odhad měsíční renty (Vlastní zpracování)</i>	80
<i>Tab. 37 Přehled důchodů z II. pilíře (Vlastní zpracování)</i>	81
<i>Tab. 38 Pojistných částky pro životní pojištění (Vlastní zpracování)</i>	82
<i>Tab. 39 Výpočet doživotní penze z doplňkového penzijního spoření (Vlastní zpracování)</i>	82
<i>Tab. 40 Výpočet úspor z podílových fondů (Vlastní zpracování)</i>	83
<i>Tab. 41 Návrh rozložení volného cash flow (Vlastní zpracování)</i>	83
<i>Tab. 42 Odhad měsíční renty (Vlastní zpracování)</i>	84
<i>Tab. 43 Výpočet důchodu z II. pilíře (Vlastní zpracování)</i>	85
<i>Tab. 44 Pojistných částky pro životní pojištění (Vlastní zpracování)</i>	85
<i>Tab. 45 Výpočet doživotní penze z penzijního připojištění (Vlastní zpracování)</i>	86
<i>Tab. 46 Výpočet úspor z podílových fondů (Vlastní zpracování)</i>	87
<i>Tab. 47 Návrh rozložení volného cash flow (Vlastní zpracování)</i>	87
<i>Tab. 48 Odhad měsíční renty (Vlastní zpracování)</i>	88
<i>Tab. 49 Porovnání důchodů z I. a II. pilíře (Vlastní zpracování)</i>	89
<i>Tab. 50 Pravděpodobnost dožití se důchodového věku (Ministerstvo financí České republiky, 7.1.2013)</i>	108
<i>Tab. 51 Porovnání jednotlivých pilířů (Česká pojišťovna, 2012)</i>	109
<i>Tab. 52 Důchodové fondy II. pilíře (Produktovelisty.cz, 2013)</i>	110
<i>Tab. 53 Vývoj penzijního připojištění v ČR (Ministerstva financí ČR, 2013)</i>	111
<i>Tab. 54 Vývoj výnosů penzijních společností za období 2002 – 2012 (APF ČR, 2012)</i>	112
<i>Tab. 55 Výnosy penzijních společností očištěné od inflace za období 2002 – 2012(Vlastní zpracování)</i>	113
<i>Tab. 56 Náklady příštích období a prostředky účastníků (APF ČR, 2012)</i>	114
<i>Tab. 57 Nabídka účastnických fondů (Produktovelisty.cz)</i>	115
<i>Tab. 58 Předepsané smluvní pojistné dle objemu za rok 2012 (APF ČR, 2012)</i>	116

<i>Tab. 59 Výše plnění dle tělesného poškození v Kč (Partners, 2013)</i>	<i>117</i>
<i>Tab. 60 Výpočty pojistných částek (Vlastní zpracování)</i>	<i>118</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I:	Příjmy a výdaje důchodového pojištění
Příloha P II:	Pravděpodobnost dožití se důchodového věku
Příloha P III:	Porovnání jednotlivých pilířů důchodového systému v ČR
Příloha P IV:	Důchodové fondy II. pilíře
Příloha P V:	Vývoj penzijního připojištění v ČR
Příloha P VI:	Výnosy penzijních společností za období 2002 - 2012
Příloha P VII:	Reálné výnosy penzijních společností v letech 2002 - 2012
Příloha P VIII:	Náklady příštích období a prostředky účastníků
Příloha P IX:	Nabídka účastnických fondů (III. pilíř)
Příloha P X:	Předepsané smluvní pojistné dle objemu za rok 2012
Příloha P XI:	Výše plnění podle tělesného poškození
Příloha P XII:	Výpočty pojistných částek

PŘÍLOHA P I: PŘÍJMY A VÝDAJE DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ

Graf 8 Příjmy a výdaje důchodového pojištění v mld. Kč (Partners, 2012)

PŘÍLOHA P II: PRAVDĚPODOBNOST DOŽITÍ SE DŮCHODOVÉHO VĚKU

Tab. 50 Pravděpodobnost dožití se důchodového věku

(Ministerstvo financí České republiky, 7.1.2013)

Ročník narození	Důchodový věk	Pravděpodobnost
1959	64	81, 22%
1965	65	81, 42%
1971	66	81, 46%
1977	67	81, 86%
1983	68	82, 07%
1989	69	82, 15%
1995	70	82, 09%
2001	71	81, 93%

PŘÍLOHA P III: POROVNÁNÍ JEDNOTLIVÝCH PILÍŘŮ DŮCHODOVÉHO SYSTÉMU V ČR

Tab. 51 Porovnání jednotlivých pilířů (Česká pojišťovna, 2012)

	I. pilíř	II. pilíř	III. pilíř
Platba v případě výdělků	✓	✓	✓
Doživotní důchod	✓	✓	✓
Důchod na dobu určitou		✓	✓
Dědictví prostředků na důchodovém účtu v průběhu spoření na důchod		✓	✓
Dědictví prostředků na důchodovém účtu v průběhu výplaty důchodu		✓	✓
Pravidelné výpisy stavu na důchodovém účtu		✓	✓
Možnost výběru investiční strategie pro zhodnocení prostředků na důchod*		✓	✓
Garance nezáporného zhodnocení prostředků na důchod**			✓
Možnost výběru poloviny naspořených prostředků po 15 letech**			✓
Státní příspěvky a daňové úlevy			✓

* Týká se pouze smluv sjednaných po 1. 1. 2013

** Týká se pouze smluv sjednaných do 30. 11. 2013

PŘÍLOHA P IV: DŮCHODOVÉ FONDY II. PILÍŘE

Tab. 52 Důchodové fondy II. pilíře (Produktovelisty.cz, 2013)

Penzijní společnost	Důchodový fond	Rizikovost (1-7)	Poplatek k 1. 1. 2013	Změna k 8. 3. 2013
Allianz	Státních dluhopisů	2	0,3%	Beze změny. Snížená výše z hodnoty a nulová ze zhodnocení bez uvedení konce.
	Konzervativní	3	0,3% + 0%	
	Vyvážený	4	0,4% + 0%	
	Dynamický	5	0,5% + 0%	
Česká spořitelna	Státních dluhopisů	2	0,0%	Beze změny. Nulové poplatky vyhlášeny do 30. 6., pak maximální možné.
	Konzervativní	2	0,0% + 0%	
	Vyvážený	3	0,0% + 0%	
	Dynamický	5	0,0% + 0%	
Česká pojišťovna	Státních dluhopisů	2	0,3%	Od 1. 2. sníženo na 0% + 0% u všech fondů do 31.12.
	Konzervativní	2	0,4% + 10%	
	Vyvážený	3	0,5% + 10%	
	Dynamický	5	0,6% + 10%	
ČSOB	Státních dluhopisů	2	0,3%	Zpětně od 1. 1. sníženo na 0% + 10% u všech fondů do 31.12.
	Konzervativní	2	0,4% + 10%	
	Vyvážený	4	0,5% + 10%	
	Dynamický	6	0,6% + 10%	
KB	Státních dluhopisů	3	0,3%	Zpětně od 1. 1. sníženo na 0% + 0% u všech fondů do 31.12.
	Konzervativní	2	0,4% + 10%	
	Vyvážený	4	0,5% + 10%	
	Dynamický	6	0,6% + 10%	
Raiffeisen	Státních dluhopisů	2	0,0%	Beze změny. Nulová úplata z hodnoty vyhlášena bez uvedení konce platnosti.
	Konzervativní	3	0,0% + 10%	
	Vyvážený	4	0,0% + 10%	
	Dynamický	6	0,0% + 10%	

PŘÍLOHA P V: VÝVOJ PENZIJNÍHO PŘIPOJIŠTĚNÍ V ČR

Tab. 53 Vývoj penzijního připojištění v ČR (Ministerstva financí ČR, 2013)

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Penzijní připojištění ¹⁾	Počet	2 621 881	2 739 556	2 963 730	3 279 727	3 593 645	3 936 357	4 207 236	4 394 522	4 527 774	4 565 741	5 134 862
	Přírůstek (%)	3,5	4,5	8,2	10,7	9,6	9,5	6,9	4,5	3	0,8	12,5
Nová penzijní připojištění	Počet	347 428	372 060	435 705	544 289	558 629	586 310	590 490	524 867	495 516	457 033	1 128 020
	Přírůstek (%)	-14,8	7,1	17,1	24,9	2,6	5	0,7	-11,1	-5,6	-7,8	146,8
Penzijní připojištění s vedenými příspěvky zaměstnavatele ²⁾	Počet	650 209	727 992	801 627	927 930	1 028 850	1 129 618	1 222 639	1 261 525	1 284 736	1 271 934	1 317 563
	Přírůstek (%)	14,5	12	10,1	15,8	10,9	9,8	8,2	3,2	1,8	-1	3,6
Státní příspěvky poukázané za příslušné období	Objem (mld. Kč)	2,77	2,93	3,222	3,683	4,162	4,651	5,088	5,347	5,51	5,602	5,913
	Přírůstek (%)	4,2	5,8	10	14,3	13	11,7	9,4	5,1	3,1	1,7	5,6
Příspěvky účastníků ³⁾	Objem (mld. Kč)	10,957	11,77	13,146	15,335	17,607	20,211	21,887	22,955	23,218	23,426	25,493
	Přírůstek (%)	9,1	7,4	11,7	16,7	14,8	14,8	8,3	4,9	1,1	0,9	8,8
Průměrný měsíční státní příspěvek	Objem (Kč)	89,83	96,02	97,73	98,65	102,19	103,85	104,87	105,18	105	105,43	108,03
	Přírůstek (%)	-0,5	6,9	1,8	0,9	3,6	1,6	1	0,3	-0,2	0,4	2,5
Průměrný měsíční příspěvek účastníka	Objem (Kč)	354,02	383,69	396,84	407,9	430,75	449,67	450,53	443,91	439,55	441,65	464,95
	Přírůstek (%)	4	8,4	3,4	2,8	5,6	4,4	0,2	-1,5	-1	0,5	5,3

¹⁾ Stav ke konci období; údaj uvádí počet připojištění, která nejsou v evidenci ukončena

²⁾ Stav ke konci období od účinnosti novely zákona č. 42/1994 Sb. zákonem č. 170/1999 Sb. (od 3. 8. 1999)

³⁾ Příspěvky účastníků jsou uvedeny bez příspěvků placených zaměstnavateli za své zaměstnance

PŘÍLOHA P VI: VÝNOSY PENZIJNÍCH SPOLEČNOSTÍ ZA OBDOBÍ 2002 - 2012

Tab. 54 Vývoj výnosů penzijních společností za období 2002 – 2012 (APF ČR, 2012)

Penzijní společnost	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
AEGON	0	0	0	0	0	4,5	3,50	2,1	2,11	1,6	2,1
Allianz	3,71	3	3	3	3,11	3,0	3,00	3,10	3,0	2,69	1,9
AXA	3,41	3,36	3,1	3,7	2,5	2,2	0,00	2	1,47	1,47	1,2
ČSOB	3	2,3	4,3	4,0	2,8	2,4	0,05	1,37	1,49	1,71	1,8
Generali	4,1	3	3,0	3,81	3,74	4,1	2,00	2,4	2,1	0,3	1,1
ING	4	4	2,5	4,2	3,6	2,5	0,04	0,1	2,1	2,1	1,8
Česká pojišťovna	3,2	3,1	3,5	3,8	3,3	2,4	0,20	1,2	2,0	1,5	2,1
Česká spořitelna	3,5	2,64	3,74	4,03	3,04	3,1	0,40	1,28	2,34	2,07	1,6
Komerční banka	4,63	3,4	3,5	4,0	3,0	2,3	0,58	0,24	2,23	2,0	1,6
Průměrné zhodnocení	3,69	3,10	3,33	3,82	3,14	2,94	1,09	1,53	2,09	1,72	1,69
Míra inflace	1,8	0,1	2,8	1,9	2,5	2,8	6,30	1	1,5	1,9	3,3

PŘÍLOHA P VII: REÁLNÉ VÝNOSY PENZIJNÍCH SPOLEČNOSTÍ V LETECH 2002 - 2012

Tab. 55 Výnosy penzijních společností očištěné od inflace za období 2002 – 2012 (Vlastní zpracování)

Penzijní společnost	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
AEGON	0	0	0	0	0	1,7	-2,8	1,1	0,61	-0,3	-1,2
Allianz	1,91	2,9	0,2	1,1	0,61	0,2	-3,3	2,1	1,5	0,79	-1,4
AXA	1,61	3,26	0,3	1,8	0	-0,6	-6,3	1	-0,03	-0,43	-2,1
ČSOB	1,2	2,2	1,5	2,1	0,3	-0,4	-6,25	0,37	-0,01	-0,19	-1,5
Generali	2,3	2,9	0,2	1,91	1,24	1,3	-4,3	1,4	0,6	-1,6	-2,2
ING	2,2	3,9	-0,3	2,3	1,1	-0,3	-6,26	-0,9	0,6	0,2	-1,5
Česká pojišťovna	1,4	3	0,7	1,9	0,8	-0,4	-6,1	0,2	0,5	-0,4	-1,2
Česká spořitelna	1,7	2,54	0,94	2,13	0,54	0,3	-5,9	0,28	0,84	0,17	-1,7
Komerční banka	2,83	3,3	0,7	2,1	0,5	-0,5	-5,72	-0,76	0,73	0,1	-1,7
Průměrné zhodnocení	1,89	3,00	0,53	1,92	0,64	0,14	-5,21	0,53	0,59	-0,18	-1,61
Míra inflace	1,8	0,1	2,8	1,9	2,5	2,8	6,30	1	1,5	1,9	3,3

PŘÍLOHA P VIII: NÁKLADY PŘÍŠTÍCH OBDOBÍ A PROSTŘEDKY ÚČASTNÍKŮ

Tab. 56 Náklady příštích období a prostředky účastníků (APF ČR, 2012)

Penzijní společnost	Náklady příštích období (v tis. Kč)						Prostředky účastníků (v mil. Kč)					
	6/2010	12/2010	6/2011	12/2011	6/2012	12/2012	6/2010	12/2010	6/2011	12/2011	6/2012	12/2012
AEGON	428 102	453 008	447 275	428 563	342 716	244 246	3 050	3 732	4 312	4 726	4 908	4 593
Allianz	142 648	155 085	182 740	166 850	370 663	640 889	8 817	9 539	10 602	11 863	14 820	20 421
AXA	725 074	703 234	654 844	509 061	463 940	442 437	33 341	33 245	33 499	33 247	32 697	30 853
ČSOB	318 961	277 989	231 689	345 524	268 844	192 254	17 332	17 763	18 265	28 650	29 010	28 855
Generali	64 453	71 009	81 107	68 464	53 967	34 740	2 385	2 633	2 956	3 220	3 429	3 576
ING	399 758	380 157	351 994	327 378	294 577	286 337	23 358	23 910	24 710	25 108	25 325	24 614
Česka pojišťovna	613 576	508 538	463 265	392 995	378 174	292 679	50 064	52 125	55 023	56 696	58 733	59 259
Česka spořitelna	134 636	141 175	129 655	130 813	145 493	205 422	33 693	35 173	36 643	38 176	40 369	42 521
Komerční banka	590 255	561 983	528 200	278 265	218 199	120 800	27 779	28 718	29 618	30 373	30 952	31 902

PŘÍLOHA P IX: NABÍDKA ÚČASTNICKÝCH FONDŮ (III. PILÍŘ)

Tab. 57 Nabídka účastnických fondů (Produktovélisty.cz)

Účastnický fond		Riziko- vost (1 – 7)	Poplatek k 1. 1. 2013	Změna k 8. 3. 2013
Allianz	Allianz účastnický povinný konzervativní fond	3	0,4% + 10%	Beze změny.
	Allianz vyvážený účastnický fond	4	0,5% + 10%	
	Allianz dynamický účastnický fond	5	0,6% + 10%	
	Allianz účastnický fond Selection	5	0,7% + 10%	
AXA	Povinný konzervativní účastnický fond	2	0,4% + 10%	Beze změny.
	Dluhopisový účastnický fond	3	0,8% + 10%	
	Smíšený účastnický fond	5	0,8% + 10%	
Conseq	Conseq povinný konzervativní fond	2	0,4% + 10%	Beze změny.
	Conseq globální akciový účastnický fond	6	0,8% + 10%	
	Conseq státních dluhopisů 2023 účastnický fond	3	0,8% + 10%	
	Conseq státních dluhopisů 2033 účastnický fond	3	0,8% + 10%	
	Conseq dluhopisový účastnický fond	3	0,8% + 10%	
Česká společna	Povinný konzervativní účastnický fond	2	0,0% + 0%	Beze změny - nulové poplatky vyhlášeny do 30.6., pak maximální možné.
	Vyvážený účastnický fond	3	0,0% + 0%	
	Dynamický účastnický fond	5	0,0% + 0%	
ČSOB	ČSOB účastnický povinný konzervativní fond	2	0,4% + 10%	Beze změny.
	ČSOB garantovaný účastnický fond	2	0,8% + 10%	
	ČSOB vyvážený účastnický fond	4	0,8% + 10%	
	ČSOB dynamický účastnický fond	6	0,8% + 10%	
ING	Povinný konzervativní fond	3	0,4% + 10%	Od 7. 3. sníženy poplatky na 0% + 10% bez uvedení konce platnosti.
	Penze 2030 - účastnický fond	3	0,8% + 10%	
	Penze 2040 - účastnický fond	3	0,8% + 10%	
	Účastnický fond světových akcií	6	0,8% + 10%	
KB	KB povinný konzervativní účastnický fond	2	0,4% + 10%	Od 1. 3. sníženy poplatky na 0% + 0% do konce roku.
	KB vyvážený účastnický fond	4	0,8% + 10%	
	KB dynamický účastnický fond	6	0,8% + 10%	
	KB zajištěný účastnický fond	3	0,8% + 10%	
Česká pojišťovna	Povinný konzervativní fond	1	0,4% + 10%	Od 1.2 sníženy poplatky na 0% + 0% do konce roku.
	Vyvážený účastnický fond	3	0,8% + 10%	
	Dynamický účastnický fond	4	0,8% + 10%	
	Spořicí účastnický fond	2	0,8% + 10%	
Raiffeisen	Povinný konzervativní účastnický fond	2	0,0% + 10%	Od počátku poplatkové prázdniny bez uvedení konce platnosti.
	Chráněný účastnický fond	3	0,0% + 10%	
	Růstový účastnický fond	6	0,0% + 10%	

PŘÍLOHA P X: PŘEDEPSANÉ SMLUVNÍ POJISTNÉ DLE OBJEMU ZA ROK 2012

Tab. 58 Předepsané smluvní pojistné dle objemu za rok 2012 (APF ČR, 2012)

	Pojišťovna	Celkem (tis. Kč)	Podíl (%)	Neživotní pojištění * (tis. Kč)	Podíl (%)	Životní pojištění ** (tis. Kč)	Podíl (%)
1	ČP	29 918 974	25,9	18 974 347	27,9	10 944 627	23,1
2	KOOP	22 018 353	19,1	15 758 176	23,1	6 260 176	13,2
3	ALLIANZ	9 583 656	8,3	7 041 195	10,3	2 542 462	5,4
4	GP	7 876 209	6,8	5 218 199	7,7	2 658 010	5,6
5	ČSOBP	7 832 584	6,8	4 372 809	6,4	3 459 775	7,3
6	PČS	5 862 520	5,1	133 169	0,2	5 729 351	12,1
7	ČPP	5 779 061	5	4 573 084	6,7	1 205 977	2,5
8	UNIQA	5 331 741	4,6	4 136 128	6,1	1 195 613	2,5
9	ING	4 960 953	4,3			4 960 953	10,5
10	AXA - ŽP	2 872 386	2,5	88 860	0,1	2 783 526	5,9
11	CARDIF	2 313 477	2	2 034 762	3,0	278 715	0,6
12	METLIFE AMICO	1 853 426	1,6	186 570	0,3	1 666 856	3,5
13	KP	1 617 832	1,4	286 621	0,4	1 331 211	2,8
14	AEGON	1 024 034	0,9			1 024 034	2,2
15	METLIFE AMICO	877 070	0,8			877 070	1,8
16	AXA	744 720	0,6	744 720	1,1		
17	SLAVIA	714 055	0,6	714 055	1,0		
18	TRIGLAV	680 292	0,6	680 292	1,0		
19	HVP	466 238	0,4	458 216	0,7	8 021	0,0
20	ČP ZDRAVÍ	465 232	0,4	465 232	0,7		
21	ERGO	359 211	0,3	150 793	0,2	208 418	0,4
22	WŮST	348 109	0,3	348 109	0,5		
23	HDI	330 404	0,3	330 404	0,5		
24	PVZP	310 643	0,3	310 643	0,5		
25	MAXIMA	296 689	0,3	289 797	0,4	6 892	0,0
26	ERV	294 613	0,3	294 613	0,4		
27	D.A.S.	272 190	0,2	272 190	0,4		
28	WŮST - ŽP	249 157	0,2			249 157	0,5
29	DIRECT	240 828	0,2	240 828	0,4		
30	DR LEBEN	47 616	0			47 616	0,1
31	ČKP	91	0	91	0,0		
	CELKEM	115 542 364	100	68 103 903	100	47 438 460	100

* bez pojistného z neživotního pojištění postoupeného členům ČAP

** s jednorázovým pojistným přepočteným na bázi 10 let

PŘÍLOHA P XI: VÝŠE PLNĚNÍ PODLE TĚLESNÉHO POŠKOZENÍ

Tabulka zobrazuje výši plnění vybraných pojišťoven podle tělesného poškození při sjednání základní pojistné částky 1 milion korun (podle systému progresse).

Tab. 59 Výše plnění dle tělesného poškození v Kč (Partners, 2013)

Tělesné poškození	AXA	PČS	Allianz	UNIQA	AEGON	ČPP	MetLife
25%	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
30%	400 000	600 000	450 000	600 000	400 000	500 000	600 000
40%	700 000	800 000	850 000	800 000	700 000	1 200 000	800 000
50%	1 000 000	1 000 000	1 250 000	1 000 000	1 000 000	1 800 000	1 000 000
60%	1 500 000	1 800 000	1 750 000	1 800 000	1 500 000	2 400 000	1 800 000
80%	2 600 000	3 200 000	3 000 000	3 200 000	2 800 000	3 700 000	4 000 000
100%	4 000 000	4 000 000	5 000 000	6 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000

PŘÍLOHA P XII: VÝPOČTY POJISTNÝCH ČÁSTEK

Tabulka uvádí pomocné výpočty při kalkulaci pojistných částek pro krytí rizika trvalé invalidity a trvalých následků úrazu podle metodiky České pojišťovny. Vzhledem k téměř stejným výdajům ženy i muže vychází PČ stejně.

Tab. 60 Výpočty pojistných částek (Vlastní zpracování)

		Žena	Muž	
Čisté příjmy		17 225 Kč	18 460 Kč	
Výdaje		15 425 Kč	15 460 Kč	
Volné CF		1 800 Kč	3 000 Kč	
Zvýšené výdaje o 20%		18 510 Kč	18 552 Kč	
Klient	Nezajištěná část výdajů	Koeficient	Pojistný limit	Zaokrouhlený pojistný limit
Žena	18 510 Kč	200	3 702 000 Kč	3 700 000 Kč
Muž	18 552 Kč	200	3 710 400 Kč	3 700 000 Kč
Klient	Limit trvalé invalidity	Progrese	Limit trvalých následků	
Žena	3 700 000 Kč	5	740 000 Kč	
Muž	3 700 000 Kč	5	740 000 Kč	
Klient	Limit TN	Limit TN se stupněm progrese 3	Plnění v případě poškození těla 65% (TI)	
Žena	740 000 Kč	2 220 000 Kč	1 443 000 Kč	
Muž	740 000 Kč	2 220 000 Kč	1 443 000 Kč	
Klient	Zaokrouhlený pojistný limit	Plnění v případě poškození těla 65% (TI)	Limit trvalé invalidity (zaokrouhleno)	
Žena	3 700 000 Kč	1 443 000 Kč	2 260 000 Kč	
Muž	3 700 000 Kč	1 443 000 Kč	2 260 000 Kč	